



NOKIA 3650

Prošireno
uputstvo za
korisnika

Elektronsko Uputstvo za Korisnika sadrži predmet "Uslovi korišćenja Nokia uputstava za korisnika 7.juna 1998." ("Nokia User's Guides Terms and Conditions, 7th June, 1998").

IZJAVA O USKLAĐENOSTI PROIZVODA

Mi, NOKIA CORPORATION izjavljujemo na svoju isključivu odgovornost da je proizvod NHL-8 usklađen sa odredbama sledeće Direktive Saveta: 1999/5/EC. Primerak Izjave o usklađenosti proizvoda možete naći na adresi http://www.nokia.com/phones/declaration_of_conformity/.

Copyright © 2003 Nokia. All rights reserved.

Bez prethodne pismene dozvole društva Nokia zabranjena je reprodukcija, transfer, distribucija ili memorisanje nekog dela ili čitavih sadržaja u ovom dokumentu.

Nokia, Nokia Connecting People i Xpress-on su zaštićeni žigovi društva Nokia Corporation. Ostali nazivi proizvoda i firmi koji se pominju u ovom tekstu mogu biti žigovi ili robne marke njihovih vlasnika.

Nokia tune je audio žig kompanije Nokia Corporation.

This product includes software licensed from Symbian Ltd Š 1998-2002.

Š 1998-2002 Symbian Ltd. All rights reserved. Symbian and Symbian OS are trademarks of Symbian Ltd. All rights reserved.



Java™ and all Java-based marks are trademarks or registered trademarks of Sun Microsystems, Inc.

Stac Ž, LZS Ž, Š1996, Stac, Inc., Š1994-1996 Microsoft Corporation. Includes one or more U.S. Patents: No. 4701745, 5016009, 5126739, 5146221, and 5414425. Other patents pending.

Hi/fn Ž, LZS Ž, Š1988-98, Hi/fn. Includes one or more U.S. Patents: No. 4701745, 5016009, 5126739, 5146221, and 5414425. Other patents pending.

Part of the software in this product is Š Copyright ANT Ltd. 1998. All rights reserved.

m-Router Connectivity Components Š 2000-2002 Intuwave Limited. All rights reserved. (www.intuwave.com)

US Patent No 5818437 and other pending patents. T9 text input software Copyright Š 1997-2003. Tegic Communications, Inc. All rights reserved.

Nokia vodi politiku kontinuiranog razvoja. Nokia zadržava pravo na izmene i poboljšanja bez prethodne najave ma kog od proizvoda koji su opisani u ovom dokumentu.

Ni u kom slučaju Nokia neće biti odgovorna za ma kakav gubitak podataka ili prihoda ili neku posebnu, slučajnu, posledičnu ili indirektnu štetu ma kako da je prouzrokovana.

Sadržaji ovog dokumenta su dati "kao što jesu". Osim ako to ne zahteva odgovarajući propis, ne daju se nikakve garancije, bilo izričite bilo one koje se podrazumevaju, uključujući, ali ne ograničavajući se na njih, i podrazumevajuće garancije komercijalne pogodnosti i pogodnosti za posebnu svrhu, u odnosu na tačnost, pouzdanost ili sadržaj ovog dokumenta. Nokia zadržava pravo na izmenu ovog dokumenta ili na njegovo povlačenje u svako doba bez prethodne najave.

Raspoloživost posebnih proizvoda može da varira u zavisnosti od područja. Molimo proverite to kod Vama najbližeg prodavca Nokia-e.

9354744

Issue 1 SR

Copyright © 2003 Nokia. All rights reserved.

Sadržaj

| | | | |
|---|-----------|---|-----------|
| Za Vašu bezbednost | 6 | Zabrana poz. (usluga mreže) | 41 |
| Opšte informacije | 8 | Mreža | 42 |
| Pasivni režim rada | 8 | Podešavanja pribora..... | 42 |
| Meni..... | 10 | Adresar..... | 44 |
| Lista opcija..... | 12 | Kreiranje kontakt kartica..... | 44 |
| Onlajn pomoć..... | 12 | Kopiranje imena između SIM kartice i memorije telefona | 44 |
| Navigaciona traka – kretanje po horizontali | 12 | Izmenje kontakt kartica | 45 |
| Radnje zajedničke za sve aplikacije..... | 13 | Opcije u toku prikaza kontakt kartice..... | 46 |
| Kontrola jačine zvuka | 14 | Rad sa kontakt grupama | 50 |
| Vaš telefonski aparat | 16 | Fotoaparat i Slike | 52 |
| Pozivanje | 16 | Slikanje..... | 52 |
| Odgovaranje na poziv..... | 18 | Slike - Čuvanje slika | 55 |
| Dnevnik - Lista poziva i opšti dnevnik..... | 20 | Video rekorder | 61 |
| SIM folder | 24 | Pravljenje video klipsa..... | 61 |
| Podešavanja | 26 | Gledanje video klipsa..... | 62 |
| Menjanje opštih podešavanja..... | 26 | Slanje video klipsova | 62 |
| Podešavanja telefona..... | 26 | Podešavanje Video rekordera | 62 |
| Podešavanja poziva | 28 | RealOne Player™ | 63 |
| Podešavanja veze | 30 | Reprodukcovanje medija datoteka | 63 |
| Datum i vreme | 36 | | |
| Bezbednost | 37 | | |

| | |
|-----------------------------|----|
| Slanje medija datoteka..... | 65 |
| Promene podešavanja..... | 66 |

Poruke.....67

| | |
|---------------------------------------|----|
| Poruke - Opšte informacije | 68 |
| Pisanje teksta | 70 |
| Kreiranje i slanje novih poruka | 73 |
| Primljeno- prijem poruka..... | 79 |
| Moji folderi | 83 |
| Udaljeno poštansko sanduče | 84 |
| Za slanje | 88 |
| Pregled poruka na SIM kartici..... | 89 |
| Info servis (usluga mreže)..... | 89 |
| Editor servisnih zahteva..... | 90 |
| Podešavanja Poruka..... | 90 |

Načini rada.....97

| | |
|---------------------------------|----|
| Promena načina rada..... | 97 |
| Prilagođavanje načina rada..... | 97 |

Omiljeno99

| | |
|------------------------|----|
| Dodavanje prečica..... | 99 |
|------------------------|----|

Kalendar i Obaveze..... 100

| | |
|-------------------------------------|-----|
| Formiranje stavki kalendara..... | 100 |
| Postavljanje alarma kalendara | 103 |
| Slanje stavki kalendara..... | 104 |
| Obaveze | 104 |

Ekstra..... 106

| | |
|-------------------------|-----|
| Kalkulator | 106 |
| Kompozitor..... | 106 |
| Konverzije..... | 108 |
| Beležnica | 110 |
| Sat | 110 |
| Diktafon | 111 |
| Memorijska kartica..... | 111 |

Servisi (XHTML)..... 115

| | |
|---|-----|
| Osnovni koraci za pristup | 115 |
| Podešavanje telefonskog aparata za pretraživanje..... | 116 |
| Uspostavljanje veze | 116 |
| Bezbednost veze | 117 |
| Pregled markera..... | 117 |
| Pretraživanje..... | 118 |
| Pregled sačuvanih stranica..... | 119 |
| Preuzimanje | 120 |
| Završetak veze..... | 121 |
| Podešavanja pretraživača | 121 |

Programi (Java™)..... 123

| | |
|-----------------------------------|-----|
| Instalisanje Java aplikacije..... | 124 |
| Podešavanja Java aplikacija | 125 |

Menadžer - instalisanje aplikacija i softvera..... 126

| | |
|-------------------------------|-----|
| Instalisanje softvera | 127 |
| Uklanjanje softvera | 128 |
| Pregled utroška memorije..... | 128 |

Komunikacije..... 129

| | |
|---|-----|
| Bluetooth veza..... | 129 |
| Infracrvena veza | 134 |
| Povezivanje telefonskog aparata na računar..... | 135 |
| Usaglašavanje - daljinska sinhronizacija | 136 |

Defektaža..... 138

| | |
|--------------------------|-----|
| Pitanja i odgovori | 139 |
|--------------------------|-----|

Informacije o bateriji 142

Čuvanje i održavanje 143

Važne informacije u vezi bezbednosti. 144

Indeks..... 149

Za Vašu bezbednost

Pročitajte ove jednostavne smernice. Kršenje pravila može da bude opasno ili protivzakonito. Dodatne detaljne informacije su date u ovom Uputstvu.

! Za uputstva u vezi upotrebe, čuvanja i održavanja, uključujući i važne informacije u vezi bezbednosti, molimo pogledajte uputstvo Brzi početak.



Ne uključujte telefon ako je zabranjena upotreba mobilnih telefona ili kada njihova upotreba može da prouzrokuje smetnje ili opasnost.



BEZBEDNOST SAOBRAĆAJA JE NA PRVOM MESTU Ne koristite ručni telefon u toku vožnje.



SMETNJE Svi mobilni telefoni mogu da budu izloženi smetnjama koje utiču na radne karakteristike.



ISKLUČITE U BOLNICAMA Pridržavajte se svih propisa ili pravila. Isključite telefon u blizini medicinske opreme.



ISKLUČITE U AVIONU Bežični uređaji mogu prouzrokovati smetnje u avionu.



ISKLUČITE PRI TOČENJU GORIVA Ne koristite telefon na mestima za točenje goriva. Ne koristite ga u blizini goriva ili hemikalija.



ISKLUČITE BLIZU MESTA MINIRANJA Ne koristite telefon na mestima gde se vrši miniranje. Pridržavajte se ograničenja i postupajte po svim propisima i pravilima.



UPOTREBLJAVAJTE RAZUMNO

Upotrebljavajte samo u normalnom položaju. Nemojte nepotrebno dodirivati antenu.



KVALIFIKOVANI SERVIS Samo kvalifikovane osobe smeju instalisati ili popravljati telefonsku opremu.



PRIBOR I BATERIJE Upotrebljavajte samo odobreni pribor i baterije. Ne priključujte nekompatibilne uređaje.



OTPORNOST NA VODU Vaš telefonski aparat nije vodootporan. Održavajte ga suvim.



REZERVNE KOPIJE Ne zaboravite da napravite rezervne kopije svih važnih podataka.



PRIKLJUČIVANJE NA DRUGE UREĐAJE Kod priključivanja na ma koji drugi uređaj, pročitajte njegovo uputstvo za upotrebu radi

bezbednosnih instrukcija. Ne priključujte nekompatibilne uređaje.



POZIVANJE Proverite da je telefon uključen i na mreži. Unesite broj telefona uključujući broj mrežne grupe, zatim pritisnite . Za završetak veze pritisnite . Da odgovorite na poziv pritisnite .



HITNI POZIVI Proverite da je telefon uključen i na mreži. Pritisnite potreban broj puta (na primer da biste prekinuli vezu, izašli iz menija i sl.) da obrišete sadržaj ekrana. Unesite broj službe pomoći i pritisnite . Dajte svoju lokaciju. Nemojte da prekidate vezu sve dok Vam se to ne kaže.

Usluge mreže

Mobilni telefon opisan u ovom uputstvu odobren je za korišćenje u digitalnim celularnim mrežama EGSM 900 i GSM 1800 i 1900.

Mnoge mogućnosti navedene u ovom uputstvu nazivaju se usluge mreže. To su posebne usluge koje dogovarate preko svog provajdera. Pre nego što budete mogli da koristite bilo

koju od ovih usluga mreže, morate da se pretplatite na te usluge kod svog provajdera i da dobijete uputstva za njihovo korišćenje.



Napomena: Neke mreže možda ne podržavaju sve karaktere karakteristične za jezik i/ili usluge.

Punjači i pribor



Napomena: Proverite broj modela svakog punjača pre upotrebe sa ovim aparatom. Ovaj aparat je namenjen za upotrebu sa napajanjem iz ACP-8, ACP-12, LCH-9 ili LCH-12.



Upozorenje! Upotrebljavajte samo baterije, punjače i pribor koje je odobrio proizvođač telefona za upotrebu uz ovaj model telefona. Upotreba bilo kojih drugih tipova može poništiti odobrenje ili garanciju koji se odnose na telefon a može biti i opasna.

Za mogućnost nabavke odobrenog pribora, molimo proverite kod Vašeg prodavca.

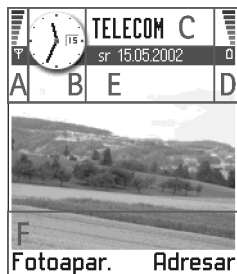
Kada isključujete kabl za napajanje bilo kog pribora, uhvatite i izvucite utikač, a ne kabl.

1. Opšte informacije


Nokia 3650 pruža različite funkcije praktične za svakodnevnu upotrebu kao što su fotoapar, video rekorder, poruke, e-mail, sat, sat sa alarmom, kalkulator i kalendar.

Nalepnice iz paketa proizvoda

- Na nalepticama koje dobijate u komercijalnom paketu proizvoda se nalaze važne informacije značajne za servisiranje i službu podrške. Komercijalni paket proizvoda takođe sadrži i uputstva o upotrebi ovih nalepnica.




Sl. 1 Pasivni režim sa pozadinskom slikom.

 **Savet!** Prečice selektorskih tastera i sliku za pozadinu možete menjati. Vidite podešavanja '[Pasivni režim](#)', str. 27.

Pasivni režim rada

Dole opisani indikatori se prikazuju na ekranu kada je telefon spreman za upotrebu bez ikakvih karaktera unetih sa tastature. Tada se aparat nalazi u "pasivnom režimu rada".

Na sl. 1:

A Prikazuje jačinu signala celularne mreže na vašoj trenutnoj lokaciji. Što je stubić viši, signal je jači. Ovaj se simbol zamenjuje GPRS simbolom  kada je *GPRS veza* postavljena na *Čim ima signal* a veza je raspoloživa u mreži ili u trenutnoj ćeliji. Vidite '[Paketirani podaci \(GPRS, Bežični paketni prenos podataka\)](#)', str. 31 i '[GPRS](#)', str. 36.

B Prikazuje analogni ili digitalni sat. Vidite i podešavanja '[Datum i vreme](#)', str. 36 i podešavanja Pasivnog režima → Slika za pozadinu, str. 27.

C Označava u kojoj se celularnoj mreži telefonski aparat trenutno koristi.

D Prikazuje nivo napunjenosti baterije. Što je stubić viši, više je energije u bateriji.

E Navigaciona traka: prikazuje trenutno aktivni način rada. Ako je odabrani način rada *Opšti* umesto naziva načina rada prikazuje se trenutni datum. Za više informacija pogledajte '[Navigaciona traka – kretanje po horizontali](#)' str. 12 i '[Načini rada](#)', str. 97.


F Prikazuje aktuelne prečice dodeljene selektorskim tasterima  i .





Napomena: Vaš telefonski aparat ima skrinsejver. Ako se ništa ne dešava pet minuta, displej se briše i pojavljuje se skrinsejver. Vidite str. [28](#). Da deaktivirate skrinsejver, pritisnite bilo koji taster.


Indikatori vezani za radnje


Dok je telefonski aparat u pasivnom režimu, mogu biti prikazane jedna ili više sledećih ikonica:


 - Označava da ste primili nove poruke u Primljeno u okviru Poruke. Ako indikator blinka to znači da je nedovoljno memorije i da morate obrisati neke podatke. Za dalje informacije pogledajte '[Malo memorije](#)', str. [138](#).

 - Označava da ste primili novu e-mail poruku.



 - Označava da ste primili jednu ili više govornih poruka. Vidite '[Pozivanje vaše govorne pošte](#)', str. [17](#).



 - Označava da postoje poruke koje čekaju na slanje u Za slanje. Vidite str. [68](#).

 - Prikazuje se kada je u trenutno aktivnom načinu rada za *Upozorenje na poziv* postavljena opcija *Bez zvona* a za *Zvučni signal poruke* opcija *Isključeno*. Vidite '[Načini rada](#)', str. [97](#).

 - Označava da je tastatura telefonskog aparata zaključana. Vidite uputstvo Brzi početak

 - Označava da imate aktiviran alarm. Vidite '[Sat](#)', str. [110](#).

 - Označava da je Bluetooth aktivan. Imajte na umu da se u toku prenosa podataka preko Bluetooth prikazuje .

 - Označava da su svi pozivi preusmereni.  - Označava da su svi dolazni pozivi preusmereni na govornu poštu. Vidite '[Podešavanja preusmeravanja poziva](#)', str. [20](#). Ako

posedujete dve telefonske linije, indikator preusmeravanja za prvu liniju je **1**, a za drugu liniju **2**. Vidite '[Aktivna linija \(usluga mreže\)](#)', str. 29.

2 - Označava da možete pozivati samo preko linije 2 (usluga mreže). Vidite '[Aktivna linija \(usluga mreže\)](#)', str. 29.

Indikatori veze za prenos podataka

- Kada neka aplikacija uspostavlja vezu za prenos podataka u pasivnom režimu blinka neki od narednih indikatora.
- Kada je indikator stalno prikazan, veza je aktivna.

D poziv za prenos podataka, **D*** poziv za prenos podataka velikom brzinom,

G se prikazuje umesto indikatora jačine signala kada je aktivna GPRS veza. **G** kada je GPRS veza zadržana u toku govornih poziva.

F faks veza,

(B) Bluetooth veza, i

■ ■ ■ ■ infracrvena veza.



Sl. 2 Glavni meni.




- Pritisnite **(M)** (taster meni) da otvorite glavni Meni. U Meniju pristupate aplikacijama telefonskog aparata. Vidite sl. 2, str. 10.

Kretanje po Meniju


- Za kretanje po meniju pritisnite taster za pretragu gore **⬆**, dole **⬇**, levo **⬅** ili desno **➡** (označeno plavim strelicama 1 do 4 na sl. 3, str. 11).



Otvaranje aplikacije ili foldera

- Dođite do neke aplikacije ili foldera pa pritisnite taster za pretragu u sredinu  (prikazano plavom strelicom 5 na sl. 3, str.11) da ih otvorite.

Zatvaranje aplikacija

- Pritiskajte **Nazad** potreban broj puta da se vratite u pasivni režim, ili odaberite **Opcije** → *Izađi*.

Ako pak pritisnete i držite  telefon se vraća u pasivni režim a aplikacija ostaje otvorena u pozadini.

 **Napomena:** Pritisak na  će uvek prekinuti vezu čak i ako je druga aplikacija aktivna i prikazana na displeju.



Kada telefon isključite aplikacije se zatvaraju i automatski se memorišu svi nesačuvani podaci.

Reorganizovanje Menija

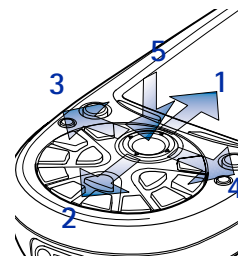
Meni možete reorganizovati po kojem god redosledu želite. Aplikacije koje ređe koristite možete premestiti u foldere, a one koje koristite češće možete premestiti iz foldera u Meni. Imate i mogućnost kreiranja novih foldera.

- 1 Dođite do stavke koju želite da premestite i odaberite **Opcije** → *Premesti*. Aplikacija se štiklira markerom sa strane.
- 2 Odabrano premestite na mesto gde želite i pritisnite **OK**.


Prelazak sa jedne aplikacije na drugu

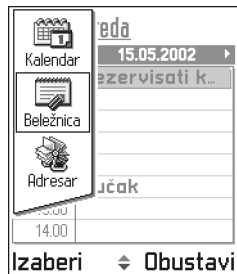
Ako je otvoreno više aplikacija i želite da sa jedne pređete na drugu pristinite i držite taster  (taster meni). Otvara se prozor za izbor aplikacija sa svim trenutno otvorenim aplikacijama. Vidite sl. 4, str. 12. Dođite do neke aplikacije i pritisnite  da na nju pređete.

Opcije u Meniju: *Otvori, Redni prikaz | Mrežasti prikaz, Obriši, Premesti, Premesti u folder, Novi folder, Preimenuj, Pomoć i Izađi.*




Sl. 3 Korišćenje tastera za pretragu za premeštanje.

 **Savet!** Izaberite **Opcije** → *Redni prikaz* ako želite da se aplikacije prikazuju kao lista.




Sl. 4 Prozor za izbor aplikacije


Opcije

 **Napomena:** Ako ponestaje memorije telefon će zatvoriti neke aplikacije. Pre zatvaranja aplikacije telefon memoriše nesačuvane podatke.


Lista opcija

U ovom Uputstvu za korisnika komande Liste opcija vidite sa strane. Ove liste Vam govore koje su Vam komande na raspolaganju u različitim situacijama i prikazima.

 **Napomena:** Raspoložive komande se menjaju zavisno od prikaza u kojem se nalazite.


 **Savet!** U nekim situacijama kada pritisnete taster za pretragu pojavljuje se kraća lista opcija sa glavnim komandama koje su na raspolaganju u tom prikazu.

Onlajn pomoć

Vaša Nokia 3650 ima i funkciju pomoći kojoj možete pristupiti iz bilo koje aplikacije koja ima **Opcije** i to preko tastera . Vidite sl. 5, str. 13.

Navigaciona traka – kretanje po horizontali

U navigacionoj traci možete videti:

- strelice ili kartice koje Vam govore da li postoji dodatnih prikaza, foldera ili datoteka na koje možete preći. Vidite sl. 6, str. 13.
- indikatore za izmene teksta; vidite 'Pisanje teksta', str. 70.
- druge informacije, n. pr., na sl. 6., 2/14 znači da je trenutna slika druga od ukupno 14 slika u folderu. Pritisnite  da vidite narednu sliku.

Radnje zajedničke za sve aplikacije

- **Otvaranje radi pregleda** – U toku pregleda neke liste datoteka ili foldera, da biste neku stavku otvorili dođite do nje i pritisnite taster za pretragu ili izaberite **Opcije** → **Otvori**.
- **Izмене stavki** – Da biste neku stavku otvorili radi izmena nekada je neophodno da je prvo otvorite za pregled pa zatim da odaberete **Opcije** → **Izmeni** ako želite da izmenite njen sadržaj.
- **Preimenovanje stavki** – Da biste dali novo ime datoteci ili folderu dođite do njega i izaberite **Opcije** → **Preimenuj**.
- **Uklanjanje, brisanje stavki** – Dođite do stavke i izaberite **Opcije** → **Obriši** ili pritisnite ©. Da obrišete više stavki istovremeno morate ih prvo markirati. Vidite naredni paragraf: "Markiranje stavke".
- **Markiranje stavke** – Postoji više načina da iz liste odaberete neku stavku.
 - Da izaberete jednu po jednu stavku dođite do nje i izaberite **Opcije** → **Markiraj/Demarkiraj** → **Markiraj** ili pritisnite istovremeno Ⓢ i taster za pretragu. Pored stavke se pojavljuje oznaka da je štiklirana.
 - Da biste izabrali sve stavke iz liste izaberite **Opcije** → **Markiraj/demarkiraj** → **Markiraj sve**.
 - **Markiranje više stavki** – Pritisnite i držite Ⓢ i istovremeno pomerajte taster za pretragu nadole ili nagore. Kako se krećete tako se pored stavki pojavljuju oznake štikliranja. Da prekinete dalje selektovanje stavki prestanite sa korišćenjem tastera za pretragu pa zatim otpustite Ⓢ. Pošto ste odabrali sve željene stavke možete ih premestiti ili obrisati biranjem **Opcije** → **Premesti u folder** ili **Obriši**.
- Da neku stavku demarkirate dođite do nje i izaberite **Opcije** → **Markiraj/demarkiraj** → **Demarkiraj** ili pritisnite istovremeno Ⓢ i taster za pretragu.
- **Formiranje foldera** – Da napravite novi folder izaberite **Opcije** → **Novi folder**. Traži se da date ime folderu (maksimalno 35 karaktera).



Sl. 5 Tema onlajn pomoći.



Sl. 6 Strelice i kartice na navigacionoj traci.

Savet! Za informacije kako ubaciti tekst i brojeve vidite ["Pisanje teksta"](#), str. 70.




Sl. 7 Polje za pretraživanje u Adresaru



- **Premeštanje stavki u neki folder** - Da stavke premestite u neki folder ili prebacite iz jednog u drugi odaberite **Opcije** → *Premesti u folder* (ne prikazuje se ako folderi ne postoje). Kada izaberete *Premesti u folder* otvara se lista raspoloživih foldera ali možete videti i osnovni nivo aplikacije (za premeštanje stavke izvan foldera). Izaberite lokaciju gde želite da premestite stavku i pritisnite **OK**.

Traženje stavki

Koristeći polje za pretraživanje možete tražiti neko ime, datoteku, folder ili prečicu. U nekim situacijama polje za pretraživanje nije automatski vidljivo pa ga možete aktivirati biranjem **Opcije** → *Nadi* ili jednostavno unošenjem karaktera.



- 1 Da biste potražili neku stavku započnite unos teksta u polje za pretraživanje. Telefon odmah počinje da traži odgovarajuće i pomera izbor na najpribližnji rezultat. Vidite sl. 7, str. 14.
Da pretraživanje učinite preciznijim unesite više karaktera pa će se izbor pomeriti na rezultat koji najbolje odgovara unetoj kombinaciji.
- 2 Kada pronađete ispravnu stavku pritisnite  da je otvorite.

Kontrola jačine zvuka

- U toku razgovora ili slušanja zvučnog zapisa pritisnite  ili  da pojačate odnosno smanjite jačinu zvuka.

Interfonski zvučnik

Ikonice jačine zvuka:


-  - režim slušalica,
-  - režim interfon.

Vidite i sl. 8, str. 15.

Vaš aparat poseduje interfonski zvučnik za hendsfri način upotrebe. Zvučnik Vam omogućava da slušate i govorite u aparat na kraćem rastojanju a da ne morate da ga držite na uvu, n.pr. može biti na obližnjem stolu. Zvučnik se može koristiti u razgovoru, za tonske aplikacije kao i za pregled multimedija poruka. RealOne Player standardno koristi

(interfonski) zvučnik u toku video reprodukcije. Upotreba zvučnika olakšava korišćenje drugih aplikacija u toku razgovora.

Aktiviranje interfonskog zvučnika

Da pređete na korišćenje zvučnika u toku aktivne veze, izaberite **Opcije** → **Aktiviraj zvučnik**. Čuje se ton, na navigacionoj traci se pojavljuje , i menja se indikator jačine zvuka. Vidite sl. 8, str. 15.



Napomena: Zvučnik se ne može aktivirati kada su na telefon priključene slušalice.





Važno: Ne držite aparat uz uvo u toku upotrebe zvučnika pošto jačina zvuka može biti veoma velika.

Zvučnik se mora posebno aktivirati za telefonske razgovore ali je za tonske aplikacije kao što su Kompozitor i Diktafon on podrazumevani izlaz.

Isključivanje zvučnika

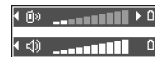
- U toku razgovora, odaberite **Opcije** → **Aktiviraj slušalicu**.

Režim slušalice

Da podesite jačinu zvuka kada su na aparat priključene slušalice, pritisnite  ili , ili, ako su na raspolaganju, koristite tastere na slušalicama.

Zajednička memorija

Naredne funkcije vašeg telefonskog aparata koriste zajedničku memoriju: adresar, tekstualne i kratke poruke, multimedija poruke, slike i tonovi zvona, video rekorder, RealOne Player, kalendar i lista obaveza kao i preuzete aplikacije. Upotreba svake od ovih funkcija smanjuje memoriju koja preostaje na raspolaganju za ostale funkcije. Ovo je posebno aktuelno u slučajevima intenzivnog korišćenja neke od tih funkcija. Na primer, memorisanje velikog broja slika može zauzeti kompletnu zajedničku memoriju pa će telefon javiti da je memorija ispunjena. U tom slučaju obrišite neke podatke ili datoteke koje zauzimaju zajedničku memoriju.



Sl. 8 Indikatori jačine zvuka za režime interfon i slušalice prikazuju se u navigacionoj traci.



2. Vaš telefonski aparat



Savet! Da poselite jačinu u toku razgovora/veze, pritisnite da povećate, odnosno da smanjite jačinu zvuka.



Sl. 1 Pozivanje.

Pozivanje

- Ukucajte telefonski broj uključujući i pozivni broj područja. Pritisnite ili da pomerite kursor. Pritisnite da broj obrišete.
 - Za međunarodne pozive, pritisnite dva puta za međunarodni prefiks (karakter + zamenjuje pozivni broj za izlaz u međunarodni saobraćaj), zatim ukucajte pozivni broj države, područja bez **0** i telefonski broj pretplatnika.

Napomena: Pozivi koji se ovde nazivaju međunarodnim u nekim slučajevima mogu biti i međuregionalni pozivi unutar jedne nacije.
- Pritisnite taster da broj pozovete.
- Pritisnite taster da vezu završite (ili da odustanete od uspostavljanja veze).

Normalni položaj: Držite aparat kao što biste držali bilo koji drugi telefon.



Napomena: Pritisak na će uvek prekinuti vezu čak i ako je druga aplikacija aktivna i prikazana na displeju.

Pozivanje pomoću telefonskog imenika Adresara

- Da otvorite imenik adresara idite u **Meni** → **Adresar**.
- Da nađete adresne podatke, dođite do željenog imena. Ili, ukucajte početna slova imena. Automatski se otvara polje za pretraživanja i daju odgovarajuće osobe.
- Pritisnite da pozovete. Ako osoba ima više telefonskih brojeva dođite do željenog i pritisnite da ga pozovete.

Pozivanje vaše govorne pošte

Govorna pošta (usluga mreže) je telefonska sekretarica na koju mogu da ostavljaju poruke osobe koje vas ne mogu dobiti telefonom.

- Da pozovete svoju govornu poštu pritisnite  i  u pasivnom režimu.
- Ukoliko se zatraži telefonski broj vaše govorne pošte, ukucajte ga i pritisnite **OK**. Ovaj broj možete dobiti od svog provajdera, dobavljača usluga.




Vidite i '[Podešavanja preusmeravanja poziva](#)', str. 20.

Svaka telefonska linija može imati zasebni broj govorne pošte, vidite '[Aktivna linija \(usluga mreže\)](#)', str. 29.

Promena broja govorne pošte

Da promenite broj svoje govorne pošte idite u **Meni** → **Alatke** → **Govorna pošta** i izaberite **Opcije** → **Promeni broj**. Ukucajte broj (koji ste dobili od provajdera) i pritisnite **OK**.

Brzo biranje nekog telefonskog broja

- 1 Dodelite telefonski broj nekom od tastera za brzo biranje ( - ); vidite '[Dodela tastera za brzo biranje](#)', str. 49.
- 2 Da pozovete telefonski broj: U pasivnom režimu pritisnite odgovarajući taster za brzo biranje a zatim . Ukoliko je za funkciju *Brzo biranje* odabrana opcija *Uključeno*: pritisnite i držite odgovarajući taster za brzo biranje sve dok se pozivanje ne započne.

Uspostavljanje konferencijske veze

Konferencijska veza je usluga mreže koja omogućava zajednički, konferencijski razgovor do šest učesnika uključujući i Vas.

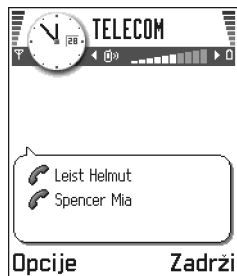
- 1 Pozovite prvog učesnika.



Savet! Ako vaša govorna pošta zahteva unos lozinke uvek kada pozivate da preslušate poruke, iza telefonskog broja govorne pošte možete uneti odgovarajuću DTMF sekvencu. Na taj način se lozinka automatski daje pri svakom pozivanju vaše govorne pošte. Na primer, +44123 4567p1234# gde je 1234 lozinka a "p" pauza u biranju.





Da Vam se prikaže ekran brzog biranja idite u **Meni** → **Alatke** → **Brzo bir..**





Sl. 2 Konferencijska veza sa dva učesnika.




Savet! Najbrži način uspostavljanja nove veze je ukucati broj i pritisnuti  za početak biranja. Poziv koji je u toku se automatski stavlja na čekanje.

- 2 Da pozovete novog učesnika izaberite **Opcije** → *Novi poziv*. Ukucajte, ili pozovite iz memorije, telefonski broj učesnika i pritisnite **OK**. Prvi poziv se automatski stavlja na čekanje.
- 3 Kada dobijete odgovor na novi poziv uključite prvog učesnika u konferencijsku vezu. Izaberite **Opcije** → *Konferencija*.
- 4 Da u vezu uključite novog učesnika ponovite korak 2 pa zatim izaberite **Opcije** → *Konferencija* → *Dodaj konferenciji*.
 - Da obavite privatni razgovor sa nekim od učesnika: izaberite **Opcije** → *Konferencija* → *Privatno*. Dođite do željenog učesnika i pritisnite **Privatno**. Konferencijska veza se u vašem aparatu stavlja na čekanje a drugi učesnici mogu nastaviti međusobni razgovor dok Vi obavljate privatni razgovor samo sa jednim učesnikom. Pošto završite privatni razgovor izaberite **Opcije** → *Dodaj konferenciji* da se vratite u konferencijsku vezu.
 - Da jednog učesnika isključite iz konferencije izaberite **Opcije** → *Konferencija* → *Isključi učesnika*, zatim dođite do tog učesnika i pritisnite **Izbaci**.
- 5 Za završetak aktivne konferencijske veze pritisnite .

Odgovaranje na poziv

- Da odgovorite na dolazni poziv, pritisnite .
- Za završetak veze pritisnite .

Ako na poziv ne želite da odgovorite, pritisnite . Pozivna strana će čuti tonski signal zauzeća.



Savet! Ako ste aktivirali funkciju *Preus. poziva* → *Ako je zauzeto* da pozive preusmerava, recimo na vašu govornu poštu, odbijeni dolazni poziv će takođe biti preusmeren. Vidite '*Podešavanja preusmeravanja poziva*', str. [20](#).



Kad Vas neko zove pritisnite **Isk. ton** da brzo isključite zvono.



Napomena: Moguće je da telefon dodeli, prepozna pogrešno ime za telefonski broj. To se dešava ako telefonski broj pozivaoca nije upisan u Adresar ali sedam poslednjih cifara broja odgovaraju drugom broju koji jeste u Adresaru. U tom slučaju identifikacija poziva nije ispravna.

Poziv na čekanju (usluga mreže)

Ako ste aktivirali servis poziva na čekanju, mreža će Vas u toku aktivne veze obavestavati o novom dolaznom pozivu. Vidite '[Poziv na čekanju: \(usluga mreže\)](#)', str. 28.

- 1 U toku veze pritisnite  da odgovorite na poziv na čekanju. Prvi poziv se stavlja na čekanje.
Za prelazak sa jedne veze na drugu i obratno, pritisnite **Prebaci**.
- 2 Za završetak aktivne veze pritisnite .

Opcije u toku veze

Mnoge opcije koje možete koristiti u toku aktivne veze su usluge mreže. Pritisnite **Opcije** u toku aktivne veze za neke od sledećih opcija:

Isključi mikrofon ili *Uk. mik.*, *Završi aktivni poz.*, *Završi sve pozive*, *Zadrži* ili *Preuzmi*, *Novi poziv*, *Konferencija*, *Privatno*, *Isključi učesnika*, *Odgovori* i *Odbaci*.

Prebaci se služi da prelazite sa aktivnog na poziv na čekanju i obratno.

Spoj služi da spojite dolazni poziv, ili poziv stavljen na čekanje sa aktivnim a da sebe isključite iz obe veze.

Pošalji DTMF se koristi za slanje DTMF tonskih sekvenci, kao na primer lozinki ili brojeva bankovnih računa.



Glosar: DTMF tonovi su tonovi koje čujete kada pritisnete numeričke tastere na tastaturi telefonskog aparata. DTMF tonovi Vam omogućavaju komunikaciju sa govornom poštom i kompjuterizovanim telefonskim sistemima.








Savet! Da tonske odzive telefona podesite različitim okruženjima i prilikama, na primer, kada želite da se zvano ne čuje, vidite '[Načini rada](#)', str. 97.



Savet! Da istovremeno prekinete obe veze izaberite **Opcije** → *Završi sve pozive* pa pritisnite **OK**.




Sl. 3 Opcije u toku veze.

- 1 Cifre unesite pomoću tastera  - . Svaki pritisak tastera generiše DTMF ton koji se prenosi u toku aktivne veze. Pritisnite  više puta da dobijete: * **p** (umeće pauzu od oko 2 sec ispred ili između DTMF karaktera) i **w** (ostatak sekvence posle ovog karaktera se ne šalje dok u toku veze ne pritisnete ponovo **Pošalji**). Pritisnite  da dobijete #.
 - 2 Da ton pošaljete, pritisnite **OK**.
-  **Savet!** DTMF tonsku sekvencu možete memorisati kao kontakt karticu. Kada je pozovete moći ćete preuzeti sekvencu. Dodajte DTMF sekvence telefonskom broju ili *DTMF* poljima kontakt kartice.

Podešavanja preusmeravanja poziva

Kada je ova usluga mreže aktivirana svoje dolazne pozive možete da usmerite na drugi telefonski broj, na primer, na svoju govornu poštu. Za detaljnije informacije obratite se svom provajderu.

 Idite u **Meni** →
Alatke → **Preus. poziva**.

- Odaberite neku opciju preusmeravanja, na primer, odaberite *Ako je zauzeto* da preusmerite govorne pozive kada je linija zauzeta ili kada odbijete dolazni poziv.
- Izaberite **Opcije** → *Aktiviraj* da aktivirate vrstu preusmeravanja, *Poništi* da izbor isključite, ili *Provera statusa* da proverite da li je preusmeravanje aktivirano ili ne.
- Da poništite sva aktivna preusmeravanja izaberite **Opcije** → *Poništi sva preus.*

Za informacije o indikatorima preusmeravanja vidite '[Indikatori vezani za radnje](#)', str. 9.




Napomena: Ne možete imati istovremeno aktivnu zabranu dolaznih poziva i preusmeravanje poziva. Vidite '[Zabrana poz. \(usluga mreže\)](#)', str. 41.



Dnevnik – Lista poziva i opšti dnevnik

U dnevniku možete pratiti telefonske pozive, SMS poruke, GPRS, faks i data veze koje je registrovao vaš telefon. Dnevnik možete filtrirati tako da pregledate samo jednu vrstu veze kao i da kreirate kontakt kartice sa podacima iz dnevnika.

 Idite u **Meni** →
Dnevnik.



Napomena: Veze sa vašom govornom poštom, MMS (multimedija) centrom ili veb stranama se prikazuju kao data ili GPRS veze u opštem komunikacionom dnevniku.

Lista prethodnih poziva

Telefonski aparat registruje telefonske brojeve koje ste birali, od kojih ste primili poziv ili ga propustili, kao i približne dužine trajanja i troškove poziva. Aparat će registrovati propuštene i primljene pozive jedino ako vaša mreža podržava ovu funkciju, ako je aparat uključen i ako se nalazi unutar zone pokrivanja mreže.

Propušteni i primljeni pozivi

Da vidite poslednjih 20 brojeva sa kojih je neko pokušao bezuspešno da Vas pozove (usluga mreže) idite u **Dnevnik** → **Prethodni** → **Propušteni**.



Savet! Kada u pasivnom režimu vidite obaveštenje o propuštenim pozivima pritisnite **Prikaži** da pristupite listi propuštenih poziva. Da uzvratite poziv dođite do željenog broja ili imena i pritisnite

Da vidite poslednjih 20 brojeva sa kojih ste primili pozive (usluga mreže) idite u **Dnevnik** → **Prethodni** → **Primljeni pozivi**.

Birani brojevi



Savet! Pritisnite u pasivnom režimu da otvorite prikaz Birani brojevi. Vidite sl. 4, str. 22.

Da vidite poslednjih 20 brojeva koje ste pozvali, ili pokušali da pozovete idite u **Dnevnik** → **Prethodni** → **Birani brojevi**.

Brisanje lista poziva

- Da poništite sve liste prethodnih poziva izaberite **Opcije** → **Obriši prethodne** u glavnom prikazu Prethodni pozivi.
- Da obrišete jednu od lista, otvorite željenu listu pa izaberite **Opcije** → **Obriši listu**.
- Da obrišete pojedinu stavku otvorite odgovarajuću listu, dođite do nje pa pritisnite



Savet! Da pogledate listu poslatih poruka idite u **Poruke** → **Poslato**.



Idite u **Meni** → **Dnevnik** → **Prethodni**.

Opcije u pregledima Propušteni, Primljeni, Birani: **Pozovi**, **Upotrebi broj**, **Obriši**, **Obriši listu**, **Dodaj u Adresar**, **Pomoć i Izadi**.

Ikone: za propuštene, za primljene i za birane brojeve.

➡ Idite u **Meni** → **Dnevnik** → *Trajanje poz.*

💡 **Savet!** Da u toku aktivne veze vidite merač trajanja izaberite **Opcije** → *Podešavanja* → *Prikaži trajanje poz.* → *Da*.

➡ Idite u **Dnevnik** → *Cene poziva*.



Sl. 4 Prikaz Birani brojevi.

Trajanje poziva

Omogućava Vam da vidite trajanje svojih dolaznih i odlaznih poziva.



Napomena: Stvarno vreme koje Vaš provajder fakturiše za razgovore može da varira u zavisnosti od mogućnosti mreže, zaokruživanja iznosa računa, i tako dalje.

Brisanje merača trajanja poziva - Izaberite **Opcije** → *Poništi merače*. Za to Vam je neophodna šifra blokade; vidite '**Bezbednost**', str. 37. Da poništite pojedinačnu stavku dođite do nje i pritisnite **C**.

Cene poziva (usluga mreže)

Opcija cene poziva Vam omogućava proveru troškova svog poslednjeg poziva ili svih poziva. Cene poziva se prikazuju zasebno za svaku SIM karticu.



Napomena: Stvarni račun za razgovore i usluge vašeg provajdera može da varira u zavisnosti od mogućnosti mreže, zaokruživanja računa, poreza i tako dalje.


Ograničenje cene poziva koju je odredio provajder

Vaš provajder može da ograniči cene vaših poziva na određeni iznos tarifnih ili novčanih jedinica. Kada je aktivirano ograničenje troškova, pozivi su mogući dokle god se trenutna granica kredita (ograničenje cene poziva) ne pređe a nalazite se u mreži koja podržava ograničenje cene poziva. U pasivnom režimu i u toku veze prikazuje se iznos preostalih obračunskih jedinica. Kada obračunske jedinice isteknu na displeju se pojavljuje obaveštenje *Ograničenje troška poziva dostignuto*. Za informacije o ograničenju troškova i cenama impulsa obratite se svom provajderu.

Cena prikazana u impulsima ili novcu

- Telefon možete podesiti da preostalo vreme za razgovore prikazuje u impulsima ili u novčanim jedinicama. Za to Vam je neophodan PIN2 kod; vidite str. 37.
 - 1 Izaberite **Opcije** → *Podešavanja* → *Prikaži cene u*. Opcije su: *Valuti* i *Impulsima*.

- 2 Ako odaberete *Valuti* prikazuje se zahtev da unesete jediničnu cenu. Unesite cenu impulsa ili kreditne jedinice svoje matične mreže i pritisnite **OK**.
- 3 Napišite naziv valute. Koristite skraćenice od tri slova, na primer GBP.

 **Napomena:** Kada više nije preostalo tarifnih ili novčanih jedinica, mogu biti mogući pozivi samo broja službe pomoći koji je programiran u Vašem telefonu (na pr. 112 ili drugi zvanični broj službe pomoći).

Samostalno postavljanje ograničenja cene

- 1 Izaberite **Opcije** → *Podešavanja* → *Ogranič. cene poziva* → *Uključeno*.
- 2 Telefon zahteva da uneste ograničenje u jedinicama mere. Za to Vam je neophodan PIN2 kod. Zavisno od izbora za *Prikaži cenu u* unesite iznos u impulsima ili u novcu.

Kada se dostigne ograničenje cene koje ste sami postavili brojač se zaustavlja na svojoj najvišoj vrednosti i prikazuje se *Poništi sve troškove*. Da biste mogli da pozivate idite u **Opcije** → *Podešavanja* → *Ogranič. cene poziva* → *Isključeno*. Za to Vam je neophodan PIN2 kod; vidite str. [37](#).

Brisanje merača cene poziva - Izaberite **Opcije** → *Poništi brojače*. Za to Vam je neophodan PIN2 kod; vidite str. [37](#). Da poništite pojedinačnu stavku dođite do nje i pritisnite .



Brojač GPRS podataka

Omogućava Vam da proverite količinu poslanih i primljenih podataka u toku veze za prenos paketa podataka (GPRS). Na primer, možda za svoje GPRS veze plaćate na osnovu količine poslanih i primljenih podataka.

 Idite u **Dnevnik** → *GPRS brojač*.

Pregled opšteg dnevnika

U opštem dnevniku za svaku komunikaciju možete videti ime pošiljaoca i primaoca, telefonski broj, ime provajdera i pristupnu tačku. Vidite sl. [5](#), str. [24](#).

 Idite u **Meni** → **Dnevnik** i pritisnite .

Ikone: ↓ za dolazne,
 ↑ za odlazne i
 ↻ za propuštene komunikacijske stavke.



Sl. 5 Opšti dnevnik.



Napomena: Podstavke, kao SMS poruke poslate u više delova i veze za prenos paketa podataka, upisuju se kao jedna komunikacijska stavka.


Filtriranje dnevnika

- 1 Izaberite **Opcije** → *Razdvoj*. Otvara se lista filtera za razdvajanje.
- 2 Dodite do nekog filtera, kriterijuma i pritisnite **Izaberi**.


Brisanje sadržaja dnevnika

- Da trajno obrišete kompletan sadržaj dnevnika, Listu prethodnih poziva i Izveštaje o dostavi poruka, izaberite **Opcije** → *Obriši dnevnik*. Potvrdite izbor pritiskom na **OK**.

Merač paketa podataka i merač veze

- Da vidite količinu prenetih podataka, izraženo u kilobajtima, kao i koliko je trajala određena GPRS veza dodite do te Dolazne ili Odlazne komunikacije (stavke) sa ikonom pristupne tačke  i izaberite **Opcije** → *Vidi detalje*.

Podešavanja dnevnika

- Izaberite **Opcije** → *Podešavanja*. Otvara se lista podešavanja.
 - *Trajanje dnevnika* - Stavke, registrovani događaji ostaju u memoriji telefona postavljeni broj dana posle čeka se automatski brišu da se oslobodi memorija.
 -  **Napomena:** Ako izaberete *Bez dnevnika* kompletan sadržaj dnevnika, lista prethodnih poziva i izveštaji o dostavi poruka, se trajno briše.
 - U vezi *Trajanje poz.*, *Prikaži cene u*, *Ogranič. cene poziva* vidite deo '*Trajanje poziva*' i '*Cene poziva (usluga mreže)*' gore u ovom poglavlju.



SIM folder

↩ Idite u **Meni** → **SIM**.

Vaša SIM kartica može da nudi dodatne usluge kojima pristupate u ovom folderu. Vidite i '*Kopiranje imena između SIM kartice i memorije telefona*', str. 44, '*Potvrda SIM servisa*', str. 39, '*Podešavanje fiksnog biranja*', str. 38 i '*Pregled poruka na SIM kartici*', str. 89.



Napomena: Za podatke u vezi raspoloživosti, cene i informacije o načinu korišćenja SIM servisa obratite se prodavcu SIM kartice, tj. operatoru mreže, provajderu ili drugom dobavljaču.

- U SIM imeniku možete videti imena i brojeve memorisane u SIM kartici, možete ih dodavati ili vršiti izmene i možete pozivati.

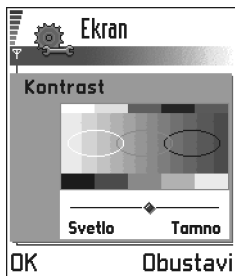
Opcije SIM imenika:

*Otvori, Pozovi, Nova SIM
adresa, Izmeni, Obriši,
Kopiraj u Adresar, Moji
brojevi, SIM podaci, Pomoć,
Izađi.*



3. Podešavanja

↩ Idite u **Meni** →
Alatke → **Podešavanja**.



Sl. 1 Skala za podešavanje.

Menjanje opštih podešavanja

- 1 Dođite do grupe podešavanja i pritisnite da je otvorite.
- 2 Dođite do parametra koji želite da promenite i pritisnite da:
 - prelazite sa jedne opcije na drugu ako postoje samo dve (**Uključeno/Isključeno**).
 - otvorite listu opcija ili editor.
 - otvorite prikaz klizača; pritisnite ili da povećate odnosno smanjite vrednost; vidite sl. 1, str. 26.



Napomena: Neka podešavanja možete primiti od provajdera kao tekstualnu poruku. Vidite '[Primanje smart poruka](#)', str. 82.



Podešavanja telefona

Opšte




- **Jezik telefona** - Možete promeniti jezik ekranskih tekstova. Ova promena će uticati i na format datuma i vremena kao i na separatore, n.pr. u decimalnim brojevima. U vašem telefonu su instalisana tri jezika. Ako odaberete **Automatski** telefon bira jezik na osnovu podataka u SIM kartici. Po promeni jezika ekranskih prikaza morate restartovati telefon.




Napomena: Promena opcije **Jezik telefona** ili **Jezik pisanja** odnosi se na sve aplikacije u vašem telefonu i važi sve do ponovne promene.

- **Jezik pisanja** - Jezik na kome ćete unositi tekstove (jezik pisanja) možete promeniti trajno. Promena jezika utiče na
 - karaktere koji će biti na raspolaganju na tasterima (-),
 - rečnik za intuitivni unos teksta koji će se koristiti, i


- specijalne karaktere koji su na raspolaganju na tasterima  i .

 **Primer:** Koristite telefon na kome su ekranski tekstovi na engleskom jeziku ali želite da sve svoje poruke pišete na francuskom. Pošto promenite jezik, rečnik za intuitivni unos teksta traži reči na francuskom i najčešći specijalni karakteri i znaci interpunkcije koji se koriste u francuskom jeziku biće Vam na raspolaganju kad pritisnete tastere  i .

- **Rečnik** - Da intuitivni način unosa teksta postavite na **Uključeno** ili **Isključeno** za sve editore u telefonu. Ovu opciju takođe možete promeniti i dok ste u editoru. Pritisnite  i izaberite **Rečnik** → **Uključi rečnik** ili **Isključeno**.





Napomena: Rečnik intuitivnog unosa teksta nije na raspolaganju za sve jezike.

- **Pozdrav ili logo** - Pritisnite  da otvorite podešavanja. Pozdrav ili logo se pojavljuju na kratko pri svakom uključivanju telefona. Izaberite **Primami** ako želite da koristite standardnu, podrazumevanu sliku ili animaciju. Izaberite **Tekst** da napišete pozdravnu poruku (maks. 50 slova). Izaberite **Slika** da izaberete fotografiju ili sliku iz **Slike**.
- **Fabrički podešeno** - Neke od opcija i parametara možete da vratite na prvobitne vrednosti. Za to Vam je potrebna šifra blokade. Vidite str. 37. Po resetovanju podešavanja telefonu će možda trebati duže da se uključi.



Napomena: Sva dokumenta i datoteke koje ste kreirali ostaju u predašnjem stanju.


Pasivni režim

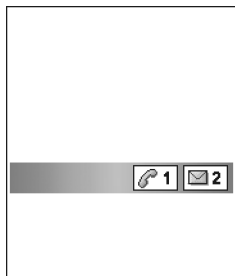
- **Slika za pozadinu** - Za pozadinsku sliku u pasivnom režimu možete odabrati bilo koju sliku. Izaberite **Da** da sliku izaberete iz **Slike**.
- **Levi selekt. taster** i **Desni selekt. taster** - Možete promeniti prečice koje se u pasivnom režimu pojavljuju iznad levog  odnosno desnog  selektorskog tastera. Pored aplikacija prečica se može odnositi i na neku funkciju, n.pr. **Nova poruka**.



Napomena: Ne možete imati prečicu za neku aplikaciju koju ste sami instalisali.



Savet! Ovu izmenu možete uneti i u nekim od editora. Pritisnite  i izaberite **Jezik pisanja**.



Sl. 2 Skrin sejver.

Ekran

- **Kontrast** – Da promenite kontrast displeja na svetlije ili tamnije. Vidite sl. 1, str. 26.
- **Paleta boja** – Da promenite boje koje se koriste na displeju.
- **Skrin sejver posle** – Skrin sejver se aktivira posle isteka podešenog vremena. Kada je skrin sejver aktiviran displej je prazan i vidi se traka skrin sejvera. Vidite sl. 2, str. 28.
 - Da deaktivirate skrin sejver, pritisnite bilo koji taster.
- **Skrin sejver** – Izaberite šta se prikazuje na skrin sejver traci: vreme i datum ili neki tekst koji ste sami napisali. Vidite sl. 2, str. 28. Mesto i boja pozadine trake skrin sejvera se menja na svaki minut. Takođe, skrin sejver se menja i da bi prikazao broj novih poruka ili propuštenih poziva.



Podešavanja poziva



Napomena: Da promenite opcije preusmeravanja poziva idite u **Meni** → **Alatke** → **Preus. poziva**. Vidite '[Podešavanja preusmeravanja poziva](#)', str. 20.


Slanje svog broja

- Ova usluga mreže Vam dozvoljava da svoj telefonski aparat podesite tako da se vaš broj prikazuje (*Da*) ili ne prikazuje (*Ne*) osobi koju pozivate. Ili, opciju može da određuje i sam operator mreže ili provajder kod koga imate pretplatu (*Određuje mreža*).

Poziv na čekanju: (usluga mreže)

- U toku aktivnog razgovora mreža će Vas upozoravati o novom dolaznom pozivu. Odaberite: *Aktiviraj* da mreža aktivira servis poziva na čekanju, *Poništi* da je mreža deaktivira ili *Proveri status* da proverite da li je funkcija aktivna ili ne.



Auto. pon. biranje

- Kada je ova funkcija uključena telefonski aparat će, posle neuspelog biranja pokušavati još najviše deset puta da uspostavi vezu. Pritisnite  da prekinete automatsko ponovno biranje.




Statistika poziva

- Aktivirajte ovu opciju ako želite da aparat na kratko prikazuje trajanje i cenu poslednjeg poziva. Da bi se cena prikazivala neophodno je da je *Ogranič. cene poziva* aktivirano za vašu SIM karticu. Vidite str. [22](#).

Brzo biranje


- Odaberite *Uključeno* i brojeve telefona dodeljene tasterima za brzo biranje ( -  možete pozivati pritiskom i držanjem odgovarajućeg numeričkog tastera. Vidite i 'Dodela tastera za brzo biranje', str. [49](#).

Odgovor svakim tast.

- Odaberite *Uključeno* i dolazni poziv možete primiti kratkim pritiskom bilo kog tastera osim ,  i .




Aktivna linija (usluga mreže)



- Ova opcija se prikazuje samo ako SIM kartica podržava dva pretplatnička broja, tj. dve telefonske linije. Odaberite koju liniju (*Linija 1* ili *Linija 2*) želite da koristite za pozivanje i slanje kratkih poruka. Bez obzira na odabranu liniju, dolazne pozive ćete moći preuzimati na obe linije.

 **Napomena:** Nećete moći pozivati ukoliko odaberete *Linija 2*, a niste pretplaćeni na ovu uslugu mreže.

Da sprečite izbor linije odaberite *Promena linije* → *Onemogućiti* ako to vaša SIM kartica podržava. Da biste promenili ovu opciju neophodan Vam je PIN2 kod.

Indikatori govorne

poruke: ,  ili  se prikazuje ako imate jednu ili više govornih poruka.

 **Savet:** Za prelazak sa jedne linije na drugu pritisnite i držite  u pasivnom režimu.



Podešavanja veze

Opšte informacije o vezama za prenos podataka i pristupnim tačkama



Glosar: Pristupna tačka - Mesto gde vaš telefon ulazi na Internet koristeći vezu za prenos podataka ili vezu za prenos paketiranih podataka. Pristupne tačke mogu nuditi, recimo, komercijalni Internet provajderi (ISP), provajderi servisa za mobilne uređaje ili operatori komunikacione mreže.

Da definišete parametre pristupnih tačaka idite u **Podešavanja** → *Podešavanja veze* → *Pristupne tačke*.

Za povezivanje na pristupnu tačku neophodna je veza za prenos podataka. Vaš telefon podržava tri vrste veza za prenos podataka:

- GSM data veza (D),
- GSM data veza visokog protoka (D+) i
- (GPRS) veza za prenos paketiranih podataka (G).

Postoje tri različite klase pristupnih tačaka koje možete definisati: MMS pristupna tačka, veb pristupna tačka i Internet pristupna tačka (IAP). Proverite sa svojim provajderom koja vrsta pristupne tačke je potrebna za servis kojem želite da pristupite. Neophodno je da postavite parametre pristupne tačke ako želite da, na primer,

- šaljete i primete multimedija poruke,
- šaljete i primete e-mail poruke,
- pretražujete stranice,
- preuzimate Java™ aplikacije,
- koristite Prenosač slika, ili
- koristite svoj telefon kao modem.

Vidite i '[Indikatori veze za prenos podataka](#)', str. 10.

GSM data veze

GSM data veza omogućava brzine prenosa podataka do maksimalno 14,4 Kbps. Za detalje u vezi raspoloživosti i pretplate na usluge za prenos podataka obratite se svom operatoru mreže ili provajderu.

Minimalni parametri neophodni za uspostavljanje data veze

- Da unesete grupu najosnovnijih parametara GSM data veze, idite u *Podešavanja* → *Podešavanja veze* → *Pristupne tačke* pa odaberite **Opcije** → *Nova pristup. tačka*. Popunite sledeće: *Nosač podataka: GSM podaci, Pristupni broj, Tip veze: Stalna, Način prenosa pod: Analogno* i *Maks. brzina prenosa: Automatski*.

Data veza visokog protoka (HSCSD, komutirani prenos podataka velikim brzinama)



Glosar: Data veza visokog protoka omogućava brzine prenosa podataka do maks. 43,2 Kbps, što je tri puta brže od standardne brzine protoka u GSM mreži. HSCSD se po brzini može porediti sa većinom kompjuterskih modema koji komuniciraju preko današnjih fiksnih telefonskih mreža.

Za detalje u vezi raspoloživosti i pretplate na HSD usluge (data veze visokog protoka) obratite se svom operatoru mreže ili provajderu.



Napomena: Slanje podataka u HSCSD režimu brže prazni bateriju od standardnih data i govornih poziva pošto aparat češće šalje podatke na mrežu.

Paketirani podaci (GPRS, Bežični paketni prenos podataka)



Glosar: Paketirani podaci, ili Bežični paketni prenos podataka (GPRS) koristi tehnologiju paketa podataka kojom se sadržaj šalje u kratkim blokovima podataka preko mreže mobilne telefonije. Prednost slanja podataka u paketima je u tome što se mreža zauzima samo kada se podaci šalju ili primaju. Pošto GPRS koristi mrežu efikasnije on omogućava brzo uspostavljanje veze i velike brzine prenosa podataka.



Savet! Program Settings wizard koji je deo paketa PC Suite for Nokia 3650 Vam može pomoći u konfigurisanju pristupne tačke i podešavanjima (elektronske) pošte. Možete takođe i kopirati već postojeće parametre, na primer iz računara u telefon. Vidite CD-ROM isporučen u okviru paketa proizvoda.

Opcije u Listi pristupnih tačaka: [Izmeni](#), [Nova pristup. tačka](#), [Obrisati](#), [Pomoć](#) i [Izadi](#).



Sl. 3 Lista pristupnih tačaka koje koriste različite vrste data veza.

Minimalni parametri neophodni za uspostavljanje veze za paketni prenos podataka

- Morate se pretplatiti na GPRS servis, usluge. Za detalje u vezi raspoloživosti i pretplate na GPRS usluge obratite se svom operatoru mreže ili provajderu.
- Idite u **Podešavanja** → *Podešavanja veze* → *Pristupne tačke* i odaberite **Opcije** → *Nova pristup. tačka*. Popunite sledeće: *Nosač podataka: GPRS* i *Ime pristupne tačke*: unesite ime koje ste dobili od provajdera. Vidite ['Kreiranje pristupne tačke'](#), str. [32](#).

Plaćanje za aplikacije i vezu za paketni prenos podataka

I ostvarena GPRS veza i aplikacija koja se koristi preko takve veze, na primer korišćenje mobilnog veb servisa, slanje i prijem podataka i kratkih poruka se naplaćuju. Za detaljnije podatke o cenama obratite se svom operatoru mreže ili dobavljaču usluga. Vidite i ['Merač paketa podataka i merač veze'](#), str. [24](#).

Kreiranje pristupne tačke


U svom Nokia 3650 aparatu možete imati prethodno podešene parametre pristupne tačke. Ili, parametre pristupne tačke možete primiti kao poruku od nekog provajdera. Vidite ['Primanje smart poruka'](#), str. [82](#).

Ako nije definisana nijedna pristupna tačka kada otvorite *Pristupne tačke* bićete pitani da li želite da je kreirate.

Ako već postoje definisane pristupne tačke, da kreirate novu odaberite **Opcije** → *Nova pristup. tačka* pa odaberite:

- *Koristi primarne par.* da koristite podrazumevane, primarne parametre. Unesite potrebne izmene i pritisnite **Nazad** da izbor memorišete.
- *Koristi postojeće par.* da koristite postojeće parametre kao osnovu za novu pristupnu tačku. Otvara se lista postojećih pristupnih tačaka. Odaberite jednu i pritisnite **OK**. Otvaraju se parametri pristupne tačke u kojima su neka polja već popunjena.

Izmene pristupne tačke

Kada otvorite *Pristupne tačke*, otvara se lista već postojećih; vidite sl. [3](#), str. [32](#). Dodite do pristupne tačke koju želite da izmenite i pritisnite .

Brisanje pristupne tačke

U listi pristupnih tačaka dođite do one koju želite da uklonite i odaberite **Opcije** → *Obrisati*.

Pristupne tačke

Ovde ćete videti kratka objašnjenja za svaki parametar koji je neophodan za različite vrste data veza i pristupne tačke.



Napomena: Započnite popunjavanje podataka, parametara, redom od početka pošto, zavisno od toga koju vrstu veze za prenos podataka odaberete (*Nosač podataka*) i od toga da li je neophodno da unesete *IP adr. mrežnog prol.*, samo određena polja će se otvarati.



Napomena: Pridržavajte se veoma pažljivo uputstava koja dobijete od svog provajdera.

- *Ime konekcije* - Dajte deskriptivi naziv konekcije.
- *Nosač podataka* - Opcije su: *GSM podaci*, *Brzi GSM* i *GPRS*. Zavisno od odabrane data konekcije na raspolaganju će biti određeni parametri. Popunite sva polja označena kao **Mora biti uneto** ili crvenom zvezdicom. Ostala polja mogu biti ostavljena prazna osim ako vaš provajder ne zahteva suprotno.



Napomena: Da biste mogli koristiti vezu za prenos podataka vaš provajder mora da podržava taj servis i da ga eventualno aktivira za vašu SIM karticu.



- *Ime pristupne tačke* (samo za paketirane podatke) - Ime pristupne tačke je potrebno da bi se mogla uspostaviti veza na GPRS mrežu. APN adresu, ime pristupne tačke, dobijate od svog operatora mreže ili od provajdera.
- *Pristupni broj* (samo za GSM podatke i brzi GSM) - Telefonski broj za biranje pristupne tačke.

Opcije pri izmenama pristupne tačke: *Promeni*, *Napredni parametri*, *Pomoć* i *Izađi*.




Savet! Vidite i ['Podešavanja neophodna za razmenu multimedijna poruka'](#), str. 75, ['Podešavanja neophodna za e-mail'](#), str. 78 i ['Podešavanje telefonskog aparata za pretraživanje'](#), str. 116.



Savet! U toku pisanja pritisnite  da otvorite tabelu specijalnih karaktera. Za razmak pritisnite .



Glosar: ISDN konekcija, veza, je način uspostavljanja veze za prenos podataka između vašeg telefona i pristupne tačke. ISDN veze su digitalne na celom svom putu i kao takve omogućavaju brže priključivanje i veće brzine prenosa podataka od analognih veza. Da biste mogli koristiti ISDN vezu i vaš Internet provajder i operator komunikacione mreže moraju da ga podržavaju.

- **Korisničko ime** - Upišite korisničko ime, ako to zahteva vaš provajder. Korisničko ime je potrebno za uspostavljanje data veze i obično ga dobijate od provajdera. Korisničko ime uglavnom razlikuje velika i mala slova.
- **Traži lozinku** - Ako morate da unosite lozinku pri svakoj prijavi na server, ili ako ne želite da lozinku memorišete u telefon, odaberite **Da**.
- **Lozinka** - Lozinka je potrebna za uspostavljanje data veze i obično je dobijate od provajdera. Lozinka uglavnom razlikuje velika i mala slova. Dok upisujete lozinku karakteri se prikazuju samo na kratko a zatim prelaze u zvezdice (*). Najlakši način unosa cifara je pritisnuti  pa odabrati **Ubaci broj** a zatim nastaviti sa unosom slova.
- **Verifikacija autentič.** - **Normalna** / **Bezbedna**.
- **IP adr. mrežnog prol.** - IP adresa koju koristi dati veb mrežni prolaz (gejtvej).
- **Početna strana** - Zavisno od toga koja podešavanja vršite, unesite ili:
 - adresu servisa, ili
 - adresu centra za razmenu multimedija poruka (MMS).
- **Bezbednost veze** - Odaberite da li će se u vezi koristiti TLS (zaštita transportnog sloja). Pridržavajte se instrukcija koje dobijete od svog provajdera.
- **Tip veze** - **Stalna** / **Privremena**.
- **Način prenosa pod.** (samo za GSM i brze GSM podatke) - **Analogno**, **ISDN v.110** ili **ISDN v.120** određuje da li telefon koristi analognu ili digitalnu vezu. Ovaj parametar zavisi i od vašeg operatora GSM mreže i od Internet provajdera pošto neke GSM mreže ne podržavaju određene tipove ISDN veza. Za detaljnije informacije obratite se svom Internet provajderu. Ako su ISDN veze na raspolaganju njima se veza uspostavlja znatno brže nego analognim putem.
- **Maks. brzina prenosa** (samo za GSM i brzi GSM) - Opcije su **Automatski** / 9600 / 14400 / 19200 / 28800 / 38400 / 43200, zavisno od toga šta ste odabrali u okviru **Tip veze** i **Način prenosa pod.** Ova opcija Vam omogućava da ograničite maksimalnu brzinu prenosa kada se koristi veza visokog protoka (HSD). Veće brzine prenosa mogu biti skuplje, zavisno od provajdera mreže.



Napomena: Gornje brzine predstavljaju maksimalne brzine na kojima će vaša veza raditi. U toku veze radna brzina može biti niža zavisno od uslova u mreži.

Opcije → Napredni parametri

- *IP adresa telefona* - IP adresa vašeg telefona.
- *Primarni DNS*: - IP adresa primarnog DNS servera.
- *Sekundarni DNS*: - IP adresa sekundarnog DNS servera.



Napomena: Ako je potrebno da unesete *IP adresa telefona*, *Primarni DNS* ili *Sekundarni DNS*: za adrese se obratite svom Internet provajderu.

Naredni parametri će biti prikazani ako ste za tip veze odabrali data veza ili data veza visokog protoka:

- *Povratni poziv* - Ova opcija omogućava da Vas server povratno pozove na vaš inicijalni poziv tako da ostvarite tu vezu bez plaćanja. Obratite se svom provajderu za pretplatu na taj servis.



Napomena: Neke vrste primljenih poziva se mogu naplaćivati, kao roming i data veze visokog protoka. Za detaljnije informacije obratite se svom operatoru GSM mreže.



Napomena: Telefon očekuje da povratni poziv koristi iste parametre data veze koji su bili korišćeni za inicijalni poziv, zahtev. Mreža mora da podržava taj tip veze u oba smera, ka telefonu i sa telefona.


- *Povratni poziv na* - Opcije su *Broj servera* / *Drugi broj*. Obratite se svom provajderu koju opciju da postavite; to zavisi od konfiguracije provajdera.
- *Broj za povratni poz.* - Ukucajte svoj telefonski broj za data veze koji koristi server za povratni poziv. Obično je to vaš telefonski broj za data veze.
- *Koristi PPP kompres.* - Kada je postavljeno *Da* ova opcija ubrzava prenos podataka ako je podržava udaljeni (pozvani) PPP server. Ako imate problema u uspostavljanju veze pokušajte postaviti *Ne*. Obratite se svom provajderu za savet.
- *Koristi prijavnu proc.* - Opcije su *Da* / *Ne*.
- *Prijavna procedura* - Unesite prijavnu proceduru.
- *Inicijalizacija mod.* (instalaciona sekvenca modema) - Kontroliše korišćenje AT modemskih instrukcija od strane telefona. Ako je potrebno unesite karaktere koje odredi operator GSM mreže ili Internet provajder.



Glosar: DNS - Servis imena domena. Ovo je Internet servis koji prevodi imena domena oblika **www.nokia.com** u IP adrese oblika **192.100.124.195**.



Glosar: PPP (Point-to-Point Protocol) - uobičajeni protokol mrežnog softvera koji omogućava da se svaki računar sa modемом i telefonskom linijom direktno priključuje na Internet.

 Idite u **Podešavanja**
→ [Podešavanja veze](#) →
[GPRS](#).

GPRS

Podešavanja GPRS važe za sve pristupne tačke koje koriste paketni prenos podataka.

GPRS veza – Ako odaberete *Čim ima signal* a nalazite se u mreži koja podržava paketirani prenos podataka, telefon se prijavljuje na GPRS mrežu i slanje kratkih poruka će se obavljati preko GPRS mreže. Ako odaberete *Po potrebi* telefon će koristiti paketirani prenos podataka samo ako startujete neku aplikaciju ili proceduru koja to zahteva. GPRS veza se raskida kada je ne koristi nijedna aplikacija.




Napomena: Ako nema GPRS pokrivanja a odabrali ste *Čim ima signal* telefon će povremeno pokušavati da uspostavi vezu za paketirani prenos podataka.

Pristupna tačka – Ime pristupne tačke je potrebno kada želite da svoj telefon koristite sa računarom kao modem za paketirani prenos podataka. Za detaljnije informacije o modemskim vezama vidite str. [136](#).

Prenos podataka


Podešavanja prenosa podataka važe za sve pristupne tačke koje koriste data veze i veze za prenos podataka visokog protoka (HSD).

Dužina veze – Ako nema razmene podataka data veza se automatski raskida posle određenog vremenskog perioda. Opcije su *Određuje koris.*, u kom slučaju Vi sami unosite taj period vremena, ili *Neograničeno*.

 Idite u **Podešavanja**
→ [Podešavanja veze](#) →
[Prenos podataka](#).



Datum i vreme

 **Savet!** Vidite i
Podešavanja jezika;
str. [26](#).

- Podešavanja datuma i vremena Vam omogućavaju da odredite datum i vreme koje će se koristiti u vašem aparatu kao i da promenite format prikaza datuma i vremena i separatore. Odaberite *Vrsta sata* → *Analogni* ili *Digitalni* da promenite vrstu sata koja se

prikazuje u pasivnom režimu. Odaberite *Autom. ažuriranje vr.* ako želite da mobilna mreža ažurira vreme, datum i vremensku zonu vašeg aparata (usluga mreže).




Napomena: Da bi se opcija *Autom. ažuriranje vr.* aktivirala, neophodno je restartovati telefon.




Bezbednost


Telefon i SIM

Objašnjenja za razne sigurnosne šifre koje mogu biti potrebne:

- **PIN kod (4 do 8 cifara)** – PIN kod (Lični identifikacioni broj) od neovlašćenog korišćenja štiti vašu SIM karticu. PIN kod se obično isporučuje uz SIM karticu. Posle tri uzastopna pogrešna unosa PIN kod se blokira. Ako je PIN kod blokirano potrebno ga je deblokirati pre nego što ponovo budete mogli koristiti SIM karticu. Vidite informacije o PUK kodu.
- **PIN 2 kod (4 do 8 cifara)** – PIN 2 kod, koji se isporučuje uz neke SIM kartice, je neophodan za pristup određenim funkcijama kao što su merači troška poziva.
- **Šifra blokade (5 cifara)** – Šifra blokade se može koristiti da se zaključa telefon i tastatura kako bi se sprečila neovlašćenja upotreba.
 - 
Napomena: Fabrički postavljena šifra blokade je **12345**. Da sprečite neovlašćenu upotrebu svog aparata promenite ovu šifru. Novu šifru čuvajte u tajnosti i na bezbednom mestu, dalje od svog telefonskog aparata.
- **PUK i PUK2 kodovi (8 cifara)** – PUK (Lična šifra za deblokadu) kod je neophodan za izmenu blokirano PIN koda. PUK2 kod je potreban za promenu blokirano PIN2 koda. Ako ove kodove niste dobili sa SIM karticom za njih se obratite operatoru mreže čiju karticu imate u aparatu.



Savet! Da telefon blokirate ručno pritisnite . Otvara se lista komandi. Odaberite *Blokiraj telefon*.

 Da vidite listu brojeva za fiksno biranje idite u *Meni* → *SIM* → *Fiksno biranje*.

Imate mogućnost izmene sledećih kodova: šifra blokade, PIN kod i PIN2 kod. Ovi kodovi mogu sadržati samo cifre **0** do **9**.



Napomena: Izbegavajte korišćenje pristupnih kodova sličnih brojevima za slučaj nužde, kao što je 112, kako biste sprečili njihovo nenamerno biranje.

PIN kod zahtev - Kada je aktiviran PIN kod zahtev aparat zahteva njegovo unošenje pri svakom uključivanju. Imajte na umu da deaktiviranje PIN kod zahteva nije dopušteno kod nekih SIM kartica.

PIN kod / PIN2 kod / Šifra blokade - Otvorite ako želite da promenite šifre.

Vreme autoblokade - Možete podesiti vreme autoblokade, tj. period posle kojeg se telefon automatski blokira i može se koristiti samo ako se unese ispravna šifra blokade. Unesite vrednost kašnjenja u minutima ili odaberite *Isključeno* da isključite vreme kašnjenja autoblokade.

- Da telefon deblokirate, unesite šifru blokade.



Napomena: Kada je telefonski aparat blokiran pozivi broja službe pomoći koji je programiran u njemu (n. pr. 112 ili drugog zvaničnog broja službe pomoći).

Provera promene SIM - Odaberite *Da* ako želite da aparat zahteva šifru blokade kada se ubaci nova, nepoznata SIM kartica. Telefon pravi listu SIM kartica koje se prepoznaju kao vlasnikove kartice.

Fiksno biranje - Imate mogućnost, ukoliko to vaša SIM kartica podržava, da ograničite odlazne pozive sa vašeg aparata samo na odabrane brojeve. Za to Vam je potreban PIN2 kod. Kada je ova funkcija aktivirana možete pozivati samo brojeve koji se nalaze u listi fiksnog biranja ili brojeve koji imaju jednu ili više istih početnih cifara kao neki broj u listi.



Napomena: Kada je uključeno fiksno biranje, u nekim mrežama može biti moguće zvati izvesne brojeve službe pomoći (na pr. 112 ili drugi zvanični broj službe pomoći).

- Da dodate nove brojeve u listu fiksnog biranja odaberite **Opcije** → *Novo ime* ili *Dodaj iz Adresara*.


Zatvorena grupa kor. (usluga mreže) – Možete definisati grupu osoba koju jedinu možete pozivati i samo od nje primati pozive. Za detaljnije informacije obratite se svom operatoru mreže ili dobavljaču usluga. Odaberite: *Primarno* da aktivirate podrazumevanu grupu ugovorenu sa operatorom mreže, *Uključeno* ako želite da koristite drugu grupu (neophodno je da znate indeksni broj grupe), ili *Isključeno*.



Napomena: Kada su pozivi ograničeni na Zatvorene grupe korisnika, u nekim mrežama može biti moguće zvati izvesne brojeve službe pomoći (na pr. 112 ili drugi zvanični broj za hitne pozive).

Potvrda SIM servisa (usluga mreže) – Da podesite aparat da prikazuje potvrdu kada koristite neku uslugu, servis SIM kartice.

Rad sa sertifikatima

U glavnom prikazu Rad sa sertifikatima možete videti listu sertifikata ovlastilaca koji su memorisani u vašem aparatu. Pritisnite  da, ako ih ima, pogledate listu svojih korisničkih sertifikata.




Glosar: Digitalni sertifikati se koriste za proveru porekla veb strana i instalisanog softvera. Međutim, oni mogu biti pouzdani samo ako se za poreklo sertifikata zna da je autentično.


Digitalni sertifikati su Vam potrebni ako:

- želite da se povežete na onlajn bankarske ili druge sajtove, ili na udaljeni server radi obavljanja radnji koje podrazumevaju prenos poverljivih podataka, ili

Opcije u prikazu Fiksno biranje: *Otvori, Pozovi, Novo ime, Izmeni, Obriši, Dodaj u Adresar, Dodaj iz Adresara, Pomoć i Izadi.*

Opcije u glavnom prikazu rada sa sertifikatima: *Detalji sertifikata, Obriši, Podeš. prihvatanja, Markiraj/Demarkiraj, Pomoć i Izadi.*

 **Glosar:** Sertifikate ovlastioca koriste neki veb servisi, kao što su bankarske usluge, radi provere potpisa ili serverskih sertifikata ili pak drugih sertifikata ovlastioca.

 **Glosar:** Korisničke sertifikate korisnik dobija od Davaoca sertifikata (CA).

- želite da svedete na minimum rizik od virusa i drugog opasnog softvera i da budete sigurni u autentičnost softvera kada ga preuzimate i instalirate.



Važno: Imajte na umu da mada upotreba sertifikata znatno smanjuje rizik koji nose veze sa udaljenim mrežama i instalacija softvera oni moraju biti ispravno korišćeni da bi se ostvarila povećana bezbednost. Postojanje nekog sertifikata samo po sebi ne pruža nikakvu zaštitu; modul za rad sa sertifikatima mora sadržati ispravne, autentične i proverene sertifikate da bi se obezbedila povećana bezbednost.


Pregled detalja sertifikata – provera autentičnosti

U autentičnost nekog veb gejtveja (mrežnog prolaza) ili nekog servera možete biti sigurni samo kada su identitet ("potpis") i period važenja sertifikata nekog veb gejtveja ili servera provereni.

Na displeju telefonskog aparata bićete obavešteni:

- ako identitet veb servera ili gejtveja nije autentičan, ili
- ako u svom telefonu nemate ispravan sertifikat bezbednosti.

Da proverite detalje sertifikata dođite do sertifikata i odaberite **Opcije** → [Detalji sertifikata](#). Kada otvorite detalje sertifikata modul za rad sa sertifikatima proverava valjanost sertifikata i može se pojaviti jedno od narednih obaveštenja:

- *Sertifikat nije prihvaćen* - Niste podesili nijednu aplikaciju da koristi dati sertifikat. Za detaljnije informacije pogledajte naredno poglavlje '[Promena podešavanja prihvatanja sertifikata ovlastioca](#)'.
 - *Sertifikat istekao* - Period važnosti datog sertifikata je istekao.
 - *Sertifikat još uvek ne važi* - Period važnosti odabranog sertifikata još nije započeo.
 - *Sertifikat oštećen* - Sertifikat je neupotrebljiv. Obratite se izdavaocu sertifikata.
-  **Važno:** Sertifikati imaju ograničeni rok trajanja. Ako se prikaže *Sertifikat istekao* ili *Sertifikat još uvek ne važi* mada bi trebalo da je važeći, proverite da li su ispravno podešeni datum i vreme u vašem aparatu.

Promena podešavanja prihvatanja sertifikata ovlastioca

- Dodite do sertifikata ovlastioca i odaberite **Opcije** → *Podeš. prihvatanja*. Zavisno od sertifikata prikazuje se lista aplikacija koje mogu koristiti odabrani sertifikat. Na primer: *Servisi* / *Da* - sertifikat je u stanju da verifikuje veb sajtove.
Menadžer programa / *Da* - sertifikat je u stanju da verifikuje poreklo novog softvera.
Internet / *Da* - sertifikat je u stanju da verifikuje e-mail servere i servera sa slikama.
- ➡ **Važno:** Pre izmena ovih parametara morate se uveriti da zaista možete prihvatiti i verovati u vlasnika sertifikata kao i da sertifikat zaista pripada naznačenom vlasniku.



Zabrana poz. (usluga mreže)

Zabrana poziva Vam pruža mogućnost ograničenja prijema i upućivanja poziva vašim aparatom. Za ovo Vam je neophodna šifra zabrane poziva (barring password) koju dobijate od svog provajdera.

- 1 Dodite do jedne od opcija zabrane.
 - 2 Odaberite **Opcije** → *Aktiviraj* da od mreže zahtevate da aktivira zabranu poziva, *Poništi* da odabranu zabranu poziva isključi, ili *Proveri status* da proverite da li su pozivi zabranjeni ili ne.
- Odaberite **Opcije** → *Promeni šifru zab.* da promenite šifru zabrane poziva.
 - Odaberite **Opcije** → *Poništi sve zabrane* da poništite sve aktivne zabrane poziva.
- ➡ **Napomena:** Kada je postavljena zabrana poziva, u nekim mrežama je moguće zvati izvesne brojeve službe pomoći (na pr. 112 ili drugi zvanični broj službe pomoći).
- ➡ **Napomena:** Zabrana poziva se odnosi na sve pozive, uključujući i veze za prenos podataka.



Napomena: Ne možete imati istovremeno aktivnu zabranu dolaznih poziva i preusmeravanje poziva. Vidite '[Podešavanja preusmeravanja poziva](#)', str. [20](#) ili "Fiksno biranje", str. [38](#).



Mreža

Izbor mreže

- Izaberite *Automatski* da podesite aparat da automatski traži i odabere jednu od celularnih mreža raspoloživih na vašoj lokaciji, ili
- Izaberite *Ručno* ako želite da mrežu birate ručno iz liste mreža. Ako se veza sa ručno odabranom mrežom prekine, telefon će upozoriti tonskim alarmom greške i tražiti da ponovo izaberete mrežu. Izabrana mreža mora da ima roming sporazum sa vašom matičnom mrežom, tj. sa operatorom čija se SIM kartica nalazi u telefonu.

Prikaz inf. o ćeliji

- Odaberite *Uključeno* da podesite svoj telefonski aparat tako da Vas obaveštava kada se koristi u celularnoj mreži koja se bazira na MCN (mikro celularna mreža) tehnologiji i da aktivirate prijem info poruka.



Glosar: Roming sporazum - Sporazum između dva ili više provajdera komunikacione mreže kojim se omogućava korisnicima jednog provajdera korišćenje usluga ostalih provajdera.

Indikatori u pasivnom režimu:

- priključene su slušalice.

- priključen je adapter za slušne aparate.



Podešavanja pribora

Dođite do foldera nekog od pribora i otvorite podešavanja:


- Odaberite *Prim. način rada* da odaberete način rada koji će se automatski aktivirati kada na telefon priključite odabrani pribor. Vidite '[Načini rada](#)', str. [97](#).
- Odaberite *Automatski odgovor* da podesite aparat da automatski odgovara na dolazni poziv posle pet sekundi. Ako je Upozorenje na poziv postavljeno na *Jedan pisak* ili *Bez zvona* automatsko primanje poziva se ne može aktivirati.



Napomena: Ako koristite adapter za slušne aparate moraćete ga zasebno aktivirati. Otvorite folder Adapter za slušni aparat i odaberite *Koristi se slušni ap.* → *Da*. Ako ste aktivirali adapter, slušalice će koristiti ista podešavanja kao adapter.




4. Adresar

➡ Da otvorite imenik Adresara, pritisnite  u pasivnom režimu, ili idite u **Meni** → **Adresar**.

U Adresaru možete memorisati i organizovati kontakt podatke kao što su imena, telefonski brojevi i adrese. Vidite sl. 1, str. 44.

Adresar koristi zajedničku memoriju. Vidite '[Zajednička memorija](#)', str. 15.

Takođe možete dodavati i ličnu melodiju zvona, nadimak ili minijaturu u kontakt karticu. Možete formirati grupe osoba što Vam omogućava slanje kratke ili e-mail poruke većem broju primalaca istovremeno.

 **Glosar:** Nadimci mogu biti bilo koje izgovorene reči, n.pr. ime osobe. Nadimci Vam omogućavaju biranje broja glasnim izgovaranjem reči.



Sl. 1 Imenik adresara.


Kreiranje kontakt kartica

- 1 Otvorite Adresar i odaberite **Opcije** → **Novo ime**. Otvara se prazna kontakt kartica.
- 2 Popunite polja koja želite i pritisnite **Urađeno**. Kontakt kartica se memoriše i zatvara pa je možete videti u imeniku adresara.

Kopiranje imena između SIM kartice i memorije telefona

- Da kopirate imena i brojeve iz SIM kartice u memoriju telefona idite u **Meni** → **SIM** → **SIM imenik**. Odaberite ime(na) koje želite da kopirate pa izaberite **Opcije** → **Kopiraj u Adresar**.
- Ako želite da kopirate broj telefona, faksa ili pejdžera iz Adresara u svoju SIM karticu, pređite u Adresar, otvorite kontakt karticu, dođite do željenog broja pa odaberite **Opcije** → **Kopiraj u SIM imenik**.




Izmene kontakt kartica

- 1 U imeniku adresara dođite do kontakt kartice koju želite da izmenite pa pritisnite  da je otvorite.
- 2 Da izmenite sadržaj kartice odaberite **Opcije** → *Izmeni*.
- 3 Da izmene sačuvate i da se vratite na prikaz kontakt kartice pritisnite **Urađeno**.

Brisanje kontakt kartica

- U imeniku adresara dođite do kontakt kartice koju želite da obrišete i odaberite **Opcije** → *Obriši*.

Da obrišete više kartica

- 1 Markirajte kartice koje želite da obrišete. Dođite do imena koje želite da obrišete i odaberite **Opcije** → *Markiraj*. Kontakt kartica se štiklira markerom sa strane.
- 2 Pošto ste markirali sva imena koja želite da obrišete odaberite **Opcije** → *Obriši*.
 **Savet!** Više stavki možete markirati i tako što ćete pritisnuti i držati  i istovremeno pritisnuti . Vidite i '[Radnje zajedničke za sve aplikacije](#)', str. 13.

Dodavanje i izbacivanje polja kontakt kartice

- 1 Otvorite kontakt karticu i odaberite **Opcije** → *Izmeni*.
- 2 Da dodate novo polje odaberite **Opcije** → *Dodaj podatak*.
 Da obrišete nepotrebno polje odaberite **Opcije** → *Obriši podatak*.
 Da izmenite naziv podatka, polja kontakt kartice odaberite **Opcije** → *Izmeni naziv pod.*

Ubacivanje slike u kontakt karticu



Postoje dve vrste slika koje možete dodati kontakt kartici. Vidite '[Fotoaparati i Slike](#)', str. 52 za više informacija o fotografisanju i memorisanju slika.

Opcije Imenika adresara:
Otvori, Pozovi, Napiši poruku, Novo ime, Izmeni, Obriši, Dupliraj, Dodaj grupi, Pripada grupama, Markiraj/Demarkiraj, Pošalji vizitkartu, Podaci, Pomoć i Izadi.




Opcije u toku izmena kontakt kartice: *Dodaj minijaturu | Ukloni minijaturu, Dodaj podatak, Obriši podatak, Izmeni naziv pod., Pomoć i Izadi.*



Sl. 2 Prikaz kontakt podataka

- Da kontakt kartici dodate minijaturu otvorite kontakt karticu, odaberite **Opcije** → **Izmeni** pa zatim odaberite **Opcije** → **Dodaj minijaturu**. Vidite sl. 2, str. 46. Minijatura se prikazuje i kada Vas ta osoba poziva.
- Da sliku dodate u kontakt karticu, otvorite karticu pa pritisnite  da otvorite prikaz slike (). Da sliku dodate odaberite **Opcije** → **Dodaj sliku**.

Opcije u toku prikaza kontakt kartice

Prikaz kontakt podataka () daje sve podatke unete u kontakt karticu. Pritisnite  da otvorite prikaz Slike (.




Napomena: U prikazu kontakt podataka daju se samo polja koja sadrže podatke. Odaberite **Opcije** → **Izmeni** ako želite da vidite sva polja i da dodate još podataka za osobu.

Dodeljivanje primarnih brojeva i adresa

Ako za osobu postoji više telefonskih brojeva ili e-mail adresa, da bi se ubrzalo biranje i slanje poruka možete definisati određene brojeve i adrese da se koriste kao podrazumevani, primarni.

- Otvorite kontakt karticu i odaberite **Opcije** → *Primarni*. Otvara se pomoćni prozor sa različitim opcijama.



Primer: Dođite do *Telefonski broj* i pritisnite **Dodeli**. Prikazuje se lista telefonskih brojeva iz odabrane kontakt kartice. Dođite do onoga koji želite postaviti za primarni i pritisnite . Kada se vratite na prikaz kontakt kartice primarni broj ćete videti podvučen. Vidite sl. 2, str. 46.

Biranje glasom

Telefonski broj možete pozvati i izgovaranjem nadimka koji je dodat kontakt kartici. Nadimak može biti bilo koja jedna ili više izgovorenih reči. Pre upotrebe biranja glasom imajte na umu:

- Govorni nadimci ne zavise od jezika. Oni zavise od glasovnih karakteristika govornika.
- Govorni nadimci su osetljivi na ambijentalnu buku. Snimajte ih i njima birajte u sredinama bez buke.
- Ne prihvataju se jako kratka imena. Koristite duža imena i izbegavajte slična imena za različite brojeve telefona.




Napomena: Ime morate izgovoriti upravo onako kako ste to uradili pri snimanju. Ovo može biti teško, na primer u bučnim sredinama ili u hitnim slučajevima, zato se nemojte oslanjati isključivo na biranje glasom u svim situacijama.

Dodela nadimka telefonskom broju



Napomena: Nadimci se mogu dodeljivati samo telefonskim brojevima unetim u memoriju telefona. Vidite '*Kopiranje imena između SIM kartice i memorije telefona*', str. 44.

- 1 U imeniku adresara dođite do imena kojem želite da dodelite nadimak pa pritisnite  da otvorite kontakt karticu.
- 2 Dođite do broja kojem želite da dodelite nadimak i odaberite **Opcije** → *Dodaj nadimak*.



Napomena: Može se imati samo jedan nadimak po kontakt kartici.

Opcije u toku prikaza kontakt kartice – neke se prikazuju samo kada je izabran telefonski broj:


Pozovi, Napiši poruku, Izmeni, Obriši, Primarni, Dodaj nadimak | Nadimci, Dodeli brzo biranje | Ukloni brzo biranje, Ton zvona, Kopiraj u SIM imenik, Pošalji vizitkartu, Pomoć i Izadi.




Primer: Za nadimak možete koristiti ime osobe, na primer "Jovanov mobilni".






Savet! Da vidite listu nadimaka koje ste definisali, u imeniku adresara odaberite **Opcije** → **Podaci** → **Nadimci**.

- 3 Pojavljuje se tekst *Pritisni Start pa govori posle zvučnog signala*. U toku snimanja telefon držite malo dalje od usta. Posle signala za početak razgovetno izgovorite reč(i) koju želite da snimate kao nadimak.
 - Pritisnite **Start** da snimate nadimak. Telefon daje zvučni signal za početak, i prikazuje se tekst *Sada govori*.
 - Pritisnite **Prekini** da se vratite na kontakt karticu.
- 4 Po završenom snimanju, telefon reprodukuje snimljeni nadimak i pojavljuje se ispis *Reprodukcija nadimka u toku*. Ako snimak ne želite da memorišete, pritisnite **Prekini**.
- 5 Pošto se nadimak uspešno memoriše pojavljuje se tekst *Nadimak sačuvan* i čuje se pisak. Simbol  se može videti pored broja u kontakt kartici.

 **Napomena:** Vaš telefon može imati 25 telefonskih brojeva kojima su dodeljeni nadimci. Ako se memorija ispunila obrišite neke nadimke.

Pozivanje koristeći nadimak

-  **Napomena:** Nadimak morate izgovoriti upravo onako kako ste to uradili pri snimanju.
- 1 U pasivnom režimu pritisnite i držite taster . Čuće se kratki zvučni signal i pojaviće se tekst *Sada govori*.
 - 2 Pri pozivanju izgovaranjem nadimka koristi se (interfonski) zvučnik. Držite telefon malo dalje od usta i lica i razgovetno izgovorite nadimak.
 - 3 Telefon reprodukuje originalni nadimak, prikazuje ime i broj i nakon 1,5 sekunde bira broj prepoznatog nadimka.
 - Ako telefon reprodukuje pogrešni nadimak, ili da pokušate ponovo biranje glasom, pritisnite **Ponovi**.
-  **Napomena:** Dok neka aplikacija koja koristi vezu za prenos podataka ili GPRS vezu šalje ili prima podatke ne možete pozivati glasom. Da pozovete koristeći nadimak završite sve aktivne veze za prenos podataka.


Reprodukovanje, brisanje ili promena nadimka

Da reprodukujete, obrišete ili izmenite nadimak, otvorite kontakt karticu, dodite do broja sa nadimkom (označen je sa ☎) i odaberite **Opcije** → *Nadimci* → pa zatim:

- *Preslušaj* - da nadimak ponovo preslušate, ili
- *Obriši* - da obrišete nadimak, ili
- *Promeni* - da snimate novi nadimak umesto starog. Pritisnite **Start** da snimate.


Dodela tastera za brzo biranje

Brzo biranje je brzi način biranja brojeva koje često pozivate. Osam telefonskih brojeva mogu imati dodeljene tastere za brzo biranje. Numerički taster **1** je rezervisan za govornu poštu.

- 1 Otvorite kontakt karticu za koju želite taster za brzo biranje pa odaberite **Opcije** → *Dodeli brzo biranje*. Otvora se mrežasti prikaz brzog biranja i prikazuju se brojevi **1-9**. Vidite sl. 3, str. 49.
- 2 Dođite do nekog broja i pritisnite **Dodeli**. Kada se vratite u prikaz kontakt podataka videćete ikonicu brzog biranja pored broja. Vidite sl. 2, str. 46.
- Da osobu pozovete koristeći brzo biranje idite u pasivni režim, pritisnite taster za brzo biranje pa .

Dodavanje tona zvona za kontakt karticu ili grupu

Za svaku kontakt karticu i kontakt grupu možete postaviti ton zvona. Kada Vas ta osoba ili član grupe zove telefon se oglašava izabranim tonom zvona (ako se broj pozivaoca šalje sa pozivom i ako ga vaš telefon prepoznaje).


- 1 Pritisnite  da otvorite kontakt karticu ili idite u listu grupa i odaberite kontakt grupu.
- 2 Izaberite **Opcije** → *Ton zvona*. Otvora se lista tonova zvona.
- 3 Pomoću tastera za pretragu dođite do tona zvona koji želite da upotrebite i pritisnite **Izaberi**.



Sl. 3 Mrežasti prikaz brzog biranja



Savet! Da biste čuli ton zvona idite u Diktafon.

- Da ton zvona uklonite, odaberite **Primarni ton** iz liste tonova zvona.
-  **Napomena:** Telefon će za pojedince uvek koristiti ton zvona koji je najskorije dodeljen. Tako, ako prvo promenite ton zvona za grupu pa zatim za pojedinca iz te grupe, kada Vas ta osoba zove koristiće se ton odabran za nju kao pojedinca.



Glosar: Kada šaljete ili primate kontakt podatke koristi se termin vizitkarta. Vizitkarta je kontakt kartica u formi pogodnoj za slanje u kratkoj poruci, obično u "vCard" formatu.


Slanje kontakt podataka

- 1 U imeniku adresara dođite do kartice koju želite poslati.
- 2 Odaberite **Opcije** → **Pošalji vizitkartu** pa odaberite način slanja; mogućnosti su: **Kao SMS**, **Kao e-mail** (na raspolaganju jedino ako su postavljena pravilna podešavanja, parametri za e-mail), **Kao IC** ili **Kao Bluetooth**. Kontakt kartica koju želite poslati sada postaje vizitkarta. Za dodatne informacije pogledajte poglavlje '**Poruke**', '**Slanje i prijem podataka preko IC**' str. 134 i '**Slanje podataka preko Bluetooth**', str. 131.
- Primljene vizitkarte možete dodavati u svoj imenik adresara. Vidite '**Primanje smart poruka**', str. 82.

Rad sa kontakt grupama

Možete kreirati kontakt grupe koje se mogu koristiti, na primer kao dostavne liste za slanje kratkih poruka i e-maila. Vidite i str. 49 u vezi dodavanja tona zvona grupi.


Kreiranje kontakt grupa

- 1 U imeniku adresara pritisnite  da otvorite listu grupa.
- 2 Izaberite **Opcije** → **Nova grupa**. Vidite sl. 4, str. 51.
- 3 Napišite ime za grupu ili koristite podrazumevano ime, **Grupa**, pa pritisnite **OK**.


Dodavanje članova grupi

- 1 U imeniku adresara dođite do osobe koju želite dodati grupi i odaberite **Opcije** → **Dodaj grupi**. Otvara se lista raspoloživih grupa.

Opcije u rednom prikazu Grupe: **Otvori**, **Nova grupa**, **Obriši**, **Preimenuj**, **Ton zvona**, **Podaci**, **Pomoć** i **Izađi**.

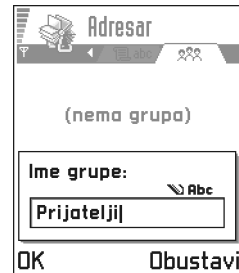
- 2 Dodite do grupe kojoj želite da dodate osobu pa pritisnite .

Dodavanje više članova pojedinačno

- 1 U listi Grupe otvorite neku grupu i odaberite **Opcije** → *Dodaj članove*.
- 2 Dodite do imena i pritisnite  da ga markirate. Ovo ponovite za sve osobe koje želite da dodate pa pritisnite **OK** da ih dodate u odabranu grupu.

Uklanjanje članova iz grupe

- 1 Idite u listu Grupe, dođite do grupe koju želite da izmenite pa pritisnite .
- 2 Dodite do osobe, imena koje želite da uklonite i odaberite **Opcije** → *Ukloni iz grupe*.
- 3 Pritisnite **Da** da osobu uklonite iz grupe.



Sl. 4 Kreiranje kontakt grupe.



5. Fotoaparat i Slike

↩ Pritisnite **Fotoaparat** u pasivnom režimu, ili idite u **Meni** → **Fotoaparat**.

Opcije pre fotografisanja:
Slikaj, Predi u Slike,
Podešavanja, Pomoć i Izadi.



Sl. 1 Nalaženje objekata za slikanje.

Fotoaparatom možete fotografisati pejzaže i ljude, ili događaje, uz potpunu mobilnost. Slike se automatski memorišu u programu Slike i u njemu ih možete preimenovati i organizovati po folderima. Fotografije možete takođe slati svojim prijateljima kao multimedija poruke, kao prilog e-mail porukama ili preko Bluetooth ili IC veze. Fotoaparat daje fotografije u JPEG formatu.



Glosar: JPEG je standardizovani format kompresije grafičkih datoteka. JPEG datoteke možete pregledati u najčešćim programima za prikaz i editovanje slika kao i u Internet pretraživačima. Ove datoteke prepoznajete po JPG nastavku.


Slikanje



Napomena: Pridržavajte se svih lokalnih zakona koji regulišu fotografisanje. Ne koristite ovu mogućnost protivzakonito.




Napomena: Vaš telefonski aparat mora biti uključen da biste mogli koristiti ovu funkciju. Ne uključujte telefon ako je zabranjena upotreba mobilnih telefona ili ako njihova upotreba može da prouzrokuje smetnje ili opasnost.

- 1 Pritisnite **Fotoaparat** u pasivnom režimu. Otvara se program Fotoaparat i prikazuje se uhvaćena slika. Na sl. 1, str. 52 možete videti vizir fotoaparata i graničnice koje pokazuju površinu objekta koja će biti slikana. Takođe vidite i brojač slika koji Vam prikazuje koliko slika, zavisno od odabranog kvaliteta slike, može stati u memoriju telefona.
- 2 Da slikate pritisnite .




Napomena: Ne pomerajte telefon pre nego što program Fotoaparat započne memorisanje slike. Fotografije se automatski memorišu u okviru programa Slike.

Pošto je fotografija sačuvana:

- Ako ne želite da fotografiju sačuvate u programu Slike odaberite **Opcije** → **Obrisi**.
- Da Vam se vrati vizir za novu fotografiju, pritisnite .





Napomena: Fotoaparati prelazi u režim štednje baterije ako u toku jednog minuta ne pritisnete nijedan taster. Da nastavite sa slikanjem, pritisnite .

Podešavanja

U podešavanjima Fotoaparata možete odrediti kvalitet slike i promeniti podrazumevano ime slike.

- 1 Izaberite **Opcije** → **Podešavanja**.
- 2 Dodajte do izbora koji želite da promenite:
 - **Kvalitet slike** - *Visoki, Normalni i Osnovni*. Što je viši kvalitet slike to više memorije slika zauzima. Vidite i '[Slike i zauzimanje memorije](#)', str. 54.
 - **Primarno ime slike** - Standardno, Fotoaparati slikama daje ime u obliku "*Slika.jpg*". **Primarno ime slike** Vam omogućava da odredite ime za slike koje ste napravili. Pogledajte primer u margini.
 - **Aktivna memorija** - Odaberite da li želite da svoje slike memorišete u memoriju telefona ili na memorijsku karticu, ako je koristite.

Režim rada fotoaparata utiče na veličinu slike i orijentaciju.

Različitim režimima rada Fotoaparata možete uticati na veličinu i orijentaciju slike koju ćete slikati. Vidite sl. 2, str. 54. U toku fotografisanja pritisnite  ili  za prelazak sa jednog režima na drugi. Odaberite:

- **Standardno** kada želite normalnu pejzažnu sliku,
- **Portret** kada želite malu sliku veličine ikonice koju ćete dodati u kontakt karticu, ili
- **Noćni snimak** kada je osvetljenje nedovoljno i Fotoaparatu je potrebna duža ekspozicija da bi slika bila dobrog kvaliteta. Imajte na umu da pri slabijem osvetljenju svaki pokret u toku slikanja može učiniti da slika bude mutna. Veličina i orijentacija slike je ista i u režimu **Standardno** i u **Noćni snimak**.

Opcije posle slikanja: *Nova slika, Obrisi, Pošalji, Preimenuj sliku, Pređi u Slike, Podešavanja, Pomoć i Izadi*.



Primer: Ako za podrazumevano ime slike postavite "Plaža", Fotoaparati će svim slikama davati imena "Plaža", "Plaža(01)", "Plaža(02)" i tako redom, sve dok ovaj izbor ne promenite ponovo.



Savet! Isprobajte različite režime rada Fotoaparata da vidite njihove efekte na slike.

Glosar: Rezolucija - Mera oštine i jasnoće slike. Rezolucija se odnosi na broj tačaka (piksela) fotografije ili ekranskog prikaza. Što je više, slika je bogatija detaljima. Rezolucija se obično izražava u pikselima; na primer, $640 \times 480 = 300$ kilopiksela (Kpix)=0,3 megapiksela (Mpix).



Sl. 2 Režimi Standardno, Portret i Noćni snimak

- Kada slikate u režimu Standardno ili Noćni snimak rezolucija vizira je 160×120 piksela, odnosno 80×96 u režimu Portret.
- Slike snimljene u režimima Standardno i Noćni snimak memorišu se kao 640×480 piksela (VGA), a one snimljene u režimu Portret kao 80×96 piksela.
- Kada gledate slike one se svode u dimenzije tako da se smeste na displej koji je 176×208 piksela. To znači da će slike iz režima Standardno i Noćni snimak izgledati bogatije detaljima kada se prikazuju na ekranima veće rezolucije, n.pr. kompjuterskim, ili kada se zumiraju u programu Slike.

Slike i zauzimanje memorije

Vaš telefon poseduje 3 MB (megabajta) slobodne memorije za slike, kontakt podatke, kalendar, poruke i t.d. Vidite '[Zajednička memorija](#)', str. 15. Portretne slike (uvek slikane u Visokom kvalitetu) su tako male da zauzimaju vrlo malo memorije. Slike u Visokom kvalitetu kao i one u režimu Noćni snimak zauzimaju glavninu memorije.

Ako se 1 MB memorije iskoristi za slike to će biti dovoljno za oko 22 slika normalnog kvaliteta u standardnom režimu. U donjoj tabeli vidite približno koliko slika može stati u 1 MB memorije.

| Kvalitet slike Tip slike | Osnovni | Normalni | Visoki |
|-----------------------------|---------|----------|--------|
| Standardno | 55 | 22 | 15 |
| Noćni snimak | 50 | 25 | 18 |
| Portret | - | - | >300 |



Savet! Korišćenjem memorijske kartice uz aparat povećavate broj slika koji se može memorisati.



Slike - Čuvanje slika



Napomena: Vaš telefonski aparat mora biti uključen da biste mogli koristiti ovu funkciju. Ne uključujte telefon ako je zabranjena upotreba mobilnih telefona ili ako njihova upotreba može da prouzrokuje smetnje ili opasnost.

Program Slike Vam omogućava da vidite, organizujete, obrišete i pošaljete slike sačuvane u vašem telefonu. U programu Slike možete organizovati slike:

- snimljene fotoaparatom,
- poslate u vaš folder Primljeno u multimedija ili u grafičkoj poruci, kao e-mail prilog, preko IC ili Bluetooth veze. Pošto sliku primite u folder Primljeno potrebno je sačuvati je u Slike.

Na sl. 3 str. 56 vidite glavni prikaz Slike, listu fotografija i foldera. U listi možete videti:

- datum i vreme kada je fotografija ili slika snimljena ili sačuvana,
- minijaturnu sliku, prikaz slike,
- broj stavki u folderu i

➔ Idite u **Meni** → **Slike**.

Opcije u Slike: *Otvori, Pošalji, Prenosač slika, Obriši, Premesti u folder, Novi folder, Markiraj/ Demarkiraj, Preimenuj, Primi preko IC* (samo kod digitalnog fotoaparata koji podržava IrTran-P protokol, u ostalim slučajevima koristite ['Infracrvena veza'](#); vidite str. 134), *Vidi podatke, Dodaj u Omiljeno, Ažuriraj minijature, Pomoć i Izadi.*

Opcije u toku pregleda slike: *Pošalji*, *Rotiraj*, *Uvećaj*, *Umanji*, *Pun ekran*, *Obrisi*, *Preimenuj*, *Vidi podatke*, *Dodaj u Omiljeno* *Pomoć* i *Izadi*.



Sl. 3 Glavni prikaz Slike

- markicu koja prikazuje da li se slike ili folderi nalaze u memoriji telefona ili na memorijskoj kartici, ako je koristite.

Pregled slika



Napomena: Kada otvorite **Slike** a koristite memorijsku karticu, početna markica/lokacija zavisi od toga šta ste izabrali kao *Aktivna memorija*.

- 1 Pritisnite ili za prelazak sa jedne memorijske markice na drugu.
- 2 Da pregledate slike, pritisnite i .
- 3 Pritisnite da otvorite sliku. Kada je slika otvorena u vrhu displeja vidite ime slike kao i broj slika u folderu.

Dok gledate neku sliku pritisak na ili Vas vodi na narednu odnosno prethodnu sliku u tom folderu.

Animirane GIF datoteke možete gledati na isti način kao ostale slike. Animacije se puštaju samo jednom. Kada se animacija zaustavi, videćete fiksnu sliku. Da animaciju pogledate ponovo morate je zatvoriti pa onda ponovo otvoriti.

Zumiranje

- 1 Odaberite **Opcije** → *Uvećaj* ili *Umanji*. U vrhu displeja vidite faktor zumiranja; vidite sl. 4, str. 58. Vidite i deo *'Prečice sa tastature'* dalje u ovom poglavlju.
- 2 Pritisnite **Nazad** da se vratite u prethodni prikaz.



Napomena: Faktor zumiranja se ne pamti trajno.



Napomena: U toku reprodukcije GIF animacije nije moguće zumiranje, uvećanje.

Pun ekran

Kada odaberete **Opcije** → *Pun ekran* prozori oko slike se gube tako da možete videti veći deo slike. Pritisnite da se vratite u prvobitni prikaz.






Premeštanje fokusa

Kada zumirate sliku ili je gledate u punom ekranu, pomoću tastera za pretragu premeštajte fokus levo, desno, gore ili dole kada želite da pažljivije pogledate jedan deo slike, na primer gornji desni, kao na sl. 4, str. 58.

Rotiranje

Odaberite **Opcije** → **Rotiraj** → **Levo** da rotirate sliku za 90 stepeni u smeru suprotnom od kretanja kazaljke na satu, ili **Desno** da je rotirate u smeru kretanja kazaljke na satu. Smer rotacije se ne pamti trajno.

Prečice sa tastature

- Rotiraj:  - suprotno od kazaljke na satu,  - u smeru kazaljke na satu
-  - uvećaj,  - umanj, pritisnite i držite za povratak u normalni prikaz.
-  - prelazak između punog ekrana i normalnog prikaza.


Prikaz podataka slike

- Da vidite detaljne podatke o nekoj slici dođite do slike i odaberite **Opcije** → **Vidi podatke**. Pojavljuje se lista podataka:
Format - *JPEG, GIF, PNG, TIFF, MBM, BMP, WBMP, OTA, WMF* *Nepodržan* ili *Nepoznat*.
Datum i **Vreme** - kada je slika napravljena ili sačuvana,
Rezoluc. - dimenzije slike u pikselima; vidite terminološko objašnjenje, str. 54,
Veličina - u bajtima ili kilobajtima (kb),
Kolor - *Puni kolor, 65536 boja, 4096 boja, 256 boja, 16 boja, Skala sive* ili *Crno-belo*.



Sl. 4 Uvećavanje i premeštanje fokusa


Preuređivanje slika i foldera

- Da uklonite sliku ili folder dođite do njih i odaberite **Opcije** → *Obriši*.
- Da preimenujete sliku ili folder dođite do slike ili foldera koji želite da preimenujete i odaberite **Opcije** → *Preimenuj*. Napišite novo ime pa pritisnite .

Vidite '[Radnje zajedničke za sve aplikacije](#)', str. [13](#) za detaljnije informacije o formiranju foldera, markiranju i premeštanju stavki u njih.

Slanje slika

Slike ili fotografije možete slati putem različitih servisa za razmenu poruka.

- 1 Dođite do slike koju želite da pošaljete i odaberite **Opcije** → *Pošalji*.
- 2 Zatim odaberite način; mogućnosti su *Kao multimedija*, *Kao e-mail*, *Kao IC* i *Kao Bluetooth*.
 - Ako odaberete da sliku pošaljete u e-mail ili multimedija poruci otvara se editor. Pritisnite  da odaberete primaoca(e) iz imenika adresara ili upišite telefonski broj ili e-mail adresu primaoca u polje *Za*. Dodajte tekst ili zvučni zapis pa odaberite **Opcije** → *Pošalji*. Za detaljnije informacije pogledajte '[Kreiranje i slanje novih poruka](#)', str. [73](#).
 - Ako sliku želite da pošaljete preko IC ili Bluetooth veze za detaljnije informacije vidite deo '[Slanje podataka preko Bluetooth](#)', str. [131](#) i '[Slanje i prijem podataka preko IC](#)', str. [134](#).

Slanje slika u Club Nokia Photo Zone

Da slike podelite sa drugima i oslobodite memoriju u telefonu možete ih poslati u Club Nokia Photo Zone (www.club.nokia.com). U Club Nokia Photo Zone slike možete čuvati, preuređivati ih po albumima, dodeljivati prava pristupa drugim osobama da ih tamo pogledaju, manipulirati njima i slati ih prijateljima.



Napomena: Da biste mogli slike poslati u Club Nokia Photo Zone neophodno je da se prijavite u Club Nokia i da imate ispravno korisničko ime i lozinku. Za detaljnije informacije posetite Club Nokia prezentaciju (www.club.nokia.com) i otvorite svoj Photo Zone nalog.



Napomena: U Club Nokia se mogu slati samo slike JPEG formata.

- 1 Da sliku ili folder pošaljete u Photo Zone dođite do njih i odaberite **Opcije** → *Prenosač slika* → *Prenesi*. Pošto se postavle ispravni parametri započinje se veza za prenos podataka i slanje slike. Folderi koje ste poslali se pojavljuju kao novi albumi u Photo Zone.
- 2 Za prekid veze pritisnite **Obustavi**.
 - Ako je *Automat. ime foldera* postavljeno na *Isključeno* odaberite *Novi folder* da formirate novi folder pa unesite ime foldera, ili pak odaberite neki od prethodno formiranih foldera.





Podేశavanje slanja slika u Club Nokia Photo Zone

U slučaju da potrebni parametri nisu postavljeni od Vas će se zahtevati da unesete:

- *Ime servera slika* - Unesite neko opisno ime za server, recimo Foto zona.
- *Aktivna prist. tačka (Mora biti uneto)* - Odaberite neku pristupnu tačku. Pristupne tačke se definišu u okviru **Podేశavanje** → *Podేశavanja veze* → *Pristupne tačke*. Za dodatne informacije vidite str. 30.
- *Korisničko ime* i *Lozinka* - Da biste mogli slike poslati u Club Nokia Photo Zone neophodno je da se prijavite u Club Nokia i da imate ispravno korisničko ime i lozinku. Posetite veb strane Club Nokia (www.club.nokia.com).



Savet!

Istovremeno možete slati više slika putem IC ili Bluetooth veze. Da pošaljete više stavki istovremeno morate ih prvo markirati. Da istovremeno markirate više slika, odaberite **Opcije** → *Markiraj/Demarkiraj* ili pak pritisnite i držite  i istovremeno pritisnite  ili . Kako se krećete tako se pored slika pojavljuju oznake štikliranja. Da prekinete dalje selektovanje stavki prestanite sa korišćenjem tastera za pretragu pa zatim otpustite .

Opcije u folderu Grafičke poruke: *Otvori*, *Pošalji*, *Obriši*, *Markiraj/Demarkiraj*, *Preimenuj*, *Vidi podatke*, *Pomoć* i *Izađi*.



- *URL adresa (Mora biti uneto)* - Unesite adresu Club Nokia Photo Zone: <http://www.club.nokia.com/>
- *Automat. ime foldera* - Odaberite *Uključeno* ako želite da se folderima imena dodeljuju automatski prema trenutnom datumu i vremenu.

Folder Grafičke poruke


U folderu Grafičke poruke naći ćete vinjete koje su Vam poslate u grafičkim porukama.


Ako želite da sačuvate vinjetu primljenu u grafičkoj poruci idite u **Poruke** → *Primljeno*, otvorite poruku pa odaberite **Opcije** → *Sačuvaj vinjetu*.

Pregled vinjeta

- 1 Dođite do vinjete koju želite da vidite i pritisnite . Vinjeta se otvara. Pritisnite  da pogledate narednu vinjetu u folderu.
- 2 Pritisnite **Nazad** da se vratite u glavni prikaz Vinjete.

6. Video rekorder

 **Napomena:** Pridržavajte se svih lokalnih zakona koji regulišu snimanje video zapisa. Ne koristite ovu mogućnost protivzakonito.


 **Napomena:** Telefon mora biti uključen da bi se mogao koristiti video rekorder. Ne uključujte telefon ako je zabranjena upotreba mobilnih telefona ili ako njihova upotreba može da prouzrokuje smetnje ili opasnost.



Koristeći funkciju Video rekorder možete praviti video klipsove kao i prikazivati video klipsove koji su memorisani u telefonu ili na memorijskoj kartici. Takođe, video rekorder je integrisan u sistem razmene poruka što Vam omogućava jednostavno slanje snimljenih video zapisa.

Video rekorder koristi zajedničku memoriju. Vidite '[Zajednička memorija](#)', str. 15.


Pravljenje video klipsa

Imate mogućnost snimanja video klipsova veličine do 95 kB, ili približne dužine od 15 sekundi. Snimljeni video klipsovi, zapisi, su u .3gp formatu.

 **Glosar:** 3GPP format zapisa (.3gp) je standardni format video datoteka u sistemu razmene multimedija poruka (MMS).

- 1 Da započnete snimanje, otvorite Video rekorder i odaberite **Opcije** → **Snimaji** prikazače Vam se kadar koji možete snimiti. Vidite sl. 1, str. 61.
- 2 Da započnete snimanje, pritisnite . Status traka u dnu ekrana prikazuje preostalo vreme za video snimak. Da snimanje prekinete u bilo kom trenutku, pritisnite .

Da prikazete video klips koji ste upravo snimili, pritisnite .

 Idite u **Meni** → **Video rekorder**.



Sl. 1 Pravljenje video klipsa

Opcije u prikazu video klipsa u modulu Video rekorder: *Pusti*, *Snimaj*, *Pošalji*, *Obrisi*, *Preimenuj*, *Podešavanja*, *O proizvodu*, *Pomoć* i *Izadi*.



Video klips se memoriše ili u memoriju telefona ili na memorijsku karticu, zavisno od toga šta ste izabrali u okviru *Aktivna memorija*. Vidite '*Podešavanje Video rekordera*', str. [62](#).

Gledanje video klipsa

Da pogledate video klips iz liste video klipsova u Video rekorderu:

- 1 Otvorite Video rekorder.
- 2 Dođite do video klipsa i odaberite **Opcije** → *Pusti*. Vidite sl. [2](#), str. [62](#).

U toku video reprodukcije na raspolaganju su Vam opcije slične onima koje su na raspolaganju kada koristite RealOne Player™. Izuzev kontrole jačine zvuka pošto Video rekorder ne snima ton. Vidite 'RealOne Player™', str. [63](#).

Slanje video klipsova

Video klipsove možete slati koristeći opciju *Pošalji* u listi video klipsova.

- 1 Dođite do video klipsa koji želite da pošaljete i odaberite **Opcije** → *Pošalji*.
- 2 Odaberite jedan od četiri načina slanja video klipsa; *Kao MMS*, *Kao e-mail*, *Kao Bluetooth* ili *Kao IC*.

Podešavanje Video rekordera

Možete definisati da li će se video klipsovi memorisati u telefonski aparat ili na memorijsku karticu, ako istu posedujete, kao i kako će se oni zvati. Izaberite **Opcije** → *Podešavanja* i prikazuje se:

- *Aktivna memorija* - Odaberite *Mem. telefona* ili *Mem. kartica*.
- *Prim. ime vid. klipsa* - Odredite podrazumevano ime video klipsova.



Primer: Ako za primarno ime klipsova odredite "Odmor", Video rekorder će svim video klipsovima davati imena "Odmor", "Odmor(01)", "Odmor(02)" i tako redom, sve dok taj izbor ne promenite.

1 7. RealOne Player™

Pomoću RealOne Player™ možete reprodukovati medija datoteke memorisane u telefonu ili na memorijskoj kartici ili puštati audio i video datoteke kao i strimovati živi sadržaj na internetu.



Glosar: Medija datoteke su video, muzički ili audio klipsovi, zapisi, koje možete reprodukovati pomoću medija plejera kakav je RealOne Player. RealOne Player podržava datoteke sa nastavcima. 3gp, .rm, .ram, .rav, .ra i .rv.

RealOne Player koristi zajedničku memoriju. Vidite '[Zajednička memorija](#)', str. [15](#).

Reprodukovanje medija datoteka

Možete reprodukovati bilo koju muzičku ili video datoteku iz liste koja se prikazuje kada startujete RealOne Player, ili direktno sa interneta.

- Da pustite, reprodukujete, medija datoteku koja je memorisana u telefonu ili na memorijskoj kartici, otvorite RealOne Player, dođite do te datoteke i odaberite **Opcije** → *Pusti*. Vidite sl. [1](#), str. [63](#), i sl. [2](#), str. [64](#).

↩ Idite u **Meni** → **RealOne Player**.

Opcije u rednom prikazu:
Pusti, Otvori, Preimenuj, Obriši, Premesti u folder, Novi folder, Markiraj/ Demarkiraj, Pošalji, Dodaj u Omiljeno, Podešavanja, Pomoć, O proizvodu i Izadi.



Sl. 1 Lista muzičkih i video klipsova



Sl. 2 Reprodukovanje lokalne medija datoteke



Glosar:

Strimovanje je reprodukcija audio ili video sadržaja u realnom vremenu, tj. dok se on preuzima sa interneta, a ne tako da se prvo memoriše kao lokalna datoteka.

- Da medija datoteku reprodukujete direktno, ili da strimujete živi sadržaj sa interneta:
 - 1 Odaberite **Opcije** → *Otvori* → *URL adresu*.
 - 2 Unesite URL adresu sajta sa kojega želite da reprodukujete ili strimujete neki sadržaj.

Pre nego što počne reprodukcija medija datoteke ili strimovanje, telefon će se povezati na sajt i preuzeti datoteku. Vidite sl. 3, str. 65.



Napomena: Na sajt se ne možete povezati ako niste konfigurisali pristupnu tačku; vidite podešavanja *Prim. pristupna tačka*, na str. 66.



Glosar:

Baferovanje je privremeno memorisanje u memoriju telefonskog aparata dela sadržaja koji se strimuje pre njegove reprodukcije.







Sl. 3 Strimovanje medija datoteke sa interneta; povezivanje, baferovanje pa reprodukovanje

Medija vodič (Media guide)

Iz RealOne Player modula možete otvoriti veb stranu koja sadrži medija vodič sa linkovima ka sajtovima i datotekama za strimovanje.

- Da vidite medija vodič, otvorite RealOne Player i odaberite **Opcije** → **Otvori** → **Vodič**.

Kontrola jačine zvuka



- Da pojačate jačinu pritisnite , ili da je smanjite, pritisnite .
- Da isključite zvuk, pritisnite  i držite dok se ne prikaže indikator .
- Da uključite zvuk, pritisnite  i držite dok ne vidite indikator ; vidite sl. 2, str. 64.


Slanje medija datoteka

Medija datoteke možete slati koristeći opciju **Pošalji** u listi video klipsova.

- 1 Dodite do datoteke koju želite da pošaljete i odaberite **Opcije** → **Pošalji**.
- 2 Odaberite jedan od četiri načina slanja datoteke; **Kao IC**, **Kao Bluetooth**, **Kao multimedija** ili **Kao e-mail**.



Savet! Kada odaberete neko od podešavanja, otvara se prikaz kartice. Pritisnite  ili  za kretanje po različitim markicama podešavanja. Naredne ikonice označavaju u kojem podešavanju se nalazite:

 za *Video*

 za *Reprodukcija*

 za *Mreža*, i

 za *Proksi server*.

Promene podešavanja

Da promenite *Video* podešavanja, odaberite **Opcije** → *Video* da biste otvorili narednu listu podešavanja, parametara:

- *Video kvalitet* - Odaberite *Oštre slike* za bolji kvalitet slike ali manji broj sličica u sekundi, ili *Više sličica* za više sličica, ali slabiji kvalitet slike.
- *Autom. svodenje dim.* - Odaberite *Uključeno* da se video slika automatski svodi u dimenzije za prikaz.

Da promenite *Reprodukcija* podešavanja, odaberite **Opcije** → *Reprodukcija* da se otvore naredna podešavanja:

- *Ponavljanje* - Odaberite *Uključeno* da se video ili audio datoteka po završetku automatski ponovo reprodukuje.

Da promenite *Mreža* podešavanja, odaberite **Opcije** → *Mreža* da biste otvorili narednu listu podešavanja, parametara:

- *Prim. pristupna tačka* - Kao što je opisano u *Podešavanja veze*; vidite '*Pristupne tačke*', str. 33.
- *Protok* - Odaberite *Automatski* za optimalnu raspoloživu brzinu protoka podataka.
- *Maksimalni protok* - Odaberite maksimalni protok za strimovanje sadržaja.
- *Vreme čekanja veze* - Otvorite klizač da promenite vreme čekanja na početnu vezu sa serverom kod strimovanja.
- *Vreme čekanja serv.* - Otvorite klizač da podesite dopušteno vreme neodgovaranja servera.
- *Najviši port* i *Najniži port* - Unesite broj porta za strimovanje. Ako niste sigurni koji su brojevi porta, obratite se svom provajderu.

Da promenite *Proksi server* podešavanja, odaberite **Opcije** → *Proksi server* da biste otvorili narednu listu podešavanja, parametara:

- *Koristi proksi server* / *Adresa servera* / *Port* - Odaberite da li se koristi proksi server ili ne.



8. Poruke



Napomena: Telefon mora biti uključen da bi se mogle koristiti funkcije iz foldera **Poruke**. Ne uključujte telefon ako je zabranjena upotreba mobilnih telefona ili ako njihova upotreba može da prouzrokuje smetnje ili opasnost.

U modulu Poruke možete kreirati, slati, primati, pregledati, unositi izmene i preuređivati:

- SMS poruke,
- multimedija poruke,
- e-mail poruke, i
- smart poruke, posebne SMS poruke koje sadrže podatke.

Pored toga, možete primati poruke i podatke preko IC ili Bluetooth veze, primati servisne poruke, info poruke kao i slati servisne zahteve.

Kratke poruke i multimedija poruke koriste zajedničku memoriju. Vidite '[Zajednička memorija](#)', str. 15.

Kada otvorite Poruke vidite funkciju *Napiši poruku* i listu podrazumevanih foldera:



Primljeno - sadrži primljene poruke osim e-mail i info poruka. E-mail poruke se čuvaju u *Pošt. sanduče*. Info poruke možete čitati izborom **Opcije** → *Info servis*.



Moji folderi - da svoje poruke razvrstate po folderima.



Pošt. sanduče - Kada otvorite ovaj folder možete se ili povezati sa svojom (elektronskom) poštom i preuzeti nove e-mail poruke ili bez uspostavljene veze (oflajn) pregledati prethodno preuzete poruke. Vidite str. 84 za dodatne informacije o "oflajn" i "oflajn" režimima rada. Pošto postavite podešavanja za novo poštansko sanduče novo ime koje mu date će zameniti *Pošt. sanduče* u glavnom prikazu. Vidite '[E-mail podešavanja](#)', str. 93.



Nacrti - sadrži nacрте poruka koje još nisu poslate.





Idite u **Meni** → **Poruke**.

Opcije u glavnom prikazu Poruke: *Napiši poruku*, *Uspostavi vezu* (prikazuje se ako ste postavili parametre za poštansko sanduče), ili *Raskini vezu* (prikazuje se kada je aktivna veza sa poštanskim sandučetom), *SIM poruke*, *Info servis*, *Servisni zahtev*, *Podešavanja*, *Pomoć* i *Izađi*.



Savet! Preuredite svoje poruke dodavanjem novih foldera u Moji folderi.



Savet! Pošto otvorite neki od podrazumevanih foldera, na primer **Poslato** jednostavno se možete kretati po folderima tako što ćete pritisnuti  da otvorite naredni folder (**Za slanje**) ili pritisnuti  da otvorite prethodni folder (**Nacrti**).



Za slanje - je privremeno mesto čuvanja poruka koje čekaju na slanje.



Poslato - sadrži poslednjih 15 poslatih poruka. Za promenu broja poruka koje će se čuvati vidite '[Podešavanja foldera Ostalo](#)', str. [95](#).



Izveštaji - možete zahtevati da Vam mreža šalje izveštaje o dostavi poslatih SMS poruka, smart poruka i multimedija poruka. Da uključite prijem izveštaja o dostavi, odaberite **Opcije** → [Podešavanja](#) → [SMS poruka](#) ili [Multimedija poruka](#), dođite do [Prijem izveštaja](#) i odaberite **Da**.



Napomena: Prijem izveštaja o dostavi multimedija poruka poslatih na e-mail adresu nije moguć.



Napomena: Pre nego što budete mogli da kreirate multimedija poruku, napišete e-mail ili se povežete na udaljenu poštu (vaš e-mail nalog) morate imati postavljene ispravne parametre veze. Vidite '[Podešavanja neophodna za e-mail](#)', str. [78](#) i '[Podešavanja neophodna za razmenu multimedija poruka](#)', str. [75](#).



Poruke – Opšte informacije

Status poruke je uvek nacrt, poslata ili primljena. Poruke se mogu pre slanja memorisati u folder Nacrti. Poruke se privremeno, dok čekaju na slanje stavljaju u folder Za slanje. Pošto se poruka pošalje kopiju poruke ćete naći u folderu Poslato. Primljene i poslate poruke se mogu samo čitati a ne i menjati sve dok ne odaberete [Odgovori](#) ili [Prosledi](#) čime se poruka kopira u editor. Imajte na umu da ne možete prosleđivati e-mail poruke koje ste sami poslali.






Napomena: Poruke ili podaci poslani preko IC ili Bluetooth veze se ne memorišu u foldere Nacrti ili Poslato.


Otvaranje primljene poruke


- Kada primite poruku u pasivnom režimu se prikazuje  kao i obaveštenje *1 nova poruka*. Pritisnite **Prikaži** da poruku otvorite.
- Ako imate više od jedne poruke pritisnite **Prikaži** da otvorite folder Primljeno i vidite zaglavlja poruka. Da otvorite neku poruku u folderu Primljeno dođite do nje pa pritisnite .

Dodavanje primaoca za poruku

Kada kreirate, pišete poruku postoji više načina da se doda primalac:

- dodati primaoca iz imenika adresara: Da otvorite imenik adresara, pritisnite  ili  kad ste u poljima *Za:* ili *Kopija za:* ili odaberite **Opcije** → *Dodaj primaoca*. Dođite do imena i pritisnite  da ga markirate. Jednovremeno možete markirati više primalaca. Pritisnite **OK** da se vratite na poruku. Primaoci se prikazuju u polju *Za:* i automatski razdvajaju separatorom (;).
- upišite telefonski broj ili e-mail adresu primaoca u polje *Za:* ili,
- kopirajte podatke o primaocu iz druge aplikacije pa ih ubacite u polje *Za:*. Vidite '[Kopiranje teksta](#)', str. 73.

 **Primer:** +44 123 456; 050 456 876



Pritisnite  da brišete primaoca levo od kursora.




Napomena: Ako veći broj telefonskih brojeva i e-mail adresa unosite u polje *Za:* morate dodati separator (;) između svake stavke da ih razdvojite. Kada primaoc uzimate iz imenika adresara tačka i zarez se dodaju automatski.

Opcije slanja

Da promenite način slanja poruke odaberite **Opcije** → *Opcije slanja* dok poruku editujete. Kada poruku sačuvate sa njom se čuvaju i parametri slanja.


 **Savet!** Za brzo uključivanje odnosno isključivanje intuitivnog načina unosa teksta, u toku pisanja pritisnite brzo dva puta .













 **Ikone:** **ABC** i **abc** označavaju odabranu vrstu slova. **Abc** znači da je prvo slovo poruke, ili prvo slovo naredne reči veliko a sva ostala mala. **123** označava režim unosa cifara.

Pisanje teksta



Tekst možete unositi na dva različita načina; tradicionalnom metodom, i drugom metodom koja se zove intuitivni način unosa teksta.

Upotreba tradicionalnog načina unosa teksta

Ikonica  se prikazuje gore desno na ekranu kada tekst pišete tradicionalnim načinom unosa teksta.

- Pritiskajte numerički taster,  do , potreban broj puta sve dok se željeni karakter ne pojavi. Imajte na umu da na tasteru ima više karaktera nego što je na njemu prikazano.
- Da biste uneli neku cifru, pritisnite i držite odgovarajući numerički taster. Za prelazak sa unosa slova na unos cifara i obratno, pritisnite i držite .
- Ako se naredno slovo nalazi na istom tasteru, sačekajte da se pojavi kursor (ili pritisnite  da prekinete čekanje) pa ga ukucajte.
- Ako pogrešite pritisnite  da obrišete karakter. Pritisnite i držite  da obrišete više karaktera.
- Najčešći znaci interpunkcije se nalaze na tasteru . Pritisnite  potreban broj puta dok ne dobijete željeni znak interpunkcije. Pritisnite  da otvorite listu posebnih karaktera. Pomoću tastera za pretragu se krećite po listi pa pritisnite **OK** da karakter odaberete.
- Za razmak pritisnite taster . Da kursor pomerite u naredni red pritisnite tri puta .
- Za prelazak sa velikih na mala slova i obratno pritisnite taster .

Upotreba intuitivnog načina unosa teksta

Da aktivirate intuitivni način unosa teksta pritisnite  i odaberite *Uključi rečnik*. Ovo će aktivirati intuitivni način unosa teksta za sve editore u telefonu. Indikator  se prikazuje u vrhu displeja.

- 1 Ispišite željenu reč koristeći tastere - . Svaki taster pritisnite samo jednom za jedno slovo. Reč se menja posle svakog narednog pritiska na taster.

Napomena: Ne obraćajte pažnju na ono što se pojavljuje na displeju. Prepoznata reč od kombinacije unetih karaktera se postepeno gradi; sačekajte da ukucate sve karaktere pa proverite rezultat.

Na primer, da biste napisali "Nokia" kada je odabran engleski rečnik, pritisnite:

za "N", za "o", za "k", za "i", za "a".

Kao što vidite na sl. 1, str. 71, predložena reč se menja posle svakog narednog pritiska tastera.

- 2 Pošto završite pisanje reči, proverite da li je ispravna.
- Ukoliko je reč ispravna, to potvrđujete pritiskom na , ili na da unesete razmak. Podvlačenje se gubi i možete nastaviti sa pisanjem naredne reči.
 - Ukoliko reč nije ispravna, imate sledeće opcije:
 - Pritisnite potreban broj puta da vidite jednu po jednu slične reči koje je rečnik pronašao.
 - Pritisnite pa odaberite *Rečnik* → *Slično* da vidite listu sličnih reči. Dodite do reči koju želite da upotrebite pa pritisnite da je odaberete.
 - Ako se iza reči prikaže znak ?, reč koju nameravate da napišete se ne nalazi u rečniku. Da reč dodate u rečnik pritisnite *Napiši*, ukucajte reč (najviše 32 karaktera) koristeći tradicionalni način unosa teksta i pritisnite *Sačuvaj*. Reč se dodaje u rečnik. Kada se rečnik ispuni novouneta reč zamenjuje onu koja je najranije uneta.
 - Da uklonite ? i karaktere pojedinačno obrišete, pritisnite .

Saveti za upotrebu intuitivnog načina unosa teksta

- Da obrišete neki karakter pritisnite . Pritisnite i držite da obrišete više karaktera.
- Za prelazak sa jedne vrste slova na druga, *Abc*, *abc* i *ABC* pritisnite . Imajte na umu da ako brzo pritisnete dva puta isključuje se intuitivni način unosa teksta.



Sl. 1 Intuitivni način unosa teksta



Savet! Intuitivni način unosa teksta će pokušati da predvidi i koji je uobičajeni znak interpunkcije potreban („?!“). Upotreba i raspoloživi znaci interpunkcije zavise od jezika odabranog rečnika.

- Da unesete neku cifru u režimu unosa slova pritisnite i držite odgovarajući numerički taster. Ili pritisnite pa odaberite *Ubaci broj*; ukucajte željene cifre pa pritisnite **OK**. Za prelazak sa unosa slova na unos cifara i obratno, pritisnite i držite .
- Najčešći znaci interpunkcije se nalaze na tasteru . Pritisnite pa zatim potreban broj puta dok ne dobijete željeni znak interpunkcije. Pritisnite da otvorite listu posebnih karaktera. Pomoću tastera za pretragu se krećite po listi pa pritisnite **OK** da karakter odaberete. Ili, pritisnite i odaberite *Ubaci simbol*.
- Pritisnite potreban broj puta da vidite jednu po jednu slične reči koje je rečnik pronašao.

Takođe možete pritisnuti , odabrati *Rečnik* pa zatim

- *Slično* - da vidite listu reči koje odgovaraju kombinaciji slova koju ste uneli. Dođite do željene reči i pritisnite .
- *Ubaci reč* - da dodate reč (maksimalno 32 karaktera) u rečnik koristeći tradicionalni unos. Kada se rečnik ispunji novouneta reč zamenjuje onu koja je najranije uneta.
- *Izmeni reč* - da otvorite prikaz u kojem možete da unosite izmene reči; na raspolaganju samo ako je reč aktivna (podvučena).

Pisanje složenica

- Napišite prvi deo složenice i potvrdite ga pritiskom na . Napišite kraj složenice pa završite pisanje reči pritiskom na da ubacite razmak.

Isključivanje intuitivnog načina unosa teksta

- Pritisnite i odaberite *Rečnik* → *Isključeno* da intuitivni unos teksta isključite u svim editorima telefona.

Opcije unosa izmena












Kada pritisnete pojavljuju se naredne opcije (zavisno od režima izmena i konteksta):

- *Rečnik* (intuitivni unos teksta), *Unos slova* (tradicionalni unos teksta), *Unos brojeva*

- *Iseci, Kopiraj* - na raspolaganju su samo ako je prethodno odabran neki tekst.
- *Umetni* - na raspolaganju samo ako je prethodno deo teksta isečen ili kopiran u klipbord (privremenu memoriju).
- *Ubaci broj, Ubaci simbol* i
- *Jezik pisanja*: - za promenu jezika unosa u svim editorima telefona. Vidite '[Podešavanje telefona](#)', str. 26.

Kopiranje teksta

Ako želite da kopirate tekst u klipbord ovo su najjednostavniji načini:

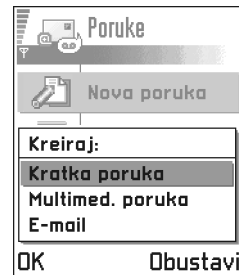
- 1 Da odaberete karaktere i reči pritisnite i držite . Istovremeno pritisnite  ili . Izabrani deo se markira.
Da odaberete više redova teksta pritisnite i držite . Istovremeno pritisnite  ili .
- 2 Da prekinete sa daljim biranjem, prestanite da pritisnete taster za pretragu.
- 3 Da tekst kopirate u klipbord, držeći  pritisnite **Kopiraj**.
Ili, otpustite  pa ga pritisnite jednom da otvorite listu komandi za izmenu teksta, na primer, *Kopiraj* ili *Iseci*.
Ako želite da odabrani deo teksta uklonite iz dokumenta pritisnite .
- 4 Da deo teksta ubacite u dokument, pritisnite i držite  i pritisnite **Umetni**.
Ili, pritisnite jednom  pa odaberite *Umetni*.

Kreiranje i slanje novih poruka



Napomena: Kada šaljete poruke aparat može da prikaže obaveštenje "*Poslato*". To znači da je aparat poslao poruku na broj centra za slanje poruka koji je u njemu programiran. To ne znači da je poruka primljena na željenoj prijemnoj strani. Za više detalja u vezi servisa poruka obratite se svom provajderu.




Kreiranje poruke možete započeti na dva načina:



Sl. 2 Kreiranje poruka, vrste poruka.

- Pritiskom na *Nova poruka* → *Kreiraj*: → *SMS poruka*, *Multimedija poruka* ili *E-mail* u glavnom prikazu Poruke, ili
- Započnite kreiranje poruke u nekoj aplikaciji koja ima opciju *Pošalji*. U tom slučaju se datoteka koja je odabrana (n.pr. slika ili tekst) dodaju poruci.


Pisanje i slanje SMS poruka

- 1 Odaberite *Nova poruka*. Otvara se lista opcija poruka. Vidite sl. 2, str. 73.
- 2 Odaberite *Kreiraj*: → *SMS poruka*. Otvara se editor sa kursorom u polju *Za*: Pritisnite  da odaberete primaoca(e) iz imenika adresara ili upišite telefonski broj primaoca. Pritisnite  da dodate tačku i zarez (;) da razdvojite primaoce. Pritisnite  da pređete u polje poruke.
- 3 Napišite poruku.



Napomena: Vaš telefon podržava slanje višedelnih SMS poruka pa se ograničenje od 160 karaktera po jednoj poruci može zanemariti. Ako pređete granicu od 160 karaktera poruka će biti poslata u dva ili više delova i slanje takve poruke Vas može više koštati.

U navigacionoj traci se vidi indikator dužine poruke koji odbrojava unazad od 160. Na primer, 10 (2) znači da Vam je preostalo 10 karaktera da bi se tekst poslao u dve poruke.

- 4 Da poruku pošaljete odaberite **Opcije** → *Pošalji* ili pritisnite .

Slanje smart poruka

Smart poruke su posebne SMS poruke koje sadrže podatke (data). Možete slati smart poruke kao što su:

- grafičke poruke,
- vizitkarte koje sadrže kontakt podatke u opštem (vCard) formatu,
- Napomene Kalendara (vCalendar format).

Za više informacija pogledajte '[Slanje kontakt podataka](#)' str. 50, '[Slanje stavki kalendara](#)', str. 104 i '[Slanje markera](#)', str. 118.


Opcije u editoru SMS poruka: *Pošalji*, *Dodaj primaoca*, *Ubaci*, *Obrisi*, *Detalji poruke*, *Opcije slanja*, *Pomoć* i *Izađi*.




Savet! Možete primati i tonove zvana, logo operatora ili servisna podešavanja (parametre) od provajdera; vidi str. 82.


Kreiranje i slanje grafičkih poruka

Vaš telefon omogućava slanje i prijem grafičkih poruka. Grafičke poruke su SMS poruke koje sadrže male crno-bele crteže, vinjete. Nekoliko standardnih vinjeta Vam je na raspolaganju u folderu *Graf. poruke* aplikacije *Slike*.

 **Napomena:** Ovu funkciju možete koristiti jedino ako je podržava Vaš operator mreže ili Vaš provajder. Grafičke poruke mogu primiti i prikazivati jedino telefonski aparati koji nude mogućnosti grafičkih poruka.


Da pošaljete grafičku poruku:

- 1 Postoje dve mogućnosti; ili
 - Idite u *Slike* → *Graf. poruke* i odaberite vinjetu za slanje. Izaberite **Opcije** → *Pošalji* ili
 - Odaberite **Poruke** → *Nova poruka* → *Kreiraj: SMS poruka* i odaberite *Ubaci* → *Vinjeta*.
- 2 Unesite podatke o primaocu i napišite tekst. Vidite sl. [3](#), str. [75](#).
- 3 Izaberite **Opcije** → *Pošalji* ili pritisnite .

 **Napomena:** Svaka grafička poruka se sastoji od nekoliko SMS poruka. Zato slanje jedne grafičke poruke može koštati više od slanja jedne SMS poruke.

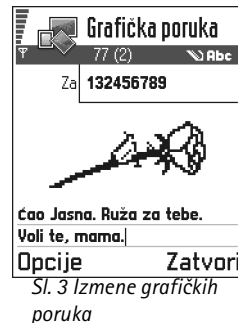
Multimedija poruke

Multimedija poruka može biti kombinacija teksta i video klipsova, ili teksta, slika i audio klipsova, ali ne i kombinacija slika i video klipsova.

 **Napomena:** Ovu opciju možete koristiti jedino ako je podržava vaš operator mreže ili provajder. Samo uređaji koji poseduju kompatibilne opcije multimedija poruka ili e-mail poruka mogu primiti i prikazivati multimedija poruke. Aparati koji nemaju ove funkcije će eventualno primiti link na veb stranicu.

Podešavanja neophodna za razmenu multimedija poruka

Podešavanja, parametre možete primiti i kao smart poruku od operatora mreže ili od provajdera. Vidite *'Primanje smart poruka'*, str. [82](#).



Opcije u editoru grafičkih poruka: *Pošalji*, *Dodaj primaoca*, *Ubaci*, *Ukloni vinjetu*, *Obriši*, *Detalji poruke*, *Pomoć* i *Izađi*.



Primer: Imena domena kao što su **www.nokia.com** se mogu prevoditi u IP adrese oblika **192.100.124.195**.

Opcije u editoru multimedija poruka:
[Pošalji](#), [Dodaj primaoca](#),
[Ubaci](#), [Pogledaj poruku](#),
[Objekti](#), [Ukloni](#), [Obriši](#),
[Detalji poruke](#), [Opcije slanja](#), [Pomoć i Izadi](#).

Za detalje u vezi raspoloživosti i pretplate na usluge za prenos podataka obratite se svom operatoru mreže ili provajderu.

1 Idite u [Podešav.](#) → [Podešavanja veze](#) → [Pristupne tačke](#) i definišite parametre pristupne tačke za razmenu multimedija poruka:

[Ime konekcije](#) - Dajte deskriptivi naziv konekcije.

[Tip veze](#) - Odaberite tip veze za prenos podataka: [GSM podaci](#), [Brzi GSM](#) ili [GPRS](#).

[IP adr. mrežnog prol.](#) - unesite adresu; vidite primer u margini stranice.

[Početna strana](#) - unesite adresu centra za razmenu multimedija poruka (MMS).

- Ako ste odabrali [GSM podaci](#) ili [Brzi GSM](#) popunite: [Pristupni broj](#) - telefonski broj za data veze.
- Ako ste odabrali [GPRS](#) popunite: [Ime pristupne tačke](#) - ime koje ste dobili od provajdera.

Za dodatne informacije o različitim data vezama vidite i '[Podešavanja veze](#)', str. [30](#).

2 Idite u [Poruke](#) → [Opcije](#) → [Podešavanja](#) → [Multimedija poruka](#). Otvorite [Primarna veza](#) i odaberite pristupnu tačku koju ste kreirali za preferentnu, primarnu vezu. Vidite i '[Podešavanja multimedija poruka](#)', str. [91](#).

Postavljanje aktivne memorije

Izbor aktivne memorije određuje da li se kao primarna memorija koristi memorija telefonskog aparata ili memorijska kartica. Da odredite aktivnu memoriju:




- Idite u [Poruke](#) i odaberite [Opcije](#) → [Podešavanja](#) → [Ostalo](#) → [Aktivna memorija](#) pa odaberite ili memoriju telefonskog aparata, ili memorijsku karticu, ako se ista koristi.

Kreiranje multimedija poruka



Napomena: Kada multimedija poruke šaljete na sve druge telefone a ne na Nokiu 3650 ili Nokiu 7650 preporučuje se da koristite manju dimenziju slike a audio klipsove ne duže od 15 sekundi. Podrazmevano je [Veličina slike: Mala](#). Ako želite da proverite koja je opcija odabrana za veličinu slike, idite u [Poruke](#) → [Opcije](#) → [Podešavanja](#) → [Multimedija poruka](#), ili dok kreirate multimedija poruku, odaberite [Opcije](#) → [Opcije slanja](#). Kada šaljete multimedija poruku na neku e-mail adresu, ili



na drugi Nokia 3650 ili Nokia 7650 telefon, ako je moguće koristite veću dimenziju slike (u zavisnosti od mreže). Da promenite odabranu opciju, dok kreirate multimedija poruku odaberite **Opcije** → *Opcije slanja* → *Veličina slike* → *Velika*.

- 1 U modulu Poruke odaberite *Nova poruka* → *Kreiraj*: → *Multimedija poruka* i pritisnite .
- 2 Pritisnite  da odaberete primaoca(e) iz imenika adresara ili upišite telefonski broj ili e-mail adresu primaoca u polje *Za*. Dodajte tačku i zarez (;) da razdvojite primaoce. Pritisnite  da pređete u naredno polje.
- 3 Multimedija poruci možete redom kojim želite da dodate razne objekte.

- Da dodate sliku, odaberite **Opcije** → *Ubaci* → *Sliku* ili *Novu sliku*.



Savet! Ako multimedija poruku šaljete na e-mail adresu preporučuje se da povećate veličinu slike; odaberite **Opcije** → *Opcije slanja* → *Veličina slike* → *Velika*. Kada multimedija poruku šaljete na telefon, koristite podrazumevanu veličinu, *Mala*.

- Da dodate zvuk, odaberite **Opcije** → *Ubaci* → *Audio klips* ili *Novi audio klips*. Kada je dodat zvuk ikona  se prikazuje u navigacionoj straci. Vidite sl. 4, str. 77.
- Da dodate video snimak, odaberite **Opcije** → *Ubaci* → *Video klips*.
- Da pišete tekst, pritisnite .
- Ako odaberete *Ubaci* → *Sliku*, *Audio klips*, *Video klips* ili *Obrazac* otvara se lista objekata. Dođite do željenog objekta i pritisnite **Izaberi**.



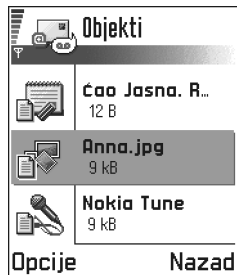
Napomena: Ako odaberete *Sliku*, prvo morate odabrati da li je slika memorisana u telefonu ili na memorijskoj kartici, ako se ista koristi.

- Ako odaberete *Ubaci* → *Novu sliku* otvara se Fotoaparar tako da možete napraviti novu sliku. Pritisnite **Ukloni** da uklonite sliku i umesto nje snimite drugu.
- Ako odaberete *Ubaci* → *Novi audio klips* otvara se Diktafon tako da možete snimiti novi zvučni zapis. Nova fotografija ili klips se automatski memorišu a kopija se ubacuje u poruku.




Napomena: Jedna multimedija poruka može imati samo jednu sliku i jedan audio ili video klips.





Sl. 5 Prikaz multimedija objekata.

Opcije u prikazu Objekti:
[Otvori](#), [Ubaci](#), [Postavi prvo sliku](#) | [Postavi prvo tekst](#),
[Ukloni](#), [Pomoć](#) i [Izađi](#).

4 Da poruku pošaljete odaberite **Opcije** → *Pošalji* ili pritisnite .

Pregled multimedija poruke

Da vidite kako će izgledati multimedija poruka odaberite **Opcije** → *Pogledaj poruku*.

Uklanjanje objekta iz multimedija poruke

Da uklonite multimedija objekat odaberite **Opcije** → *Ukloni* → *Sliku*, *Video klips* ili *Audio klips*. Pritisnite  da uklonite tekst.

Rad sa objektima različitih medija

Da vidite sve objekte raznih medija koji sačinjavaju multimedija poruku odaberite **Opcije** → *Objekti* da otvorite prikaz Objekti.

U prikazu Objekti možete izmeniti redosled različitih objekata, obrisati objekte ili ih otvoriti u odgovarajućim aplikacijama.

Na sl. [5](#), str. [78](#) vidite listu različitih objekata i veličine njihovih datoteka.

E-mail

Podešavanja neophodna za e-mail


Pre nego što budete mogli da šaljete, primete, preuzimate, odgovarate i prosleđujete e-mail poruke morate:


- Pravilno konfigurisati Internet pristupnu tačku. Vidite '[Podešavanja veze](#)', str. [30](#).
- Pravilno definisati e-mail parametre. Vidite '[E-mail podešavanja](#)', str. [93](#).




Napomena: Pridržavajte se uputstava koje dobijete od svog provajdera pošte i Internet provajdera.

Pisanje i slanje e-mail poruka


- 1 Odaberite *Nova poruka* → *Kreiraj*: → *E-mail*. Otvara se editor.
- 2 Pritisnite  da odaberete primaoca(e) iz imenika adresara ili upišite e-mail adresu primaoca u polje *Za*: Dodajte tačku i zarez (;) da razdvojite primaoce. Ako želite da

kopiju svoje e-mail poruke pošaljete nekome, njegovu adresu upišite u polje *Kopija za*. Pritisnite  da pređete u naredno polje.

- 3 Napišite poruku. Ako želite da poruci dodate prilog, odaberite **Opcije** → *Ubaci* → *Sliku*, *Audio klips*, *Video klips* ili *Napomenu*.  će se pojaviti u navigacionoj traci kao indikacija da e-mail ima prilog. *Obrazac*, dodaje u e-mail prethodno napisani tekst. E-mail poruci možete dodati prilog i tako što ćete odabrati **Opcije** → *Prilozi* kada je neki e-mail otvoren. Otvara se prikaz Prilozi u kojem možete dodavati, pregledati i uklanjati priloge.



Napomena: Ako odaberete *Sliku*, prvo morate odabrati da li je slika memorisana u telefonu ili na memorijskoj kartici, ako se ista koristi.


- 4 Da uklonite prilog dođite do njega i odaberite **Opcije** → *Ukloni*.
- 5 Da e-mail pošaljete odaberite **Opcije** → *Pošalji* ili pritisnite .








Napomena: E-mail poruke se pre slanja automatski smeštaju u Za slanje. U slučaju da dođe do nekih problema u slanju e-mail poruke ona se ostavlja u Za slanje sa statusom *Neuspelo slanje*.



Primljeno- prijem poruka

Poruke i podaci se mogu primati putem SMS ili multimedija (MMS) servisa, preko IC i Bluetooth veze. Kada ima nepročitanih poruka u Primljeno ikona se menja u .

U folderu Primljeno ikone poruka Vam govore koje je vrste poruka. Evo nekih od ikona koje se mogu videti:



-  za nepročitanu SMS poruku, a  za nepročitanu smart poruku,
-  za nepročitanu multimedija poruku,
-  za nepročitanu servisnu poruku,
-  za podatke primljene preko IC veze,

Opcije u editoru e-mail poruka: *Pošalji*, *Dodaj primaoca*, *Ubaci*, *Prilozi*, *Obrisi*, *Detalji poruke*, *Opcije slanja*, *Pomoć* i *Izađi*.






Savet! Ako želite da pošaljete drugu vrstu datoteka a ne slike, audio ili napomene, otvorite odgovarajuću aplikaciju pa odaberite opciju *Pošalji* → *Kao e-mail*, ako je na raspolaganju.

Opcije u Primljeno: *Otvori*, *Napiši poruku*, *Obrisi*, *Detalji poruke*, *Premesti u folder*, *Markiraj/Demarkiraj*, *Pomoć* i *Izađi*.


-  za podatke primljene preko Bluetooth veze i
-  za poruku nepoznate vrste.

Pregled poruka u Primljeno

- Da otvorite neku poruku, dođite do nje pa pritisnite . Pomoću tastera za pretragu se krećite gore-dole po poruci. Pritisnite  ili  da pređete na prethodnu, odnosno narednu poruku u folderu.

Opcije u različitim pregledima poruka


Raspoložive opcije zavise od vrste poruke koju ste otvorili za pregled:

- *Sačuvaj vinjetu* - memoriše vinjetu u *Slike* → *Graf. poruke*.
- *Odgovori* - kopira adresu pošiljaoca u polje *Za:* Odaberite *Odgovori* → *Svima* - da kopirate adresu pošiljaoca i adrese iz polja *Kopija za* u novu poruku.
- *Prosledi* - kopira sadržaj poruke u editor.
- *Pozovi* - pozovite pritiskom na .
- *Vidi sliku* - omogućava pregled i memorisanje slike.
- *Slušaj klips* - omogućava slušanje zvučnog zapisa u poruci.
- *Objekti* - prikazuje listu svih multimedija objekata multimedija poruke.
- *Prilozi* - prikazuje listu datoteka koje su poslate kao e-mail prilozi.
- *Detalji poruke* - prikazuje detaljne podatke o poruci.
- *Premesti u folder* | *Kopiraj u folder* - omogućava premeštanje ili kopiranje poruke(a) u Moji folderi, Primljeno ili u druge foldere koje ste sami kreirali. Vidite "Premeštanje stavki u neki folder", str. 14.
- *Dodaj u Adresar* - omogućava kopiranje telefonskog broja ili e-mail adrese pošiljaoca u imenik adresara. Odaberite da li želite da kreirate novu kontakt karticu ili da podatake dodate već postojećoj.

- **Nadi** - U porukama traži telefonske brojeve, e-mail ili Internet adrese. Po završenoj pretrazi pronađeni broj možete pozvati a na adresu poslati poruku, ili podatke memorisati u Adresar ili kao veb marker.


Pregled multimedija poruka u Primljeno


Multimedija poruke možete prepoznati po ikoni :

- Da otvorite neku multimedija poruku, dođite do nje pa pritisnite . Istovremeno možete videti sliku, čitati tekst i slušati zvučni zapis poruke.




U toku reprodukcija zvuka, pritisnite  ili  da pojačate, odnosno smanjite jačinu zvuka. Ako želite da isključite zvuk pritisnite **Stop**.

Objekti multimedija poruka

- Da vidite koje vrste multimedija objekata sačinjavaju poruku otvorite je i odaberite **Opcije** → **Objekti**. U prikazu Objekti možete videti datoteke koje sačinjavaju multimedija poruku. Imate mogućnost da datoteku memorišete u telefon ili da je pošaljete, na primer preko IC veze drugom uređaju.
- Da otvorite neku datoteku, dođite do nje pa pritisnite .


 **Važno:** Objekti multimedija poruka mogu sadržati viruse i na druge načine biti štetni po vaš računar ili telefon. Ne otvarajte nijedan prilog ako nemate poverenje u pošiljaoca. Za detaljnije informacije pogledajte '[Rad sa sertifikatima](#)', str. 39.

Zvučni zapisi u multimedija poruci

Zvučni objekti u multimedija porukama su označeni sa  u navigacionoj traci. Zvučni zapisi se standardno reprodukuju preko (interfonskog) zvučnika. Da zaustavite reprodukciju pritisnite **Stop**. Jačinu zvuka menjate pritiskom na  ili .

- Ako zvučni zapis želite da poslušate ponovo, pošto su svi objekti prikazani i reprodukcija zaustavljena odaberite **Opcije** → **Slušaj klips**.

Opcije u prikazu Objekti:
[Otvori](#), [Sačuvaj](#), [Pošalji](#),
[Pomoć](#) i [Izađi](#).

 **Primer:** Možete otvoriti datoteku u vCard formata i sačuvati kontakt podatke iz nje u Adresar.




Savet! Ako primate vCard datoteku sa slikom u prilogu i slika će biti memorisana u Adresar.



Savet! Da naknadno promenite parametre primarne pristupne tačke za servise ili multimedija poruke idite u **Servisi** → **Opcije** → **Podešavanja** → **Prim. pristupna tačka** ili u **Poruke** → **Opcije** → **Podešavanja** → **Multimedija poruka** → **Primarna veza**.

Primanje smart poruka

Vaš telefonski aparat može primiti mnogo vrsta smart poruka, SMS poruka koje sadrže podatke (zovu se i OTA poruke). Da otvorite primljenu smart poruku, otvorite Priljeno, dođite do smart poruke (📧) i pritisnite (🔍).

- **Grafička poruka** - da sačuvate vinjetu u folder **Graf. poruke** u okviru **Slike** za kasniju upotrebu, odaberite **Opcije** → **Sačuvaj vinjetu**.
- **Vizitkarta** - da sačuvate adresne podatke, odaberite **Opcije** → **Sačuvaj vizitkartu**.
 **Napomena:** Ako su uz vizitkartu priloženi sertifikati ili zvučne datoteke oni neće biti memorisani.
- **Ton zvona** - da ton zvona sačuvate u Kompozitor odaberite **Opcije** → **Sačuvaj**.
- **Logo operatora** - da sačuvate logo odaberite **Opcije** → **Sačuvaj**. Logo operatora se sada može videti u pasivnom režimu umesto identifikacije.
- **Stavka Kalendara** - da poziv sačuvate u Kalendar, odaberite **Opcije** → **Sačuvaj u Kalendar**.
- **WAP poruka** - da sačuvate marker, adresu odaberite **Opcije** → **Sačuvaj u markere**. Marker se dodaje u listu markera u okviru veb servisa.
Ako poruka sadrži i parametre veb pristupne tačke i markere, da te podatke sačuvate odaberite **Opcije** → **Sačuvaj sve**. Ili, odaberite **Opcije** → **Vidi detalje** da marker i podatke o pristupnoj tački pogledate zasebno. Ako ne želite da sačuvate sve podatke odaberite parametar ili marker, otvorite detalje pa odaberite **Opcije** → **Sačuvaj u Podešav.** ili **Sačuvaj u markere** zavisno od toga šta pregledate.
- **Obaveštenje o e-mailu** - Govori Vam koliko novih e-mail poruka imate na svom mejl serveru, u pošti. Prošireno obaveštenje može sadržati detaljnije informacije kao što su predmet, pošiljalac, priloži i t.d.
- Pored toga, možete primiti i broj SMS servisa, broj govorne pošte, podešavanja načina rada za daljinsku sinhronizaciju, parametre pristupne tačke za pretraživač, multimedija ili e-mail servise, parametre prijavne procedure pristupne tačke ili parametre e-maila. Da parametre sačuvate odaberite **Opcije** → **Sačuvaj u SMS pod., Sačuvaj u: Go.Pošta, Sačuvaj u podešav., Sačuvaj u Podešav.** ili **Sač. u e-mail podeš.**

Servisne poruke

Slanje servisnih poruka zahtevate od provajdera servisa. Servisne poruke su obaveštenja o, na primer glavnim vestima, naslovima i mogu sadržati tekstualnu poruku ili adresu veb servisa. Za informacije o raspoloživosti i pretplati obratite se svom provajderu servisa.

Provajderi mogu ažurirati postojeću servisnu poruku kadgod se primi nova servisna poruka. Poruke se mogu ažurirati čak i ako ste ih iz foldera Primljeno premestili u neki drugi. Kada servisne poruke isteknu one se automatski brišu.

Pregled servisnih poruka u Primljeno

- 1 U Primljeno dođite do servisne poruke (📧) i pritisnite (🔍).
- 2 Da preuzmete u telefon ili da pogledate servis, pritisnite **Preuzmi poruku**. Prikazuje se obaveštenje *Poruka se preuzima*. Ako je potrebno, telefon započinje uspostavljanje veze za prenos podataka.
- 3 Pritisnite **Nazad** da se vratite u Primljeno.

Pregled servisnih poruka u pretraživaču

U toku pretraživanja odaberite **Opcije** → *Čitaj servisne por.* da preuzmete i pogledate nove servisne poruke.



Moji folderi

U Moji folderi možete preuređivati svoje poruke po folderima, kreirati nove foldere, kao i preimenovati i obrisati postojeće. Odaberite **Opcije** → *Premesti u folder, Novi folder* ili *Preimenuj folder*. Za detaljnije informacije vidite "Premeštanje stavki u neki folder", str. 14.

Folder Obrasci

- Tekstualne obrasce možete koristiti da izbegnete ponovno pisanje poruka koje često šaljete. Da kreirate novi obrazac odaberite **Opcije** → *Novi obrazac*.

Opcije u pregledu servisne poruke: *Preuzmi poruku, Premesti u folder, Detalji poruke, Pomoć* i *Izađi*.

Opcije u Moji folderi: *Otvori, Nova poruka, Obriši, Detalji poruke, Premesti u folder, Novi folder, Preimenuj, Pomoć* i *Izađi*.



Savet! Program Settings wizard koji je deo paketa PC Suite for Nokia 3650 Vam može pomoći u konfigurisanju pristupne tačke i podešavanjima (elektronske) pošte. Možete takođe i kopirati već postojeće parametre, na primer iz računara u telefon. Vidite CD-ROM isporučen u okviru paketa proizvoda.



Udaljeno poštansko sandučće

Kada otvorite ovaj folder možete se ili povezati na svoje udaljeno poštansko sandučće:


- da preuzmete nova zaglavlja ili same poruke, ili
- da pogledate prethodno preuzeta e-mail zaglavlja ili poruke "oflajn", bez veze sa serverom.

Ako pritisnete *Nova poruka* → *Kreiraj*: → *E-mail* ili *Pošt. sandučće* u glavnom prikazu Poruke a niste podesili svoj e-mail nalog zahtevaće se da to učinite. Vidite '[Podešavanja neophodna za e-mail](#)', str. 78.

Kada kreirate novo poštansko sandučće, ime koje date sandučetu automatski zamenjuje ime *Pošt. sandučće* koje se vidi u glavnom prikazu Poruke. Možete imati više (maksimalno šest) poštanskih sandučćeta.

Otvaranje poštanskog sandučćeta

Kada otvorite poštansko sandučće možete izabrati da li želite da pregledate prethodno preuzete e-mail poruke i zaglavlja "oflajn" ili želite da se povežete na e-mail server.

- Kada dođete do svog poštanskog sandučćeta i pritisnete  telefon Vas pita *Povezati se na poštu?* Odaberite *Da* da se povežete na svoje poštansko sandučće ili *Ne* da pogledate prethodno preuzete e-mail poruke oflajn (bez povezivanja).
- Drugi način povezivanja je da odaberete **Opcije** → *Uspostavi vezu*.

Pregled e-mail poruka "onlajn"

Nalazite se "onlajn" kada ste stalno povezani sa udaljenim e-mail serverom, poštanskim sandučćetom, putem data veze ili GPRS veze (paketska veza). Vidite i '[Indikatori veze za prenos podataka](#)', str. 10, '[GSM data veze](#)', str. 31 i '[Paketirani podaci \(GPRS, Bežični paketni prenos podataka\)](#)', str. 31.



Napomena: Ako koristite POP3 protokol e-mail poruke se ne ažuriraju automatski kada ste "onlajn", na vezi. Da vidite najnovije e-mail poruke potrebno je da raskinete vezu pa da se ponovo povežete na svoje poštansko sanduče.

Pregled e-mail poruka "oflajn"



Kada poruke pregledate oflajn vaš telefon nije povezan sa udaljenim poštanskim sandučetom, e-mail serverom. Ovaj način rada predstavlja uštedu troškova veze. Za dodatne informacije vidite str. [31](#).

Da e-mail poruke pregledate oflajn prvo ih morate preuzeti iz udaljenog poštanskog sandučeta; vidite prethodni deo. Pošto ste preuzeli e-mail poruke u svoj telefon, da raskinete data vezu odaberite **Opcije** → **Raskini vezu**.

Možete nastaviti da oflajn čitate preuzeta e-mail zaglavlja i/ili preuzete poruke. Možete pisati nove, odgovarati na preuzete kao i prosledivati e-mail poruke. Možete zahtevati da se e-mail poruke šalju kada se prvi naredni put povežete na poštu. Kada naredni put otvorite **Pošt. sanduče** i želite da oflajn pregledate i čitate e-mail poruke odgovorite sa **Ne** na upit **Povezati se na poštu?**

Preuzimanje e-mail poruka iz pošte

- Ako se nalazite oflajn odaberite **Opcije** → **Uspostavi vezu** da započnete uspostavljanje veze sa udaljenim poštanskim sandučetom, serverom.

Prikaz udaljeno poštansko sanduče je sličan folderu Primljeno u okviru Poruke. Po listi se krećete gore-dole pritiskanjem  ili . Naredne ikone se koriste da prikažu status e-mail poruke:



- novi e-mail (oflajn i onlajn režim rada). Sadržaj nije preuzet iz sandučeta u vaš telefon (strelica ikonice pokazuje ka spolja).



- nova e-mail poruka, sadržaj je preuzet iz poštanskog sandučeta (strelica ka unutra).



- e-mail poruke koje su pročitane.

Opcije u toku pregleda zaglavlja e-mail poruka:
[Otvori](#), [Nova poruka](#),
[Uspostavi vezu](#) | [Raskini vezu](#), [Preuzmi](#), [Obrisi](#),
[Detalji poruke](#), [Kopiraj](#),
[Markiraj/Demarkiraj](#),
[Pomoć](#) i [Izadi](#).



Sl. 6 Pregled e-mail poruka.

Opcije u toku pregleda e-mail poruke: *Odgovori, Proslеди, Oбриši, Prilozi, Detaljni poruke, Premesti u foder, Dodaj u Adresar, Nađи, Pomoć i Izadi.*


 - zaglavlja e-mail koje su pročitane a sadržaj poruka obrisan u telefonu.

- U toku otvorene veze sa udaljenim poštanskim sandučetom pritisnite **Opcije** → *Preuzmi* →
 - Nove* - da preuzmete sve nove e-mail poruke u svoj telefon.
 - Izabrane* - da preuzmete samo one koje ste prethodno markirali. Poruke pojedinačno birate pomoću komande *Markiraj/Demarkiraj* → *Markiraj* | *Demarkiraj*. O tome kako se vrši izbor više stavki odjednom pogledajte str. [13](#).
 - Sve* - da preuzmete sve poruke iz poštanskog sandučeta. Da obustavite preuzimanje pritisnite **Obustavi**.
- Pošto preuzmete e-mail poruke možete nastaviti njihov pregled onlajn, uživo. Odaberite **Opcije** → *Raskini vezu* da vezu prekinete i poruke pregledate oflajn.

Kopiranje e-mail poruka u drugi folder

Ako želite da neku e-mail poruku kopirate iz udaljenog poštanskog sandučeta u neki folder u okviru Moji folderi odaberite **Opcije** → *Kopiraj*. Odaberite folder iz liste pa pritisnite **OK**.



Otvaranje e-mail poruka

- U toku pregleda e-mail poruka, bilo onlajn ili oflajn, dođite do e-mail poruke koju želite i pritisnite  da je otvorite. Ako poruka nije preuzeta (strelica u ikonici usmerena ka spolja) a vi ste oflajn i odaberete *Otvori* postaviće Vam se upit da li želite da tu poruku preuzmete iz poštanskog sandučeta. Imajte na umu da data veza ostaje otvorena po završenom preuzimanju e-maila. Odaberite **Opcije** → *Raskini vezu* da data vezu raskinete.


Raskidanje veze sa poštanskim sandučetom

Kada ste onlajn odaberite **Opcije** → *Raskini vezu* da prekinete data ili GPRS vezu sa udaljenim poštanskim sandučetom (serverom). Vidite i '[Indikatori veze za prenos podataka](#)', str. [10](#).


Pregled e-mail priloga

- Otvorite poruku koja ima ikonicu priloga  i odaberite **Opcije** → *Prilozi* da otvorite prikaz Prilozi. U prikazu Prilozi možete preuzimati, otvarati i memorisati priloge. Takođe možete i slati priloge putem IC ili Bluetooth veze.
-  **Važno:** Prilozi e-mail poruka mogu sadržati viruse i na druge načine biti štetni po vaš računar ili telefon. Ne otvarajte nijedan prilog ako nemate poverenje u pošiljaoca. Za detaljnije informacije pogledajte '[Rad sa sertifikatima](#)', str. [39](#).

Preuzimanje priloga u telefon


- Ako je ikonica priloga prigušena to znači da on nije prezet u telefon. Da preuzmete prilog dođite do njega i odaberite **Opcije** → *Preuzmi*.
-  **Napomena:** Ako vaša pošta koristi IMAP4 protokol imate mogućnost izbora da preuzmete samo zaglavlja e-mail poruka, samo poruke ili poruke i priloge. Kod POP3 protokola opcije su samo zaglavlja ili poruke i prilozi. Za dalje informacije pogledajte str. [93](#).

Otvaranje priloga

- 1 U prikazu Prilozi dođite do željenog priloga i pritisnite  da ga otvorite.
 - Ako ste onlajn prilog se preuzima direktno sa servera i otvara u odgovarajućoj aplikaciji, programu.
 - Ako ste oflajn telefon pita da li želite da prilog preuzmete u telefon. Ako odgovorite *Da* započinje se uspostavljanje veze sa udaljenim poštanskim sandučetom.
- 2 Pritisnite **Nazad** da se vratite u pregled e-mail poruke.

Odvojeno čuvanje priloga

Da neki prilog sačuvate odaberite **Opcije** → *Sačuvaj* u prikazu Prilozi. Prilog se čuva u odgovarajućoj aplikaciji. Na primer, zvučni zapisi se čuvaju u Diktafon a tekstualne datoteke u Beležnica.

-  **Napomena:** Prilozi kao što su slike se mogu memorisati i na memorijsku karticu, ako se ista koristi.

Opcije u prikazu Prilozi:
Otvori, *Preuzmi*, *Sačuvaj*,
Pošalji, *Obrisi*, *Pomoć* i
Izadi.





Savet! Da biste prištedeli memoriju priloge možete ukloniti iz e-mail poruke i ostaviti ih na e-mail serveru. Odaberite **Opcije** → *Obrisi* u prikazu Prilozi.





Savet! Grafički formati koji su podržani dati su na str. [57](#). Da vidite listu drugih formata datoteka koje podržava Nokia 3650 pogledajte informacije o proizvodu na adresi www.nokia.com.

Brisanje e-mail poruka

- Da obrišete e-mail u telefonu a da ga ostavite u udaljenom poštanskom sandučetu. Odaberite **Opcije** → *Obrisi* → *Samo telefon*.
 **Napomena:** Telefon prikazuje zaglavlja e-mail poruka u poštanskom sandučetu. Znači, i kada obrišete sadržaj poruke, zaglavlje e-mail poruke ostaje u telefonu. Ako želite da uklonite i zaglavlje, prvo morate da e-mail poruku obrišete u udaljenom poštanskom sandučetu, pa se zatim ponovo povežete na sandučec da ažurirate status.
- Da obrišete e-mail i u telefonu i u udaljenom poštanskom sandučetu. Odaberite **Opcije** → *Obrisi* → *Telefon i server*.
 **Napomena:** Ako ste oflajn e-mail se prvo briše u telefonu. U toku naredne veze sa udaljenim poštanskim sandučetom biće automatski obrisan i na serveru. Ako koristite POP3 protokol poruke markirane za brisanje se brišu tek pošto raskinete vezu sa udaljenim poštanskim sandučetom.

Povraćaj obrisanih e-mail poruka kada ste "oflajn"

Da poništite brisanje e-mail poruke i iz telefona i sa servera dođite do poruke koja je markirana za brisanje u toku naredne veze () i odaberite **Opcije** → *Povrati obrisano*.

 **Primer:** Poruke se stavljaju u Za slanje, na primer kada se telefon nalazi izvan zone pokrivanja mreže. Možete takođe programirati e-mail poruke da se šalju kada se prvi naredni put povežete na poštu.



Za slanje

Za slanje je privremeno mesto čuvanja poruka koje čekaju na slanje.

Status poruka u Za slanje

- *Šalje se* - Uspostavlja se veza i poruka se šalje.
- *Čeka / U redu za slanje* - Na primer, ako postoje dve slične vrste poruka u Za slanje jedna od njih je "čeka" dok se prva ne pošalje.
- *Ponoviti slanje u (vreme)* - Slanje nije uspelo. Telefon će ponoviti slanje posle isteka definisanog vremenskog perioda. Pritisnite *Pošalji* ako želite da ponovite pokušaj odmah.

- *Odloženo* - Imate mogućnost da ostavite poruke da čekaju u Za slanje. Dođite do poruke koja se šalje i pritisnite **Opcije** → *Odloži slanje*.
- *Neuspelo slanje* - Dostignut je broj maksimalnih pokušaja slanja. Slanje neuspelo. Ako ste pokušavali da pošaljete SMS poruku otvorite je i proverite da li su parametri slanja ispravni.

Pregled poruka na SIM kartici

Da biste mogli da pregledate SIM poruke morate ih iskopirati u neki folder u telefonu.

- 1 U glavnom prikazu Poruke odaberite **Opcije** → *SIM poruke*.
- 2 Odaberite **Opcije** → *Markiraj/Demarkiraj* → *Markiraj* ili *Markiraj sve* da poruke markirate.
- 3 Izaberite **Opcije** → *Kopiraj*. Otvara se lista foldera.
- 4 Odaberite folder i pritisnite **OK**. Pređite u taj folder da poruke pregledate.



Info servis (usluga mreže)

Od svog provajdera možete da primete poruke o raznim temama kao što su vremenski uslovi ili stanje u saobraćaju. Za podatke o raspoloživim temama kao i odgovarajućim brojevima tema obratite se svom provajderu. U glavnom prikazu možete videti:

- status teme: - nove na koje ste pretplaćeni i - nove na koje niste pretplaćeni.
- broj teme, naziv teme i da li je markirana () za praćenje. Bićete obavješteni kada pristigne poruka koja pripada markiranoj temi.



Napomena: Uspostavljena GPRS veza onemogućava prijem info poruka. Obratite se svom operatoru za ispravne GPRS parametre. Za dodatne informacije o GPRS podešavanjima vidite deo '[Paketirani podaci \(GPRS, Bežični paketni prenos podataka\)](#)', str. 31.



U glavnom prikazu Poruke odaberite **Opcije** → *Info servis*.

Opcije u Info servis: *Otvori, Pretplati se | Poništi pretplatu, Označi kao "vruće" | Poništi "vruće", Tema, Padešavanja, Pomoć i Izadi*.

➡ U glavnom prikazu Poruke odaberite **Opcije** → *Servisni zahtev*.




Editor servisnih zahteva

Svom provajderu možete poslati servisni zahtev (poznat i kao USSD instrukcija) kao što je zahtev za aktiviranje usluga mreže. Za detaljnije informacije obratite se svom provajderu. Da pošaljete zahtev:

- u pasivnom režimu ili u toku aktivne veze ukucajte cifru ili broj instrukcije pa pritisnite **Pošalji** ili
- ako je potrebno da unesete i slova i brojeve odaberite **Poruke** → **Opcije** → *Servisni zahtev*.

Podešavanja Poruka

Podešavanja Poruka su razvrstana u grupe prema različitim vrstama poruka. Dođite do parametra/podešavanja koje želite da vidite i pritisnite .

Podešavanja SMS poruka

Iдите u **Poruke** i odaberite **Opcije** → *Podešavanja* → *SMS poruka* da otvorite narednu listu parametara:

- *Centri za poruke* - Sadrži listu svih SMS centara koji su definisati. Vidite '[Dodavanje novog centra za poruke](#)', str. 91.
- *Akt. centar za por.* (Aktivni centar za poruke) - Definiše koji se centar za razmenu poruka koristi za slanje SMS i smart poruka kao što su grafičke poruke.
- *Prijem izveštaja* (izveštaji o dostavi) - Kada je ova usluga mreže postavljena na *Da* status poslate poruke (*Na čekanju*, *Neuspelo*, *Dostavljeno*) se prikazuje u Dnevniku. Vidite str. 20.
- *Trajnost poruke* - Ako je primalac poruke nedostupan u vremenskom periodu trajnosti poruke poruka se briše u centru za razmenu poruka. Imajte na umu da ovu opciju mreža mora da podržava. *Maksimalno vr.* je maksimalno vreme koje mreža dopušta.
- *Poruka poslata kao* - Opcije su *Tekst*, *Fax*, *Pejđžing* i *E-mail*. Za dodatne informacije obratite se svom operatoru mreže.





Opcije u toku izmena podešavanja centra za razmenu poruka *Novi centar za por.*, *Izmeni*, *Obriši*, *Pomoć* i *Izađi*.



Napomena: Ovu opciju promenite samo ako ste sigurni da vaš centar za poruke može vršiti konverzije SMS poruka u te druge formate.

- **Preferentna veza** - Kratke poruke možete slati preko standardne GSM mreže ili preko GPRS ako to mreža podržava. Vidite '[Paketirani podaci \(GPRS, Bežični paketni prenos podataka\)](#)', str. 31.
- **Odg. kroz isti centar** (usluga mreže) - Kada postavite ovu opciju na **Da** kada primalac odgovara na vašu poruku ta povratna poruka se šalje koristeći isti centar za razmenu poruka. Imajte na umu da ovo možda ne funkcioniše među svi operatorima.

Dodavanje novog centra za poruke

- 1 Otvorite **Centri za poruke** i odaberite **Opcije** → **Novi centar za por.**
- 2 Pritisnite , upišite ime za centar pa pritisnite **OK**.
- 3 Pritisnite , pritisnite  i unesite broj servisnog centra (**Obavezno**). Pritisnite **OK**. Da biste mogli slati kratke i grafičke poruke potreban Vam je broj centra za razmenu poruka. Ovaj broj dobijate od svog provajdera.
 - Da koristite ova nova podešavanja, vratite se u prikaz podešavanja. Dodite do **Akt. centar za por.**, pritisnite  i odaberite novi servisni centar.

Podešavanja multimedija poruka

Iдите u **Poruke** i odaberite **Opcije** → **Podešavanja** → **Multimedija poruka** da otvorite narednu listu parametara:

- **Primarna veza (Obavezno)** - Odaberite koja će pristupna tačka biti korišćena kao primarna, preferentna veza za multimedija servisni centar. Vidite '[Podešavanja neophodna za razmenu multimedija poruka](#)', str. 75.



Napomena: Ako podešavanja multimedija poruka primite i sačuvate kao smart poruku tako primljena podešavanja se automatski koriste za Primarnu vezu. Vidite '[Primanje smart poruka](#)', str. 82.


- **Sekundarna veza** - Odaberite koja će se pristupna tačka koristiti kao sekundarna veza za multimedija servisni centar.




Napomena: I *Primarna veza* i *Sekundarna veza* moraju imati istu *Početna strana* koja vodi na isti multimedija servisni centar. Samo su različite data veze.



Primer: Ako vaša primarna veza koristi GPRS paketnu vezu za sekundarnu vezu možete koristiti brzu GSM data (HSD) ili standardnu data vezu. Na ovaj način možete slati i primati multimedija poruke čak i kada niste u komunikacionoj mreži koja podržava prenos paketiranih podataka (GPRS). Za detalje u vezi raspoloživosti i pretplate na usluge za prenos podataka obratite se svom operatoru mreže ili provajderu. Vidite i ['Opšte informacije o vezama za prenos podataka i pristupnim tačkama'](#), str. 30.

- *Prijem multimedija* - Odaberite:
 - Samo u matičnoj* - ako želite da multimedija poruke primete samo kada ste u matičnoj mreži. Kada se nalazite izvan svoje matične mreže prijem multimedija poruka je isključen.
 - Stalno* - ako želite da multimedija poruke stalno primate.
 - Isključeno* - ako uopšte ne želite da primete multimedija poruke ili reklame.
-  **Važno:**
 - Kada ste izvan svoje matične mreže slanje i prijem multimedija poruka može biti skuplji.
 - Ako je odabrano *Samo u matičnoj* ili *Stalno* telefon može i bez vašeg znanja da aktivira data ili GPRS vezu.
- *Po prijemu poruke* - Odaberite:
 - Preuzmi odmah* - ako želite da telefon odmah preuzima multimedija poruke. Ako postoje poruke sa statusom Odloženo i one će biti preuzete.
 - Preuzmi kasnije* - ako želite da multimedija centar sačuva poruke da ih preuzmete naknadno. Da naknadno preuzmete poruku, postavite *Po prijemu poruke* na *Preuzmi odmah*.
 - Odbaci poruku* - ako želite da multimedija poruke odbijete. Multimedija servisni centar će poruke obrisati.

- *Dopusti anonimne po.* - Odaberite **Ne** ako želite da odbijete poruke od anonimnih pošiljalaca.
 - *Prijem reklama* - Odredite da li želite ili ne da primete multimedija reklame.
 - *Prijem izveštaja* - Podesite na **Da** ako želite da se status slanja poruke (*Na čekanju, Neuspelo, Dostavljeno*) prikazuje u Dnevniku. Vidite str. [20](#).
-  **Napomena:** Prijem izveštaja o dostavi multimedija poruka poslatih na e-mail adresu nije moguć.
- *Bez slanja izveštaja* - Odaberite **Da** ako ne želite da vaš aparat šalje izveštaje o slanju primljenih multimedija poruka.
 - *Trajnost poruke* - Ako je primalac poruke nedostupan u vremenskom periodu trajnosti poruke poruka se briše u centru za razmenu multimedija poruka. Imajte na umu da ovu opciju mreža mora da podržava. *Maksimalno vr.* je maksimalno vreme koje mreža dopušta.
 - *Veličina slike* - Definišite veličinu slike u multimedija poruci. Raspoložive opcije su: *Mala* (maks. 160x120 piksela) i *Velika* (maks. 640x480 piksela).
 - *Primarni audio izlaz* - Odaberite *Interfon. zvučnik* ili *Slušalica* da se zvuk iz multimedija poruka reprodukuje preko interfonskog zvučnika odnosno preko zvučnice. Za detaljnije informacije pogledajte '*Interfonski zvučnik*', str. [14](#).

E-mail podešavanja

Iдите u **Poruke** i odaberite **Opcije** → *Podešavanja* → *E-mail*.

Otvorite *Aktivno poštansko s.* da odaberete koje poštansko sanduče želite da koristite.

Podešavanja Poštanskog sandučeta (pošte)

Odaberite *Poštanska sandučad* da otvorite listu definisanih poštanskih sandučadi (servera). Ako nije definisano nijedno poštansko sanduče tražite se da to učinite. Prikazuje se naredna lista parametara:

- *Ime poš. sandučeta* - Dajte deskriptivi naziv poštanskog sandučeta.

Opcije u toku izmena e-mail podešavanja: *Izmeni, Novo pošt. sandučće, Obriši, Pomoć i Izadi.*

- **Aktivna prist. tačka (Obavezno)** - IAP, Internet pristupna tačka za dato poštansko sandučće. Odaberite Internet pristupnu tačku iz liste. Za više informacija kako kreirati IAP vidite i '[Podešavanja veze](#)', str. 30.
 - **Moja e-mail adresa (Obavezno)** - Upišite e-mail adresu koju Vam je dao provajder. Adresa mora da sadrži @ karakter. Odgovori na vaše poruke se šalju na tu adresu.
 - **Server za slanje: (Obavezno)** - Upišite IP adresu ili ime matičnog računara koji služi za slanje vaše pošte.
 - **Pošalji poruku** - Definiše način slanja e-mail poruke sa vašeg telefona. *Odmah* - Veza na poštansko sandučće se uspostavlja odmah pošto odaberete *Pošalji. U toku sled. veze* - E-mail se šalje kada se naredni put povežete na svoje udaljeno poštansko sandučće (server).
 - **Pošalji i sebi** - Odaberite *Da* da kopiju e-maila sačuvate u poštanskom sandučetu i na adresi koja je definisana u *Moja e-mail adresa*.
 - **Sa potpisom** - Odaberite *Da* ako želite da priključite potpis svojoj e-mail poruci i da počnete pisanje ili izmenu teksta potpisa.
 - **Korisničko ime:** - Upišite svoje korisničko ime koje ste dobili od provajdera.
 - **Lozinka:** - Upišite svoju lozinku. Ako ovo polje ostavite prazno od Vas će se zahtevati lozinka kada pokušate da se povežete na svoje udaljeno poštansko sandučće.
 - **Server za prijem: (Obavezno)** - IP adresa ili ime matičnog računara koji služi za prijem vaše pošte.
 - **Tip pošte:** - Definiše e-mail protokol koji zahteva provajder vaše elektronske pošte. Opcije su *POP3* ili *IMAP4*.
-  **Napomena:** Ovaj se parametar bira samo jednom i ne može se promeniti ako ste sačuvali podešavanja ili izašli iz njih.
- **Bezbednost** - Koristi se kod POP3, IMAP4 i SMTP protokola radi zaštite veze sa udaljenim poštanskim sandučetom (serverom).
 - **Bezbedna prijava** - Koristi se kod POP3 protokola za kodovanje slanja lozinke na udaljeni e-mail server. Ne prikazuje se ako je odabrana IMAP4 za *Tip pošte*.
 - **Preuzimanje priloga** (ne prikazuje se ako je e-mail protokol POP3) - Za preuzimanje e-mail poruka sa ili bez priloga.

- **Preuzmi zaglavlja** - Da ograničite broj zaglavlja e-mail poruka koji želite da preuzmete u svoj telefon. Opcije su **Sva** i **Definiše korisnik**. Koristi se samo za IMAP4 protokol.

Podešavanja servisnih poruka

Kada odete u **Poruke** i odaberete **Opcije** → **Podešavanja** → **Servisna poruka** otvara se naredna lista parametara:

- **Servisne poruke** - Odaberite da li želite ili ne da primete servisne poruke.
- **Potrebna verifikacija** - Odaberite da li želite da servisne poruke primete samo od ovlašćenih izvora.

Podešavanja Info servisa

Proverite kod svog provajdera da li postoji Info servis, koje su teme na raspolaganju i koji su brojevi tema. Idite u **Poruke** → **Opcije** → **Podešavanja** → **Info servis**.

- **Prijem - Da** ili **Ne**,
- **Jezik - Svi** omogućava prijem info poruka na svim jezicima. **Izabrani** omogućava Vam da izaberete na kom jeziku želite da primete info poruke. Ako željeni jezik nije u listi odaberite **Drugi**.
- **Otkrivanje tema** - Ako primite poruku koja ne pripada nijednoj od postojećih tema, **Otkrivanje tema** → **Da** Vam omogućava da automatski sačuvate broj teme. Broj teme se memoriše u listu tema i prikazuje bez imena. Odaberite **Ne** ako ne želite da se brojevi novih tema automatski memorišu.

Podešavanja foldera Ostalo

Idite u **Poruke** i odaberite **Opcije** → **Podešavanja** → **Ostalo** da otvorite narednu listu parametara:

- **Sačuvaj poslate por.** - Odaberite ako želite da sačuvate kopiju svake poslate SMS, multimedija ili e-mail poruke u folder Poslato.

- *Broj sačuvanih por.* - Definišite koliko će poslatih poruka biti jednovremeno čuvano u folderu Poslato. Standardno ograničenje je 20 poruka. Kada se ono dostigne briše se najstarija poruka.
- *Aktivna memorija* - Definišite aktivnu memoriju. Mogući izbor je memorija telefonskog aparata ili memorijska kartica, ako se ista koristi.

9. Načini rada

U meniju Načini rada imate mogućnost da podesite i prilagodite tonove odziva telefonskog aparata za različite događaje, sredine i grupe pozivača. Postoji pet prethodno podešenih načina rada: *Opšti*, *Bez zvona*, *Sastanak*, *Napolju* i *Pejdžer* koje možete podesiti po svojim potrebama.



Trenutno aktivan način rada vidite u vrhu displeja u pasivnom režimu. Ako je aktivan način rada *Opšti* prikazuje se samo datum.


Tonski odzivi mogu biti podrazumevani tonovi, melodije kreirane u Kompozitoru, tonovi primljeni u porukama ili prenešeni u telefon putem IC, Bluetooth ili kablovske veze sa PC računara i memorisani u njemu.



Promena načina rada

- 1 Idite u **Meni** → **Nač. rada**. Otvara se lista načina rada. Vidite sl. 1, str. 97.
- 2 U listi načina rada dođite do nekog od načina i odaberite **Opcije** → **Aktiviraj**.

Prilagođavanje načina rada

- 1 Da neki način rada izmenite dođite do njega u listi načina rada i odaberite **Opcije** → **Personalizuj**. Otvara se lista parametara načina rada.
- 2 Dođite do parametra koji želite da promenite i pritisnite  da otvorite moguće opcije:
 - **Ton zvona** - Da postavite ton zvona za govorne pozive; odaberite ga iz liste. Dok se krećete po listi možete zastati da ton zvona poslušate pre nego što ga izaberete. Da prekinete slušanje pritisnite bilo koji taster. Ako se koristi memorijska kartica melodije koje su memorisane na njoj imaju ikonicu  pored imena. Melodije/tonovi zvona koriste zajedničku memoriju. Vidite '[Zajednička memorija](#)', str. 15.


 Idite u **Meni** → **Nač. rada**.

 **Prečica:** Da promenite način rada u pasivnom režimu pritisnite . Dođite do željenog načina rada i pritisnite **OK**.



Sl. 1 Lista načina rada.




 **Napomena:** Tonove zvona možete menjati na dva mesta: Načini rada i Adresar. Vidite ['Dodavanje tona zvona za kontakt karticu ili grupu'](#), str. 49.




- **Upozorenje na poziv** – Kada je odabrano *Rastući* jačina zvona počinje od najtišeg i pojačava se sve do nivoa koji je postavljen za jačinu zvuka.
- **Jačina zvona** – Za podešavanje jačine zvona i zvučnih signala poruke.
- **Zvučni signal poruke** – Za podešavanje zvučnog signala poruke.
- **Upozor. vibracijom** – Za podešavanje aparata da se oglašava vibriranjem na dolazni govorni poziv i poruke.
- **Tonovi tastature** – Za podešavanje jačine tonova tastature.
- **Tonovi upozorenja** – Aparat se oglašava zvučnim upozorenjem, recimo kada se baterija prazni.
- **Upozorenje na** – Za podešavanje aparata da zvoni samo na pozive sa telefonskih brojeva koji pripadaju odabranoj grupi pozivača. Telefonski pozivi osoba van odabrane grupe biće bez zvona. Opcije su *Sve pozive* / (liste kontakt grupa ako ste ih napravili). Vidite ['Kreiranje kontakt grupa'](#), str. 50.
- **Ime načina rada** – Način rada možete preimenovati i dati mu koje god ime želite. Način rada Opšti se ne može preimenovati.



10. Omiljeno

 **Napomena:** Vaš telefonski aparat mora biti uključen da biste mogli koristiti ovu funkciju. Ne uključujte telefon ako je zabranjena upotreba mobilnih telefona ili ako njihova upotreba može da prouzrokuje smetnje ili opasnost.


Omiljeno možete koristiti za smeštanje prečica, putanja do omiljenih fotografija, video klipsova, napomena, audio datoteka, veb markera i memorisanih veb strana.

Podrazumevane prečice:  - otvara editor Beležnica,  - otvara Kalendar sa izabranim trenutnim datumom,  - otvara PrimiJeno aplikacije Poruke. Vidite sl. 1, str. 99.


Dodavanje prečica


Prečice se mogu dodati samo iz same aplikacije. Ovu mogućnost nemaju sve aplikacije.

- 1 Otvorite aplikaciju i dođite do stavke koju želite da dodate u Omiljeno kao prečicu.
- 2 Izaberite **Opcije** → *Dodaj u Omiljeno* i pritisnite **OK**.

 **Napomena:** Prečica u Omiljeno se automatski ažurira ako stavku na koju ona upućuje preместite, na primer iz jednog foldera u drugi.

U Omiljeno:

- **Da otvorite neku prečicu** dođite do ikonice pa pritisnite . Datoteka se otvara u odgovarajućoj aplikaciji.
- **Da obrišete prečicu** dođite do prečice koju želite da uklonite i odaberite **Opcije** → *Obriši prečicu*. Uklanjanje prečice ne utiče na samu datoteku do koje prečica vodi.
- **Da promenite naslov prečice** odaberite **Opcije** → *Izmeni ime prečice*. Napišite novo ime. Ova izmena utiče samo na prečicu a ne na datoteku niti stavku do koje ona vodi.

 Idite u **Meni** → **Omiljeno**.



Opcije **Izadi**
Sl. 1 Glavni prikaz
Omiljeno.

Opcije u glavnom prikazu Omiljeno: *Otvori, Izmeni ime prečice, Ikonica prečice, Obriši prečicu, Premesti, Redni prikaz | Mrežasti prikaz, Pomoć i Izadi*.



11. Kalendar i Obaveze

↩ Idite u **Meni** → **Kalendar**.

Opcije pri izmenama stavke kalendara: *Obrisi*, *Pošalji*, *Pomoć* i *Izadi*.



Napomena: Vaš telefonski aparat mora biti uključen da biste mogli koristiti ovu funkciju. Ne uključujte telefon ako je zabranjena upotreba mobilnih telefona ili ako njihova upotreba može da prouzrokuje smetnje ili opasnostr.


U Kalendaru možete voditi evidenciju svojih zakazanih obaveza, sastanaka, rođendana, godišnjica i drugih događaja. Možete podesiti i alarm, zvučno upozorenje, da Vas podseti na predstojeći događaj.

Kalendar koristi zajedničku memoriju. Vidite '[Zajednička memorija](#)', str. [15](#).

Formiranje stavki kalendara

1 Izaberite **Opcije** → *Nova stavka*.

- *Sastanak* da Vas podseti na sastanak zakazan za određeni datum i vreme.
- *Podsetnik* za unos opšte stavke za neki dan.
- *Godišnjica* da Vas podseti na rođendane i važne datume. Stavke tipa godišnjica se ponavljaju svake godine.


2 Popunite polja; vidite deo '[Polja stavke kalendara](#)', str. [101](#). Vidite sl. [1](#), str. [100](#). Po poljima se krećete pomoću tastera za pretragu. Za prelazak sa velikih na mala slova i obratno pritisnite .

3 Da stavku memorišete pritisnite **Urađeno**.

| Sastanak | |
|---------------|---------|
| Predmet | Zubar |
| Mesto | |
| Vreme početka | 08.00 |
| Opcije | Urađeno |

Sl. 1 Izmene stavke kalendara.


Izmene stavki kalendara

1 U Dnevnom pregledu dođite do željene stavke i pritisnite  da je otvorite.



2 Izmeneite polja stavke i pritisnite **Urađeno**.

- Ako vršite izmene stavke sa ponavljanjem izaberite i kako će se izmene primenjivati: *Kompletno* - sva ponavljanja stavke se menjaju / *Samo ovo* - menja se samo trenutna stavka.

Brisanje stavki kalendara

- U Dnevnom pregledu dođite do stavke koju želite da obrišete i odaberite **Opcije** → *Obriši* ili pritisnite . Pritisnite **OK** da to potvrdite.
- Ako brišete stavku sa ponavljanjem izaberite i kako će se izmena primenjivati: *Kompletno* - sva ponavljanja stavke se brišu / *Samo ovo* - briše se samo trenutna stavka.

Polja stavke kalendara

- *Predmet* / *Povod* - Upišite opis događaja.
- *Mesto* - mesto sastanka, nije obavezno.
- *Vreme početka*, *Vreme završetka*, *Datum početka* i *Datum završetka*.
- *Alarm* - Pritisnite  da otvorite polja za *Vreme alarma* i *Datum alarma*.
- *Ponavljanje* - Pritisnite  da izabrano promenite u stavku sa ponavljanjem.

U Dnevnom pregledu pojavljuje se sa ikonicom .




Primer: Opcija sa ponavljanjem je praktična za događaje koji se ponavljaju, čas svake nedelje, sastanak svake druge nedelje ili svakodnevne stvari koje treba zapamtiti.

- *Ponavlja se do* - Za stavku sa ponavljanjem možete odrediti datum prestanka ponavljanja, n. pr., datum završetka kursa koji imate nedeljno. Ova opcija se pojavljuje jedino ako ste odabrali da se događaj ponavlja.



Primer: Čas koji imate svake nedelje je otkazan. Podesili ste kalendar da Vas upozorava svake nedelje. Odaberite *Samo ovo* i kalendar će Vas podsetiti naredne nedelje.



Savet! Ako pritisnete  u pregledima Mesečni, Sedmični i Dnevni automatski se markira tadašnji datum.

Ikone stavki kalendara u dnevnom i sedmičnom pregledu:


-  - *Sastanak*,
-  - *Podsetnik* i
-  - *Godišnjica*.

- *Usaglašavanje* - Ako odaberete *Privatno* po izvršenom usaglašavanju stavku ćete moći videti samo Vi a ne ostali koji imaju onlajn, direktan pristup za pregled kalendara. Ovo je korisno kada, recimo usaglašavate svoj kalendar sa kalendarom u kompatibilnom računaru na poslu. Ako odaberete *Javno* stavka kalendara se prikazuje svima koji imaju pristup pregledu kalendara. Ako odaberete *Isključeno* stavka se neće kopirati u računar kada vršite usaglašavanje kalendara.

Pregledi kalendara

Mesečni pregled

U mesečnom pregledu jedan red odgovara jednoj sedmici. Aktuelni datum je podvučen. Datumi za koje postoje stavke kalendara markirani su malim trouglom u donjem desnom uglu. Oko trenutno odabranog datuma pojavljuje se okvir. Vidite sl. 2, str. 102.

- Da otvorite dnevni pregled dođite do željenog datuma i pritisnite .
- Da pređete na određeni datum, odaberite **Opcije** → *Idi na datum*. Napišite datum i pritisnite **OK**.

The image shows three screenshots of a calendar application interface for the date 15.05.2002.

Monthly View (máj): Shows a grid of days from 18 to 23. The 15th is highlighted with a box. Navigation buttons 'Opcije' and 'Nazad' are at the bottom.

| | po | ut | sr | če | pe | su | ne |
|----|----|----|----|----|----|----|----|
| 18 | 29 | 30 | 1 | 2 | 3 | 4 | 5 |
| 19 | 6 | 7 | 8 | 9 | 10 | 11 | 12 |
| 20 | 13 | 14 | 15 | 16 | 17 | 18 | 19 |
| 21 | 20 | 21 | 22 | 23 | 24 | 25 | 26 |
| 22 | 27 | 28 | 29 | 30 | 31 | 1 | |
| 23 | 3 | 4 | 5 | 6 | 7 | 8 | |

Weekly View (Sedmica 20): Shows a grid for the week of May 20th. The 15th is highlighted. Navigation buttons 'Opcije' and 'Nazad' are at the bottom.



| | po | ut | sr | če | pe | su | ne |
|-------|----|----|----|----|----|----|----|
| 8.00 | | | | | | | |
| 9.00 | | | | | | | |
| 10.00 | | | | | | | |
| 11.00 | | | | | | | |
| 12.00 | | | | | | | |
| 13.00 | | | | | | | |
| 14.00 | | | | | | | |

Daily View (sreda): Shows a detailed view for Wednesday, May 15th. It lists events: 'Rezervisati k...' at 8.00, and 'Ručak' at 12.00. Navigation buttons 'Opcije' and 'Izadi' are at the bottom.

Sl. 2 Mesečni, sedmični i dnevni pregledi u kalendaru.




Sedmični pregled

U sedmičnom pregledu stavke kalendara za odabranu sedmicu prikazuju se u sedam dnevnih kućica. Aktuelni dan je podvučen. Podsetnice i godišnjice se unose pre 8 sati. Sastanci su obeleženi trakama u boji prema vremenima početka i završetka. Vidite sl. 2, str. 102.

- Da vidite ili izmenite neku stavku dođite do ćelije koja sadrži stavku i pritisnite  da otvorite dnevni pregled, zatim dođite do stavke i pritisnite  da je otvorite.

Dnevni pregled

U dnevnom pregledu možete videti stavke kalendara za odabrani dan. Stavke su grupisane po vremenima početka. Podsetnice i godišnjice su postavljene pre 8 časova. Vidite sl. 2, str. 102.



- Da otvorite neku stavku za unos izmena, dođite do nje i pritisnite .
- Pritisnite  da pređete na naredni dan, ili pritisnite  da pređete na prethodni.

Podešavanje pregleda kalendara





Izaberite **Opcije** → *Podešavanje* i odaberite:

- *Primarni pregled* - Da odaberete vrstu pregleda koji će se prvi otvarati kada otvorite kalendar.
- *Sedmica počinje u:* - Da promenite dan kojim počinje sedmica.
- *Format sed. pregleda* - Da promenite naslov sedmičnog pregleda; redni broj sedmice ili datumski raspon.

Postavljanje alarma kalendara



- 1 Kreirajte novu stavku sastanak ili godišnjica, ili otvorite neku postojeću.
- 2 Dođite do *Alarm* i pritisnite  da otvorite polja za *Vreme alarma* i *Datum alarma*.
- 3 Postavite vreme i datum alarma, upozorenja.
- 4 Pritisnite **Urađeno**. Indikator alarma  se prikazuje pored stavke u dnevnom pregledu.

Ikonice usaglašavanja u mesečnom pregledu:

-  - *Privatno*,
-  - *Javno*,
-  - *Isključeno* i
-  - za dan postoji više od jedne stavke.

Opcije u raznim pregledima kalendara: *Otvori, Nova stavka, Sedmični pregled | Mesečni pregled, Obriši, Idi na datum, Pošalji, Podešavanje, Pomoć i Izadi.*



Prečica: Da unesete stavku kalendara pritisnite bilo koji taster ( - ) u bilo kom pregledu kalendara. Otvara se stavka sastanak i ono što unosite se upisuje u polje *Predmet*.

Prekidanje alarma kalendara

- Alarm traje jedan minut. U toku alarma pritisnite **Stop** da alarm prekinete. Ako pritisnete bilo koji drugi taster alarm se samo odlaže.

Slanje stavki kalendara

- U dnevnom pregledu dođite do stavke koju želite da pošaljete i odaberite **Opcije** → **Pošalji**. Zatim odaberite način slanja; opcije su: *Kao SMS*, *Kao e-mail* (na raspolaganju jedino ako su postavljena pravilna podešavanja, parametri za e-mail), *Kao Bluetooth* ili *Kao IC*. Za dodatne informacije pogledajte poglavlje '[Poruke](#)', '[Slanje i prijem podataka preko IC](#)' str. [134](#) i '[Slanje podataka preko Bluetooth](#)', str. [131](#).







Obaveze

➔ Idite u **Meni** → **Obaveze**.



U modulu Obaveze možete održavati listu stvari koje morate uraditi. Vidite sl. [3](#), str. [105](#).



Lista obaveza koristi zajedničku memoriju. Vidite '[Zajednička memorija](#)', str. [15](#).

- 1 Da započnete unos podsetnice za obavezu pritisnite bilo koji taster ( - ). Otvara se editor i iza slova koje ste uneli trepće kursor.
- 2 Napišite obavezu u polju *Predmet*. Pritisnite  da unesete specijalne karaktere.
 - Da podesite datum obeveze dođite do polja *Rok* i unesite datum.
 - Da postavite prioritet obaveze, dođite do polja *Prioritet* i pritisnite .
- 3 Da memorišete obavezu pritisnite **Urađeno**.

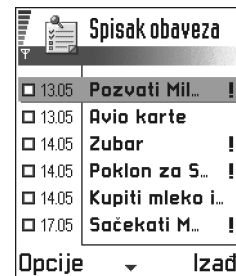


Napomena: Ako obrišete sve karaktere i pritisnete **Urađeno** prethodno memorisana napomena će se obrisati.

- Da otvorite neku obevezu dođite do nje pa pritisnite .
- Da obrišete obavezu dođite do nje i odaberite **Opcije** → *Obrisi* ili pritisnite .
- Da obavezu označite kao izvršenu dođite do nje i odaberite **Opcije** → *Označi kao završ.*
- Da obnovite obavezu odaberite **Opcije** → *Označi kao nezavrš.*

Ikonice prioriteta:  - *Visok*,  - *Nizak* i (bez ikonice) - *Normalan*.

Ikonice statusa:  - zadatak završen, odnosno  - zadatak nije završen.



Sl. 3 Obaveze u listi obaveza.

12. Ekstra



Napomena: Telefon mora biti uključen da bi se mogle koristiti funkcije iz foldera **Ekstra**. Ne uključujte telefon ako je zabranjena upotreba mobilnih telefona ili ako njihova upotreba može da prouzrokuje smetnje ili opasnost.



Kalkulator

- 1 Unesite prvi broj proračuna. Pritisnite da grešku u broju obrišete.
- 2 Dodajte do računске operacije i pritisnite da je odaberete. Koristite za sabiranje, za oduzimanje, za množenje ili za deljenje.
- 3 Unesite drugi broj.
- 4 Da sprovedete operaciju dodajte do i pritisnite .



Napomena: Kalkulator ima ograničenu tačnost i može doći do grešaka u zaokruživanju, posebno kod dugih deljenja.

- Za decimalni zarez, pritisnite .
- Pritisnite i držite da obrišete rezultat prethodnog proračuna.
- Pomoću i pregledate prethodne proračune i krećete se po listu.
- Odaberite da broj ubacite u memoriju; označava se sa **M**. Da preuzmete broj iz memorije odaberite .
- Da preuzmete rezultat poslednjeg proračuna odaberite **Opcije** → *Poslednji rezultat*.



Kompozitor

Kompozitor Vam omogućava kreiranje sopstvenih tonova zvona. Imajte na umu da se uobičajeni ton zvona ne može menjati.

- 1 Odaberite **Opcije** → *Novi ton* da otvorite editor i počnete komponovanje.











➡ Idite u **Meni** → **Ekstra** → **Kalkulator**

Opcije u kalkulatoru:
Poslednji rezultat,
Memorija, Obriši ekran,
Pomoć i Izadi.














Savet! Pritiskajte za kretanje po računskim operacijama. Primetićete promene izbora u operacijama.

➡ Idite u **Meni** → **Ekstra** → **Kompozitor**.

- Pomoću tastera unosite note i pauze. Vidite tabelu. Ili, odaberite **Opcije** → *Ubaci simbol* da otvorite listu nota i pauza. Podrazumevana dužina note je 1/4.
 - Da ton čujete pritisnite  ili odaberite **Opcije** → *Sviraj*. Da prekinete preslušavanje pritisnite **Stop**.
 - Da podesite jačinu zvuka odaberite **Opcije** → *Jačina*, pre nego što započnete reprodukciju.
 - Da podesite tempo odaberite **Opcije** → *Tempo*. Da postepeno ubrzavate ili usporavate tempo, pritskajte , odnosno . Tempo se meri u taktovima u minutu. Najbrži je 250 taktova, podrazumevani za nove melodije je 160 taktova a najsporiji je 50 taktova.
 - Da na melodiju primenite različite stilove izvođenja odaberite **Opcije** → *Stil* → *Legato* - povezano i ujednačeno ili *Stakato* - tonovi se izvode razdvojeno i odsečno.
 - Da istovremeno odaberete više nota i pauza, pritisnite i držite  i istovremeno pritisnite i držite  ili .
 - Da notu(e) povisite ili snizite pola stupnja na notnoj lestvici dođite do nje i pritisnite  ili .
 - Za C#, pritisnite i držite  i istovremeno .
- 2 Da sačuvate, pritisnite **Nazad**.

Opcije u glavnom prikazu
Kompozitor: *Otvori, Novi ton, Obriši, Markiraj/ Demarkiraj, Preimenuj Dupliraj, Pomoć i Izadi.*

Opcije u toku komponovanja: *Sviraj, Ubaci simbol, Stil, Tempo, Jačina, Pomoć i Izadi.*

| Taster | Nota | Taster i funkcija |
|---|------|---|
|  | c |  Skraćuje u koracima dužinu odabrane note ili pauze. |
|  | d |  Produžava u koracima dužinu odabrane note ili pauze. |
|  | e |  Unos pauze. |
|  | f | Pritisnite  da otvorite listu nota i pauza. |
|  | g |  Promena oktave; sve odabrane note i pauze se pomeraju za jednu oktavu. |
|  | a |  Brisanje odabranih nota. |
|  | b | Dugi pritisak tastera  -  produžava (dodaje se tačka) notu ili pauzu odnosno skraćuje produženu notu. |



Konverzije






↩ Idite u **Meni** → *Ekstra*
→ **Konverter**.

U modulu Konverzije možete mere kao što je *Dužina* pretvarati iz jedne jedinice (*jardi*) u druge (*metara*).




Napomena: Konverter je ograničene tačnosti i može doći do grešaka u zaokruživanju.


Konverzija mernih jedinica

- 1 Dodite do polja *Vrsta* i pritisnite  da otvorite listu mera. Dodite do mere koju želite da koristite i pritisnite **OK**.
 - 2 Dodite do prvog polja *Jedinica* i pritisnite  da otvorite listu raspoloživih jedinica mere. Odaberite jedinicu iz koje želite da izvršite konverziju i pritisnite **OK**. Dodite do narednog polja *Jedinica* i odaberite jedinicu u koju želite da izvršite konverziju.
 - 3 Dodite do prvog polja *Količina* i unesite iznos koji želite da konvertujete. Drugo polje *Količina* se automatski menja i prikazuje konvertovani iznos. Pritisnite  za decimalni zarez, a  za +, - (za temperaturu), odnosno **E** (eksponent).
-  **Napomena:** Smer konverzije se menja ako vrednost unesete u drugo polje *Količina*. Rezultat se prikazuje u prvom polju *Količina*.

Postavljanje osnovne valute i kurseva

Pre nego što budete mogli da sprovedite konverzije valuta morate odabrati osnovnu valutu (obično vaša domaća) i kurseve.

 **Napomena:** Kurs osnovne valute je uvek 1. Osnovna valuta određuje kurseve ostalih valuta.

- 1 Odaberite *Valute* kao vrstu mere i odaberite **Opcije** → *Kursevi valuta*. Otvara se lista valuta a trenutnu osnovnu valutu vidite na vrhu.
- 2 Da promenite osnovnu valutu dođite do neke od valuta (obično vaša domaća) i odaberite **Opcije** → *Post. za osnovnu v.*
 **Važno:** Kada promenite osnovnu valutu svi ranije postavljeni kursevi valuta prelaze u **0** i morate uneti nove.
- 3 Dodajte kurseve, dođite do valute i ukucajte novi kurs, tj. koliko jedinica te valute odgovara jedinici osnovne valute koju ste odabrali. Pogledajte primer u margini.
- 4 Pošto postavite sve potrebne kurseve valuta možete sprovoditi konverzije valuta; vidite '*Konverzija mernih jedinica*', str. [109](#).

Opcije u Konverzije:
Izaberi jedinicu | *Promeni valutu*, *Vrsta konverzije*, *Kursevi valuta*, *Pomoć* i *Izađi*.



Savet! Da promenite ime neke valute idite u *Kursevi valuta* i odaberite **Opcije** → *Preimenuj valutu*.



Primer: Ako ste evro (EUR) postavili za osnovnu valutu, britanska funta (GBP) će biti približno 1,63575 EUR. Tako, 1,63575 ćete napisati kao kurs za britansku funtu (GBP).

↩ Idite u **Meni** →
Ekstra → **Beležnica**.



Beležnica

Beležnicu možete povezati sa Omiljeno i slati napomene drugim uređajima. Tekstualne datoteke (formata .txt) koje primete možete memorisati u Beležnicu.

- Pritisnite bilo koji taster (⏪ - ⏩) da započnete pisanje. Pritisnite © da slova obrišete. Pritisnite **Urađeno** da tekst sačuvate.



Sat

↩ Idite u **Meni** →
Ekstra → **Sat**.

Promene podešavanja sata

- Da promenite vreme ili datum uđite u Sat pa odaberite **Opcije** → *Podešavanje*. Da promenite vrstu sata koji se prikazuje u pasivnom režimu, dođite u *Datum i vreme* odaberite *Vrsta sata* → *Analogni* ili *Digitalni*.

Postavljanje alarma

- 1 Da postavite novi alarm odaberite **Opcije** → *Postavi alarm*.
- 2 Unesite vreme za alarm i pritisnite **OK**. Kada je alarm aktiviran prikazuje se indikator 📞.



Napomena: Sat sa alarmom radi i kada je telefonski aparat isključen.


- Da poništite alarm idite u sat i odaberite **Opcije** → *Ukloni alarm*.

Isključivanje alarma

- Da isključite alarm, pritisnite **Stop**.
- Kad se aparat oglašava alarmom pritisnite bilo koji taster, ili pritisnite **Ponovi** da alarm prekinete na pet minuta, posle čega se alarm oglašava ponovo. Ovo možete ponavljati najviše pet puta.


Ako je u vreme podešeno za alarm aparat isključen on će se automatski uključiti i oglasiti alarmom. Ako pritisnete **Stop**, aparat Vas pita da li želite da ga aktivirate. Pritisnite **Ne** da aparat isključite, ili **Da** da pozivate ili primete pozive.








Opcije u Satu: *Postavi alarm, Promeni alarm, Ukloni alarm, Podešavanje, Pomoć i Izadi*.


 **Napomena:** Ne pritisakajte **Da** ako je zabranjena upotreba mobilnih telefona ili kada njihova upotreba može da prouzrokuje smetnje ili opasnost.

Diktafon

Diktafon Vam omogućava snimanje telefonskih razgovora i govornih podsetnica. Ako snimate telefonski razgovor u toku snimanja će obe strane čuti tonski signal na svakih pet sekundi.

 **Napomena:** Pridržavajte se svih lokalnih zakona koji regulišu snimanje poziva. Ne koristite ovu mogućnost protivzakonito.

- Odaberite **Opcije** → *Snimi audio klips* pa dođite do neke od funkcija i pritisnite  da je odaberete. Koristite:  - da snimate,  - da napravite pauzu,  - da zaustavite,  - da brzo premotate napred,  - da brzo premotate nazad, ili  - da slušate otvorenu zvučnu datoteku.

 **Napomena:** Diktafon se ne može koristiti dok je aktivna data ili GPRS veza.

Memorijaska kartica

Ako posedujete memorijsku karticu možete je koristiti za memorisanje multimedija datoteka kao što su video klipsovi i audio datoteke, fotografija, poruka kao i za rezervnu kopiju sadržaja memorije telefonskog aparata.

 Idite u **Meni** → **Ekstra** → **Diktafon**.

Opcije u Diktafonu: *Otvori, Snimi audio klips, Obriši, Premesti u telefon, Premesti u karticu, Markiraj/ Demarkiraj, Preimenuj klips, Pošalji, Dodaj u Omiljeno, Podešavanja, Pomoć i Izadi.*

 Idite u **Meni** → **Ekstra** → **Mem. kartica**.

Opcije u memorijskoj kartici: *Rez. kop. mem. tel., Rekonst. sa kartice, Formatizuj karticu, Ime mem. karice, Postavi lozinku, Promeni lozinku, Ukloni lozinku, Otključaj m. karticu, Zauzeta m., Pomoć i Izadi.*

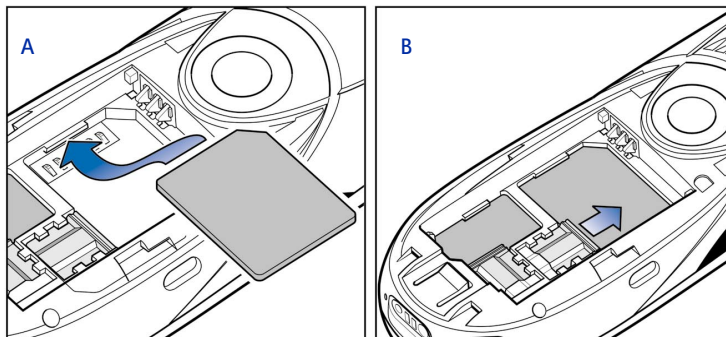


Važno: Držite sve memorijske kartice daleko od dohvata dece.




Napomena: Detalji o upotrebi memorijske kartice sa drugim funkcijama i aplikacijama vaše Nokie 3650 su dati u poglavljima koja opisuju date funkcije ili aplikacije.


Ubacivanje memorijske kartice




Sl. 1 Postavljanje i fiksiranje memorijske kartice.

- 1 Proverite da je telefonski aparat isključen. Ako nije, pritisnite i držite  da isključite telefon.
- 2 Sa zadnjom stranom aparata prema sebi skinite masku/poklopac i izvadite bateriju; vidite uputstvo Brzi početak 'Ubacite SIM karticu i stavite bateriju' za uputstva o skidanju maske.
- 3 Postavite memorijsku karticu u njen upust kako je prikazano na sl. 1 A, str. 112. Proverite da su zlatne kontakt površine okrenute nadole.

- Navucite srebrnu bravicu preko memorijske kartice da je fiksirate u ležištu; vidite sl. 1 B, str. 112.
- Pošto ste fiksirali karticu, vratite bateriju zatim i masku tako što ćete je navući nazad u njeno mesto.

 **Važno:** Ne vadite memorijsku karticu u toku neke operacije. Obavezno zatvorite sve aplikacije koje koriste memorijsku karticu pre vađenja kartice.

 **Važno:** Kada instalirate neku aplikaciju na memorijsku karticu, a potrebno je da restartujete telefon, ne vadite karticu pre završetka restartovanja. U suprotnom može doći do gubitka programskih datoteka.

Formatizujte memorijsku karticu

Pre prve upotrebe neophodno je formatizovati memorijsku karticu.

- Odaberite *Opcije* → *Formatizuj karticu*.

Od Vas će se zahtevati da to i potvrdite, nakon čega započinje formatizovanje; vidite sl. 2, str. 113.

Pravljenje rezervne kopije i rekonstruisanje podataka

Rezervnu kopiju (bekap) podataka u memoriji telefonskog aparata možete napraviti na memorijskoj kartici.

- Odaberite *Opcije* → *Rez. kop. mem. tel.*

Podatke iz memorijske kartice možete rekonstruisati u memoriju telefonskog aparata.

- Odaberite *Opcije* → *Rekonst. sa kartice*.

Lozinka memorijske kartice

Da svoju memorijsku karticu zaključate za neovlašćenu upotrebu, možete postaviti lozinku.



Sl. 2 Formatizujte memorijsku karticu.



Napomena: Lozinka se čuva u telefonu i nije potrebno da je unosite ponovo dogod je koristite u istom telefonu. Ako želite da karticu koristite u drugom aparatu od Vas će se tražiti lozinka.

Da postavite, promenite ili uklonite lozinku

- Odaberite *Opcije* → *Postavi lozinku*, *Promeni lozinku* ili *Ukloni lozinku*.

Za svaku od opcija od Vas će se tražiti da unesete i potvrdite lozinku. Lozinka može biti najviše osam karaktera dugačka.



Važno: Pošto se lozinka ukloni, memorijska kartica je otključana i može se koristiti bez lozinke u drugom telefonu.

Otključavanje memorijske kartice

Ako u svoj telefonski aparat ubacite drugu memorijsku karticu koja je zaštićena šifrom zahtevaće se da unesete šifru date memorijske kartice. Da karticu otključate,

- Odaberite *Opcije* → *Otključaj m. karticu*.


Tražiće se da unesete šifru.

Provera utroška memorije


Preko opcije *Zauzeta m.* možete proveravati utrošak memorije pojedinih grupa podataka kao i količinu raspoložive memorije za instalisanje novih aplikacija ili softvera na memorijsku karticu.

- Odaberite *Opcije* → *Zauzeta m.*

13. Servisi (XHTML)



 **Napomena:** Vaš telefonski aparat mora biti uključen da biste mogli koristiti ovu funkciju. Ne uključujte telefon ako je zabranjena upotreba mobilnih telefona ili ako njihova upotreba može da prouzrokuje smetnje ili opasnost.


Razni provajderi servisa poseduju na Internetu prezentacije posebno namenjene korisnicima mobilnih telefona nudeći usluge kao što su novosti, izveštaji o vremenu, bankarske transakcije, redovi letenja, zabava i igre. Koristeći XHTML pretraživač takve servise možete pratiti kao WAP strane pisane u WML jeziku, kao XHTML strane pisane u XHTML jeziku, ili mešavinom oba jezika.

 **Napomena:** Za raspoloživost servisa, kao i za način plaćanja i cene proverite kod svog lokalnog operatora celularne mreže ili provajdera servisa. Provajderi će Vam takođe dati i uputstva o korišćenju njihovih servisa.

Osnovni koraci za pristup


- Memorišite parametre neophodne za pristup servisu koji želite da koristite. Pogledajte naredno poglavlje '[Podešavanje telefonskog aparata za pretraživanje](#)'.
- Uspostavite vezu sa servisom. Vidite str. [116](#).
- Započnite pretraživanje sadržaja strana. Vidite str. [118](#).
- Završite vezu sa servisom. Vidite str. [121](#).



 Idite u **Meni** → **Servisi** ili u pasivnom režimu pritisnite i držite .

 **Glosar:** XHTML pretraživač podržava stranice pisane u Extensible Hypertext Markup Language (XHTML) kao i u Wireless Markup Language (WML) jeziku.



Sl. 1 Prikaz Markeri sa poljem Idi na u dnu.

 **Savet!** Parametri se mogu naći i na Internet veb sajtu, na primer operatora mreže ili provajdera servisa.

 **Savet!** Da pristupite prikazu markeri u toku pretraživanja pritisnite i držite . Da se vratite u prikaz pretraživača odaberite **Opcije** → *Na prethodnu str..*

Podešavanje telefonskog aparata za pretraživanje

Primanje parametara u okviru smart poruke

Parametre servisa možete primiti i u posebnoj kratkoj poruci, tzv. smart poruci, od operatora mreže ili provajdera koji nudi dati servis. Vidite '[Primanje smart poruka](#)', str. 82. Za detaljnije informacije obratite se svom operatoru mreže ili provajderu, ili posetite Klub Nokia sajt (www.club.nokia.com).

Ručno unošenje parametara




Pridržavajte se instrukcija koje dobijete od svog provajdera.


- 1 Idite u **Podešav.** → *Podešavanja veze* → *Pristupne tačke* i definišite parametre pristupne tačke. Vidite '[Podešavanja veze](#)', str. 30.
- 2 Idite u **Servisi** → **Opcije** → *Dodaj marker*. Napišite ime za marker i adresu strane koja je definisana za trenutnu pristupnu tačku.

Uspostavljanje veze


Pošto memorišete sve neophodne parametre veze možete pristupati stranicama.

Postoje tri različita načina pristupanja stranicama:

- Odaberite početnu stranu (houmpejdž) () svog provajdera,
- izaberite marker u prikazu markeri, ili
- pomoću tastera  -  napišite adresu servisa. Odmah se aktivira polje Idi na u dnu displeja i pisanje adrese možete nastaviti u njemu.

Pošto odaberete stranu ili napišete adresu pritisnite  da započnete preuzimanje strane. Vidite i '[Indikatori veze za prenos podataka](#)', str. 10.

Bezbednost veze

Ako je ikonica sigurne veze  prikazana u toku veze, prenos podataka između telefonskog aparata i mrežnog prolaza, gejtveja ili servera je šifrovan i bezbedan.



Napomena: Međutim, ikonica sigurne veze ne znači da je i prenos podataka između gejtveja, mrežnog prolaza, i servera (mesta na kome se čuvaju zahtevani podaci) takođe bezbedan. Provajder servisa treba da osigura bezbednost prenosa podataka između mrežnog prolaza i servera sa podacima.

Pregled markera



Glosar: Marker sadrži Internet adresu (obavezno), ime markera, WAP pristupnu tačku i, ako to servis zahteva, korisničko ime i lozinku.



Napomena: U Vašem aparatu su možda već instalisane adrese Internet sajtova koji nisu ni u kakvoj vezi sa firmom Nokia. Nokia ne odobrava niti garantuje za ove sajtove. Ako se odlučite da im pristupite potrebno je da preduzmete svu predostrožnost u smislu bezbednosti i sadržaja kao i za bilo koji drugi sajt.

U prikazu markeri možete videti markere koji vode različitim vrstama strana. Markeri su označeni sledećim ikonicama:



- Početna strana definisana za pristupnu tačku. Ako za pretraživanje koristite drugu pristupnu tačku prema tome se menja i početna strana.



- Poslednja posećena strana. Kada telefon raskine vezu sa servisom adresa poslednje posećene strane ostaje u memoriji sve dok se u toku naredne veze ne poseti nova.

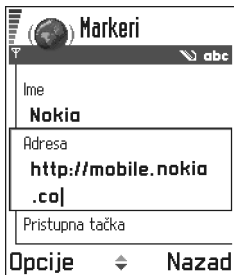


- Marker koji prikazuje naziv.

Dok se krećete po markerima adresu istaknutog markera možete videti u polju *Idi na* u dnu displeja. Vidite sl. [1](#), str. [116](#).

Opcije u prikazu Markeri (izabran marker ili folder):
Otvori, Preuzmi, Na prethodnu str., Pošalji, Idi na URL adresu | Nađi marker, Dodaj marker, Izmeni, Obriši, Čitaj servisne por., Raskini vezu, Premesti u folder, Novi folder, Markiraj/ Demarkiraj, Preimenuj, Obriši keš, Detalji, Dodaj u Omiljeno, Podešavanje, Pomoć i Izadi.

Opcije u toku pretraživanja: *Otvori, Servisne opcije, Markeri, Istorija, Idi na URL adresu, Vidi sliku, Čitaj servisne por., Sačuvaj kao marker, Pošalji marker, Ažuriraj, Raskini vezu, Prikaži slike, Obriši keš, Sačuvaj stranicu, Nađi, Detalji, Sesija, Bezbednost, Podešavanje, Pomoć i Izadi.*



Sl. 2 Izmene markera.

Ručno dodavanje markera

- 1 U prikazu markeri odaberite **Opcije** → *Dodaj marker*.
- 2 Započnite popunjavanje polja; vidite sl. 2 str. 118. Samo adresa mora biti definisana. Ako se ne odredi neka druga, markeru se dodeljuje primarna, podrazumevana pristupna tačka. Pritisnite da unesete specijalne karaktere kao što su /, ., : i @. Pritisnite da slova obrišete.
- 3 Izaberite **Opcije** → *Sačuvaj* da marker memorišete.

Slanje markera


- 1 Da pošaljete marker, dođite do njega i odaberite **Opcije** → *Pošalji*.
- 2 Odaberite jedan od tri moguća načina slanja markera; *Kao SMS, Kao Bluetooth* ili *Kao IC*.

Pretraživanje

Novе veze, linkovi su na stranama plavi i podvučeni a već posećeni linkovi su purpurni. Slike koje služe kao linkovi su uokvirene plavo. Vidite sl. 3, str. 119.


Tasteri i komande koje se koriste u pretraživanju

- Da otvorite neki link, pritisnite .
- Za prelistavanje koristite taster za pretragu.
- Da u neko polje unesete slova i brojeve pritisnite taster - . Pritisnite da unesete specijalne karaktere kao što su /, ., : i @. Pritisnite da slova obrišete.
- Da u toku pretraživanja odete na prethodnu stranu pritisnite **Nazad**. Ako **Nazad** nije na raspolaganju odaberite **Opcije** → *Istorija* da vidite hronološku listu stranica koje ste posetili tokom sesije. Istorija se uvek briše kada se završi sesija pretraživanja.
- Da štiklirate kućice i izvršite izbor pritisnite .
- Da preuzmete najnovije sadržaje sa servera odaberite **Opcije** → *Ažuriraj*.

- Da otvorite podlistu komandi ili opcija trenutne veb strane, odaberite **Opcije** → *Servisne opcije*.
- Pritisnite i držite  da raskinete vezu sa veb servisom i prekinete pretraživanje.

Pregled novih servisnih poruka u toku pretraživanja

Da u toku pretraživanja preuzmete i pogledate nove servisne poruke:

- 1 Odaberite **Opcije** → *Čitaj servisne por.* (prikazuje se samo ako ima novih poruka).
- 2 Dodite do poruke i pritisnite  da je preuzmete i otvorite.

Za više informacija o servisnim porukama vidite '[Servisne poruke](#)', str. 83.

Memorisanje markera

- Da marker memorišete u toku pretraživanja odaberite **Opcije** → *Sačuvaj kao marker*.
- Da memorišete marker koji ste primili kao smart poruku otvorite je u Primljeno modula Poruke pa odaberite **Opcije** → *Sačuvaj u markere*. Vidite i '[Primanje smart poruka](#)', str. 82.

Pregled sačuvanih stranica

Ako redovno pretražujete stranice sa informacijama koje se ne menjaju često, na primer vozni red, njih možete sačuvati pa ih kasnije pretraživati "oflajn", tj. bez povezivanja. Ako posedujete memorijsku karticu veb stranice možete sačuvati na njoj umesto u memoriju telefonskog aparata.

- Da stranicu memorišete u toku pretraživanja odaberite **Opcije** → *Sačuvaj stranicu*.

Sačuvane stranice su označene sledećim ikonicama:



- Sačuvana veb stranica.

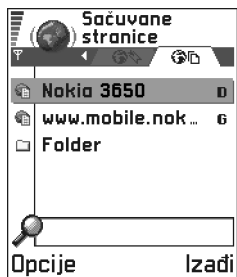
U prikazu sačuvane stranice možete takođe formirati i nove foldere da u njima čuvate te stranice.

Folderi su označeni sledećim ikonicama:



Sl. 3 Veb stranica.

Opcije u prikazu sačuvane stranice: *Otvori, Na prethodnu str., Ažuriraj, Ukloni, Čitaj servisne por., Raskini vezu, Premesti u folder, Novi folder, Markiraj/ Demarkiraj, Preimenuj, Obrisi keš, Detalji, Dodaj u Omiljeno, Podešavanje, Pomoć i Izadi.*



Sl. 4 Prikaz sačuvanih stranica.



Glosar:

Upravljanje digitalnim autorskim pravima (DRM) je sistem zaštite autorskih prava nad digitalnim sadržajima čija se distribucija obavlja preko mreže.

- Folder koji sadrži sačuvane veb stranice

- Da otvorite prikaz sačuvane stranice, u prikazu markeri pritisnite ; vidite Sl. 4, str. 120. U prikazu sačuvane stranice pritisnite da otvorite neku sačuvanu stranicu.

Ako želite da započnete povezivanje na veb servis i stranicu preuzmete ponovo, odaberite **Opcije** → **Ažuriraj**. Stranice takođe možete razvrstati po folderima.



Napomena: Pošto stranicu učitate ponovo telefon ostaje onlajn, tj. povezan.

Preuzimanje

Objekte kao što su tonovi zvona, slike, logotipi operatora i video snimci možete preuzimati koristeći pretraživač mobilnog telefona. Ovi objekti se mogu naplaćivati ili biti besplatni.

Po preuzimanju objektima manipulišete odgovarajućim aplikacija svog telefonskog aparata, na primer, preuzeta slika će biti sačuvana u **Slike**.

Preuzimanje direktno sa veb stranice

Da neki objekat preuzmete u svoj aparat direktno sa veb stranice:

- Dodite do odgovarajućeg linka i odaberite **Opcije** → **Otvori**.

Kupovina




Napomena: Institucija zaštite autorskih prava može da sprečava kopiranje, modifikovanje, prenos ili prosleđivanje nekih slika, tonova zvona ili drugog sadržaja.

Da biste preuzeli neki objekat:

- Dodite do odgovarajućeg linka i odaberite **Opcije** → **Otvori**.
- Odaberite odgovarajuću opciju da to kupite, recimo, **Kupi**.


Provera nekog objekta pre njegovog preuzimanja

Pre nego što preuzmete neki objekat možete pogledati detalje o njemu. Ti detalji mogu biti cena, kratki opis i veličina.

 **Napomena:** Proverite sa svojim provajderom da li on nudi ovaj servis.


- Dodite do odgovarajućeg linka i odaberite **Opcije** → *Otvori*.
Detalji o datom objektu se prikazuju na ekranu vašeg aparata. Vidite sl. 5 na str. 121.
- Ako želite da preuzmete sadržaj pritisnite *Prihvati* ili ako želite da odustanete od preuzimanja, pritisnite *Obustavi*.

Završetak veze


- Izaberite **Opcije** → *Raskini vezu*, ili
- Pritisnite i držite  da prekinete pretraživanje i da se vratite u pasivni režim.

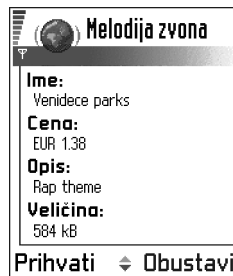
Pražnjenje keš memorije

Informacije i servisi kojima pristupate čuvaju se u keš memoriji vašeg telefonskog aparata.

 **Napomena:** Ukoliko ste pokušali da pristupite, ili pristupili poverljivim podacima koji zahtevaju unos šifre (n.pr., Vaš bankovni račun), ispraznite keš memoriju svog aparata posle svake upotrebe. Da ispraznite keš odaberite **Opcije** → *Obrisi keš*.

Podešavanja pretraživača

- **Prim. pristupna tačka** – Ako želite da promenite podrazumevanu, primarnu pristupnu tačku pritisnite  da otvorite listu raspoloživih pristupnih tačaka. Istaknuta je trenutna primarna pristupna tačka. Za detaljnije informacije pogledajte '**Podešavanja veze**', str. 30.



Sl. 5 Primer detalja u sadržaju (datoteci sadržaja).




Glosar: Keš memorija je baferski memorijski prostor koji se koristi za privremeno smeštanje podataka.


- *Prikazuj slike* - Odaberite da li želite da u toku pretraživanja gledate i slike. Ako odaberete *Ne*, moći ćete kasnije u toku pretraživanja preuzeti slike ako izaberete *Opcije* → *Prikaži slike*.
- *Veličina slova* - Možete odabrati pet veličina teksta u pretraživaču: *Najsitnija*, *Sitna*, *Normalna*, *Krupna* i *Najkrupnija*.
- *Kolačići* - *Primaj* / *Odbacuj*. Primanje i slanje kolačića možete omogućiti odnosno onemogućiti.
- *Potvrdi slanje DTMF* - *Uvek* / *Samo prvi put*. Pretraživač podržava funkcije kojima možete pristupiti u toku pretraživanja. Možete: obavljati govorne pozive dok se nalazite na nekoj stranici, slati DTMF stringove u toku govorne veze, memorisati u Adresar imena i telefonske brojeve sa stranice. Odaberite da li želite da se traži potvrda pre nego što telefon pošalje DTMF string u toku govorne veze. Vidite i "DTMF tonovi", str. [19](#).
- *Slaganje teksta* - Odaberite *Isključeno* ako ne želite da se tekst automatski prenosi u naredni red, odnosno *Uključeno* ukoliko to želite.



14. Programi (Java™)

 **Napomena:** Vaš telefonski aparat mora biti uključen da biste mogli koristiti ovu funkciju. Ne uključujte telefon ako je zabranjena upotreba mobilnih telefona ili ako njihova upotreba može da prouzrokuje smetnje ili opasnost.

U glavnom prikazu Programi možete otvoriti ili ukloniti Java aplikacije. U prikazu instalacioni program možete instalirati nove Java aplikacije (nastavci .JAD i .JAR).

 **Napomena:** Vaš telefon podržava J2ME™ Java aplikacije. Nemojte preuzimati PersonalJava™ aplikacije u svoj aparat pošto se one ne mogu instalirati.

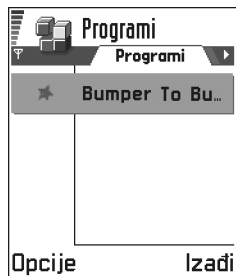
Kada otvorite modul Programi videćete listu Java aplikacija koje su instalirane u vašem telefonu. Vidite sl. 1 na str. 124.

- Dodite do aplikacije pa odaberite **Opcije** → *Vidi detalje* da vidite:
 - *Status - Instalirano, Aktivan* ili *Preuzeto* (prikazuje se samo u prikazu instalacioni program),
 - *Verzija* - broj verzije aplikacije,
 - *Poreklo* - isporučilac ili proizvođač aplikacije,
 - *Veličina* - veličina programske datoteke u kilobajtima,
 - *Vrsta* - kratak opis aplikacije,
 - *URL* - Internet adresa za informacije, i
 - *Podaci* - veličina izlaznih podataka upotrebe aplikacije, n.p.r. rekordi, u kilobajtima.
- Da biste započeli vezu za prenos podataka i videli dodatne informacije o aplikaciji, dođite do nje i odaberite **Opcije** → *Idi na URL adresu*.
- Da biste započeli vezu za prenos podataka i proverili da li je na raspolaganju novija verzija aplikacije, dođite do aplikacije i odaberite **Opcije** → *Ažuriraj*.

Aplikacije koriste zajedničku memoriju. Vidite '[Zajednička memorija](#)', str. 15.

 Idite u **Meni** → **Programi**.

Opcije u glavnom prikazu Programi: *Otvori, Vidi detalje, Podešavanje, Ukloni, Idi na URL adresu, Ažuriraj, Pomoć i Izadi*.



Sl. 1 Glavni prikaz Programi.




Opcije u prikazu instalacioni program: [Instališi](#), [Vidi detalje](#), [Obrisi](#), [Pomoć](#) i [Izadi](#).

Instalisanje Java aplikacije

Instalacione datoteke mogu biti prenete u vaš telefon iz računara, preuzete u toku pretraživanja ili poslate u sklopu multimedija poruke, kao prilog e-mail poruke, preko Bluetooth ili infracrvene veze. Ako za prenos datoteke koristite PC Suite for Nokia 3650 sačuvajte je u folder `c:\nokia\installs` u vašem aparatu.



VAŽNO: Instalirajte samo softver koji dolazi iz izvora koji nude adekvatnu zaštitu od virusa i drugog štetnog softvera.

- 1 U glavnom prikazu Programi, da biste pogledali instalacione pakete, pritisnite  da otvorite prikaz [Preuzeto](#).
 -  **Napomena:** U prikazu instalacioni program možete instalirati Java softver samo sa instalacionih datoteka sa nastavkom .JAD i .JAR.
- 2 Da instalirate aplikaciju dodate do instalacione datoteke i odaberite **Opcije** → [Instališi](#). Ili, potražite u memoriji telefona instalacionu datoteku, odaberite je pa pritisnite  da započnete instalaciju. Pogledajte primer u margini.
- 3 Pritisnite **Da** da to potvrdite. Za instalaciju je neophodna datoteka sa nastavkom .JAR. Ako je nema aparat će tražiti da je preuzmete. Ako nije definisana pristupna tačka za modul Programi tražiće se da je odaberete. Za preuzimanje .JAR datoteke možda će biti potrebno da unesete korisničko ime i lozinku za pristup serveru. Ove podatke ćete dobiti od isporučioča ili proizvođača aplikacije. U procesu instalacije telefon proverava celovitost paketa koji će se instalirati. Telefon prikazuje informacije o proverama koje se sprovode i pruža Vam mogućnost nastavka ili prekida instalacije. Pošto telefon proveruje celovitost softverskog paketa aplikacija se instalira.
- 4 Telefon Vas obaveštava kada je instalacija završena. Da posle instalacije otvorite Java aplikaciju morate preći u glavni prikaz Programi.



Savet! U toku pretraživanja WAP ili veb strana instalacionu datoteku možete preuzeti i odmah instalirati aplikaciju. Imajte međutim na umu da veza sa sajtom ostaje otvorena u toku instalacije.

Otvaranje Java aplikacije

- Dođite do neke aplikacije u glavnom prikazu Programi i pritisnite  da je otvorite.

Deinstalisanje Java aplikacije

- Odaberite neku aplikaciju u glavnom prikazu Programi i odaberite **Opcije** → *Ukloni*.


Podešavanja Java aplikacija

Da definišete primarnu pristupnu tačku za preuzimanje nedostajućih komponenta aplikacije, odaberite *Podešavanja* → *Primarna prist. tačka*. Za više informacija o formiranju pristupnih tačaka vidite '*Pristupne tačke*', str. 33.

Odaberite aplikaciju pa *Podešavanja* a onda odaberite jedno od sledećeg:

- *Pristupna tačka* - Odaberite pristupnu tačku koju želite da aplikacija koristi za preuzimanje dodatnih podataka.
- *Veza na mrežu* - Neke Java aplikacije zahtevaju da se data veza uspostavi sa određenom pristupnom tačkom. Ako nije odabrana nijedna pristupna tačka tražiće se da je odaberete. Raspoložive opcije su:
 - Dopušteno* - Veza se odmah uspostavlja bez obaveštenja.
 - Prvo pitaj* - Od Vas se traži saglasnost pre nego što aplikacija uspostavi vezu.
 - Nije dopušteno* - Povezivanje nije dopušteno.





Primer: Ako ste instalacionu datoteku primili kao prilog uz e-mail idite u svoju poštu, otvorite e-mail, otvorite prikaz Prilozi, dođite do instalacione datoteke pa pritisnite  da započnete instalaciju.

15. Menadžer – instalisanje aplikacija i softvera

➡ Idite u **Meni** → **Alatke** → **Menadžer**.



Opcije u glavnom prikazu Menadžer: [Vidi detalje](#), [Vidi sertifikat](#), [Instališi](#), [Ukloni](#), [Vidi protokol](#), [Pošalji protokol](#), [Detalji memorije](#), [Pomoć](#) i [Izadi](#).


 **Savet!** Da instalirate Java™ aplikacije (datoteke sa nastavcima .JAD i .JAR) idite u Programi. Za dalje informacije pogledajte Programi (Java™), str. [123](#).

 **Napomena:** Telefon mora biti uključen da bi se mogle koristiti funkcije iz foldera **Alatke**. Ne uključujte telefon ako je zabranjena upotreba mobilnih telefona ili ako njihova upotreba može da prouzrokuje smetnje ili opasnost.


U modulu Menadžer možete instalirati aplikacije i programske pakete kao i ukloniti aplikacije iz telefona. Možete i proveriti iskorišćenost memorije.

Kada otvorite modul Menadžer videćete listu:

- instalacionih paketa koji su sačuvani u Menadžeru,
- delimično istalisane aplikacije (označene sa ) i
- kompletno istalisane aplikacije koje možete ukloniti (označene sa )

 **Napomena:** U modulu Menadžer možete koristiti samo instalacione datoteke uređaja sa nastavkom .SIS.

- Dođite do instalacione datoteke i odaberite **Opcije** → [Vidi detalje](#) da vidite [Ime](#), [Verzija](#), [Tip](#), [Veličina](#), [Poreklo](#) i [Status](#) datog programskog paketa.
- Dođite do programskog paketa pa odaberite **Opcije** → [Vidi sertifikat](#) da vidite detalje sigurnosnog sertifikata za dati programski paket. Vidite ['Rad sa sertifikatima'](#), str. [39](#).

 **VAŽNO:** Instalirajte samo softver koji dolazi iz izvora koji nude adekvatnu zaštitu od virusa i drugog štetnog softvera.

Vama kao pomoć sistem za instalisanje programa koristi digitalne potpise i sertifikate programskih paketa. Nemojte instalirati aplikaciju ako modul Menadžer u toku instalacije prikaže bezbednosno upozorenje.

Instalisanje softvera


Možete instalirati aplikacije koje su posebno namenjene za Nokia 3650 ili koje odgovaraju Symbian operativnom sistemu. Softverski paket je obično jedna velika komprimovana datoteka koja sadrži datoteke većeg broja komponenta.



Napomena: Ako instalirate program koji nije posebno namenjen za Nokia 3650 on može raditi ali izgledati potpuno drugačije od uobičajenih Nokia 3650 aplikacija.



Važno: Ako instalirate datoteku koja sadrži ažuriranje ili ispravku postojeće aplikacije, prvobitno stanje možete povratiti jedino ako posedujete prvobitnu instalacionu datoteku ili kompletnu rezervnu kopiju uklonjenog softverskog paketa. Da povratite prvobitnu aplikaciju prvo uklonite postojeću pa zatim ponovo instalirate aplikaciju sa prvobitne instalacione datoteke ili rezervne kopije.

- 1 Instalacioni paketi mogu biti preneti u vaš telefon iz računara, preuzeti u toku pretraživanja ili poslani u sklopu multimedija poruke, kao prilog e-mail poruke, preko Bluetooth ili infracrvene veze. Ako za prenos datoteke koristite PC Suite for Nokia 3650 sačuvajte je u folder `c:\nokia\installs` u vašem aparatu.
- 2 Otvorite modul Menadžer i odaberite **Opcije** → *Instališi* da započnete instalaciju. Ili, potražite u memoriji telefona ili na memorijskoj kartici instalacionu datoteku, odaberite je pa pritisnite  da započnete instalaciju. Pogledajte primer u margini.

Ako instalirate softver bez digitalnog potpisa ili sertifikata telefon Vas upozorava na rizik od instaliranja softvera. Nastavite instalaciju samo ako ste apsolutno sigurni u poreklo i sadržaj softverskog paketa.

U procesu instalacije telefon proverava celovitost paketa koji će se instalirati. Telefon prikazuje informacije o proverama koje se sprovode i pruža Vam mogućnost nastavka ili prekida instalacije. Pošto telefon proveru celovitost softverskog paketa aplikacija se instalira.



Savet! Odaberite **Opcije** → *Vidi protokol* da vidite koji su programski paketi instalirani a koji uklonjeni, i kada.



Primer: Ako ste instalacionu datoteku primili kao prilog uz e-mail idite u svoju poštu, otvorite e-mail, otvorite prikaz Prilozi, dođite do instalacione datoteke pa pritisnite  da započnete instalaciju.



Savet! Da pošaljete svoj instalacioni protokol službi pomoći kako bi oni videli šta je instalisano a šta uklonjeno, odaberite **Opcije** → *Pošalji protokol* → *Kao SMS* ili *Kao e-mail* (na raspolaganju samo ako su aktivni ispravni e-mail parametri).

Uklanjanje softvera

- 1 Da uklonite softverski paket dođite do njega i odaberite **Opcije** → *Ukloni*.
- 2 Pritisnite **Da** da to potvrdite.



Važno: Ako softver uklonite možete ga ponovo instalirati jedino ako posedujete prvobitni softverski paket ili rezervnu kopiju uklonjenog paketa. Ako uklonite softverski paket više nećete moći da otvarate dokumenta napravljena u njemu. Ako se neki drugi softverski paket oslanja na uklonjeni paket on može prestati da funkcioniše. Pogledajte dokumentaciju instalisanog softverskog paketa za više detalja.

Pregled utroška memorije

- Da otvorite prikaz memorije odaberite **Opcije** → *Detalji memorije*.




Napomena: Ako u svom telefonu imate memorijsku karticu, imate mogućnost dva prikaza memorije; jedan prikaz memorije u telefonu, *Memorija telefona*, a drugi prikaz *Memorijska kartica*. U suprotnom, imaćete samo prikaz *Memorija telefona*.

Kada otvorite bilo koji od prikaza memorije, telefon preračunava količinu slobodne memorije raspoložive za memorisanje podataka i instalisanje novog softvera. U prikazima memorije možete videti utrošak memorije različitih grupa podataka: *Kalendar*, *Adresar*, *Dokumenta*, *Poruke*, *Slike*, *Audio dat.*, *Video klipsovi*, *Programi*, *Zauzeta m.* i *Slobodna m.*




Savet! Kada memorija telefona postaje popunjena, obrišite neke podatke/datoteke, ili ih prebacite u memorijsku karticu. Vidite i poglavlje *'Defektaža'*, str. 138.

16. Komunikacije

 **Napomena:** Telefon mora biti uključen da bi se mogle koristiti funkcije iz foldera **Komunikacije**. Ne uključujte telefon ako je zabranjena upotreba mobilnih telefona ili ako njihova upotreba može da prouzrokuje smetnje ili opasnost.

Podatke možete iz svog telefona prenositi na druge uređaje, na primer, telefon ili računar putem IC (infracrvene) ili Bluetooth veze.

Bluetooth veza


 **Napomena:** Nokia 3650 telefonski aparat je projektovan tako da odgovara i koristi Bluetooth Specifikaciju verzija 1.1. Međim, mogućnost kombinovanog rada ovog telefona i drugih proizvoda koji nude Bluetooth bežičnu tehnologiju zavisi i od profila (načina rada) i komunikacionih protokola koji se koriste. Za detaljnije informacije u vezi kompatibilnosti Bluetooth uređaja molimo da se obratite lokalnom distributeru.

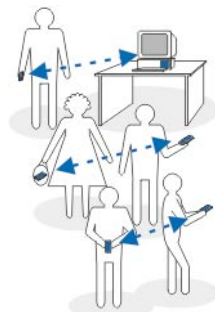
Bluetooth omogućava besplatnu vezu između elektronskih uređaja na uzajamnom rastojanju od maksimalno 10 m. Bluetooth veza se može koristiti za slanje slika, video snimaka, tekstova, vizitkarti, stavki kalendara ili za bežičnu vezu sa uređajima koji podržavaju Bluetooth tehnologiju kao što su računari.

Kako Bluetooth uređaji komuniciraju putem radio talasa vaš telefon i drugi Bluetooth uređaj ne moraju biti u pravolinijskom vidnom polju. Vidite sl. 1, str. 129.

Dva uređaja se samo moraju nalaziti na međusobnom rastojanju od najviše 10 metara, mada vezu mogu ometati prepreke kao što su zidovi ili drugi elektronski uređaji.

Upotreba Bluetooth funkcija troši bateriju i vreme autonomije aparata biće skraćeno. Imajte ovo na umu kada obavljate druge radnje sa svojim telefonom.

 Idite u **Meni** → **Komunikacije** → **Bluetooth**



Sl. 1 Korišćenje Bluetooth.



Sl. 2 Bluetooth podešavanja

 **Savet!** Da tekst pošaljete preko Bluetooth veze (umesto SMS), idite u **Beležnica**, napišite tekst pa odaberite **Opcije** → **Pošalji** → **Kao Bluetooth**.

Moguće je da postoje ograničenja za upotrebu Bluetooth uređaja. Proverite sa svojim lokalnim vlastima.

Prvo aktiviranje Bluetooth aplikacije


Kada prvi put aktivirate Bluetooth od Vas se traži da svom telefonu date Bluetooth ime.




Napomena: Pošto aktivirate Bluetooth i promenite *Prikazivanje mog tel.* u *Vidan svima*, vaš telefon i njegovo ime mogu videti korisnici drugih Bluetooth uređaja.


- Napišite ime (najviše 30 karaktera). Ako šaljete podatke putem Bluetooth veze pre nego što ste svom telefonu dali posebno Bluetooth ime, koristeće se podrazumevano ime.


Bluetooth podešavanja


Da izmenite Bluetooth podešavanja, parametre dodite do parametra koji želite da izmenite i pritisnite .

- *Bluetooth* - Odaberite *Uključeno* ako želite da koristite Bluetooth. Ako Bluetooth postavite na *Isključeno* sve aktivne Bluetooth veze se raskidaju i Bluetooth se ne može koristiti za slanje ili prijem podataka.
 - *Prikazivanje mog tel.* - Ako odaberete *Vidan svima* vaš telefon mogu naći drugi Bluetooth uređaji pri traženju uređaja. Ako odaberete *Skriven* vaš telefon ne mogu naći drugi uređaji pri traženju uređaja.
 - *Moje Bluetooth ime* - Definišite Bluetooth ime svog telefona. Pošto aktivirate Bluetooth i promenite *Prikazivanje mog tel.* u *Vidan svima*, ovo ime mogu videti korisnici drugih Bluetooth uređaja.
-  **Savet!** Pri traženju uređaja neki Bluetooth uređaji mogu prikazati samo jedinstvene Bluetooth adrese (adrese uređaja). Da saznate jedinstvenu Bluetooth adresu svog telefona u pasivnom režimu ukucajte ***#2820#**.


Slanje podataka preko Bluetooth

 **Napomena:** Jednovremeno možete imati samo jednu aktivnu Bluetooth vezu.

- 1 Otvorite aplikaciju u kojoj se nalazi ono što želite da pošaljete. Na primer, da pošaljete fotografiju drugom uređaju, otvorite aplikaciju Slike.
- 2 Dođite do onoga što želite da pošaljete, na primer fotografije i odaberite **Opcije** → **Pošalji** → **Kao Bluetooth**.
- 3 Telefon počinje da traži uređaje u dometu. Bluetooth uređaji koji se nalaze unutar dometa počinju da se pojavljuju na displeju jedan po jedan. Vidite sl. 3, str. 131. Vidi se ikonica uređaja, Bluetooth ime uređaja, vrsta uređaja ili nadimak. Upareni uređaji se prikazuju sa .


 **Napomena:** Ako ste već ranije tražili Bluetooth uređaje prvo se pojavljuje lista prethodno nađenih uređaja. Da započnete novo traženje uređaja odaberite **Još uređaja**. Ako isključite telefon lista uređaja se briše i neophodno je ponovo sprovesti traženje uređaja pre slanja podataka.

- Da prekinete traženje uređaja pritisnite **Stop**. Lista uređaja se zamrzava i možete započeti uspostavljanje veze sa nekim od nađenih uređaja.
- 4 Dođite do uređaja sa kojim želite da se povežete i pritisnite **Izaberi**. Objekat koji šaljete se kopira u Za slanje i prikazuje se obaveštenje *Povezuje se*.
 - 5 **Uparivanje (ako ga ne zahteva drugi uređaj, pređite na korak 6)**
 - Ako drugi uređaj zahteva uparivanje pre nego što se podaci mogu poslati čuje se tonski signal i od Vas se zahteva da unesete lozinku.
 - Formirajte sopstvenu lozinku (dužine 1 do 16 karaktera, numeričku) i dogovorite se sa vlasnikom drugog Bluetooth uređaja da koristite istu lozinku. Ova šifra se koristi samo jednom i ne morate je pamti.
 - Po uparivanju uređaj se memoriše u prikaz Upareni uređaji.
 - 6 Pošto se veza uspešno uspostavi prikazuje se obaveštenje *Šalju se podaci*.





 **Napomena:** Podaci primljeni preko Bluetooth veze mogu se naći u folderu Primljeno aplikacije Poruke. Za dodatne informacije vidite str. 79.



Sl. 3 Slanje slike preko Bluetooth; telefon započinje traženje uređaja.

 **Glosar:** Uparivanje znači prepoznavanje, utvrđivanje identiteta. Korisnici Bluetooth osposobljenih uređaja se međusobno dogovaraju o lozinki i istu lozinku koriste za oba uređaja da bi ih uparili. Uređaji koji nemaju korisnički interfejs imaju fabrički podešenu lozinku.

Ikonice Bluetooth uređaja:

-  - Računar,
-  - Telefon,
-  - Drugo i
-  - Nepoznato.

Opcije u prikazu upareni uređaji: *Novi upareni uređaj*, *Uspostavi vezu* / *Raskini vezu*, *Dodeli nadimak*, *Obriši*, *Obriši sve*, *Post. kao ovlašćen* / *Post. kao neovlaš.*, *Pomoć* i *Izadi*.






Savet! Preko Bluetooth veze možete igrati igre između dva telefona.







Napomena: Ako slanje ne uspe, poruka ili podaci će biti obrisani. U folderu Nacrti aplikacije Poruke ne čuvaju se poruke poslate preko Bluetooth.

Provera statusa Bluetooth veze

- Kada je u pasivnom režimu prikazano , Bluetooth je aktivan.
- Kada  trepće, vaš aparat pokušava da se poveže sa drugim uređajem.
- Kada je  stalno prikazano, Bluetooth veza je aktivna.


Prikaz uparenih uređaja

Uparivanje olakšava i ubrzava traženje uređaja. Upareni uređaji se lakše prepoznaju i označeni su sa  u listi rezultata pretrage. U glavnom prikazu Bluetooth modula pritisnite  da otvorite listu uparenih uređaja ( ).

Uparivanje sa uređajem

- 1 U prikazu upareni uređaji odaberite **Opcije** → *Novi upareni uređaj*. Telefon počinje da traži uređaje u dometu. Ili, ako ste već ranije tražili Bluetooth uređaje prvo se pojavljuje lista prethodno nađenih uređaja. Da započnete novo traženje uređaja odaberite **Još uređaja**.
- 2 Dođite do uređaja sa kojim želite da se uparite i pritisnite **Izaberi**.
- 3 Razmenite lozinke; vidite korak [5](#) (Uparivanje) u prethodnom delu. Uređaj se dodaje listi uparenih uređaja.

Poništavanje uparivanja

- U prikazu upareni uređaji dođite do uređaja čije uparivanje želite da poništite i pritisnite  ili odaberite **Opcije** → *Obriši*. Uređaj se briše iz liste uparenih uređaja i uparivanje je poništeno.
- Ako želite da poništite sva uparivanja odaberite **Opcije** → *Obriši sve*.



Napomena: Ako ste trenutno povezani sa uređajem i obrišete uparivanje sa tim uređajem, uparivanje se odmah poništava ali veza ostaje aktivna.

Dodela nadimaka uparenim uređajima

Nadimak možete odrediti da Vam pomogne u prepoznavanju određenog uređaja. To ime se čuva u memoriji telefonskog aparata i ne mogu ga videti drugi korisnici Bluetooth uređaja.

- Da dodelite nadimak dođite do tog uređaja i odaberite **Opcije** → *Dodeli nadimak*.
Napišite nadimak i pritisnite **OK**.




Napomena: Odaberite ime koje se lako pamti i prepoznaje. Kasnije kada vršite pretragu uređaja ili kada uređaj pošalje zahtev za povezivanje ime koje ste odabrali korišćiće se za identifikaciju uređaja.

Postavljanje uređaja za ovlašćeni ili neovlašćeni



Pošto ste sproveli uparivanje sa nekim uređajem možete ga postaviti za ovlašćeni ili neovlašćeni:


Neovlašćen (podrazumevano) – Zahtevi za povezivanje od ovog uređaja se uvek moraju prvo prihvatiti.

Ovlašćen – Veza vašeg telefona i ovog uređaja se može uspostaviti bez vašeg znanja. Nije potrebna nikakva posebna saglasnost ni provera. Ovaj status koristite za sopstvene uređaje, na primer svoj računar, ili uređaje koji pripadaju poverljivim osobama. Ikonica  se dodaje pored ovlašćenog uređaja u prikazu uparenih uređaja. Vidite sl. 4, str. 133.

- U prikazu upareni uređaji dođite do uređaja i odaberite **Opcije** → *Post. kao ovlašćen / Post. kao neovlaš.*

Primanje podataka preko Bluetooth


Kada primате podatke preko Bluetooth veze čuje se tonski signal i pojavljuje upit da li želite da prihvatite Bluetooth poruku. Ako prihvatite prikazuje se  i poruka se stavlja u folder Primljeno aplikacije Poruke. Bluetooth poruke su označene sa . Za dodatne informacije vidite str. 79.


 **Primer:** Dajte nadimak Bluetooth (osposobljenom) uređaju svoga druga ili svom računaru da biste ih lakše prepoznali.



Sl. 4 Dva uređaja su postavljena za ovlašćene.

↩ Za započinjanje IC veze idite u **Meni** → **Komunikacije** → **IC veza**

 **Savet!** Preko IC veze možete igrati igre između dva telefona.

 **Primer:** Da pošaljete kontakt karticu preko IC: (1) Zatražite od primaoca da aktivira IC port svog uređaja. (2) Idite u Adresar, dođite do kartice i odaberite **Opcije** → **Pošalji vizitkartu** → **Kao IC**.

Raskidanje Bluetooth veze



Bluetooth veza se automatski raskida po slanju ili prijemu podataka.


Infracrvena veza

Putem IC veze možete razmenjivati podatke kao što su vizitkarte i napomene iz kalendara sa kompatibilnih telefonom ili data terminalom.


Ne usmeravajte snop IC (infracrvenih) zraka ni u čije oči, i ne dozvoljavajte da ometa druge IC uređaje. Ovaj uređaj je laserski proizvod Klase 1.

Slanje i prijem podataka preko IC

 **Napomena:** Sve što se prima preko IC veze stavlja se u folder Priljeno aplikacije Poruke. Nove IC poruke su označene sa . Za dodatne informacije vidite str. 79.



- 1 IC portovi uređaja koji šalje i uređaja koji prima moraju da budu okrenuti jedan naspram drugoga i između njih ne sme da postoji prepreka. Poželjno rastojanje između dva uređaja treba da je najviše jedan metar. Da vidite gde se nalazi IC port pogledajte sliku Tasteri i delovi u uputstvu Brzi početak.
- 2 Korisnik prijemnog uređaja aktivira IC port.
Da aktivirate IC port svog telefona za prijem podataka IC vezom idite u **Meni** → **Komunikacije** → **IC veza** i pritisnite .
- 3 Korisnik uređaja koji šalje podatke bira željenu IC funkciju za početak prenosa podataka. Da pošaljete podatke preko IC odaberite **Opcije** → **Pošalji** → **Kao IC** u odgovarajućoj aplikaciji.

Ukoliko se prenos podataka ne započne u roku od jednog minuta po aktiviranju IC porta, veza se prekida i mora se startovati ponovo.

 **Napomena:** Windows 2000: Da biste mogli da koristite IC za razmenu datoteka između vaše Nokie 3650 i kompatibilnog računara pređite u "Control Panel" i

odaberite "Wireless Link". U "Wireless Link" "File Transfer" markici štiklirajte "Allow others" da biste datoteke slali u svoj računar IC vezom.

Provera statusa IC veze

- Kada se simbol  pali i gasi, tj. kada blinka, vaš telefonski aparat pokušava da se poveže sa drugim uređajem, ili je veza raskinuta.
- Kada je simbol  stalno prikazan IC veza je aktivna i vaš telefon je spreman da šalje i prima podatke preko svog IC porta.

Povezivanje telefonskog aparata na računar

Za dodatne informacije o povezivanju sa kompatibilnim računarom preko IC ili Bluetooth veze i instalisanju PC Suite for Nokia 3650 vidite **Installation Guide for PC Suite** na CD-ROM disku u delu "Install". Za dodatne informacije o korišćenju paketa PC Suite for Nokia 3650 vidite PC suite **online help**.

Korišćenje CD-ROM diska

CD-ROM bi trebalo da se sam startuje pošto ga ubacite u CD-ROM drajv svog PC komatibilnog računara. Ako se to ne dogodi, uradite sledeće:

- 1 U programu Windows kliknite **Start** pa odaberite Programs → Windows Explorer.
- 2 Na CD-ROM disku nađite datoteku **Nokia3650.exe** i kliknite dva puta na nju. Otvara se CD-ROM interfejs.
- 3 PC Suite for Nokia 3650 možete naći u delu "Install". Dva puta kliknite na "PC Suite for Nokia 3650" Instalacioni čarobnjak će Vas voditi kroz proces instalisanja.



Korišćenje telefona kao modema za povezivanje na Internet ili za slanje i prijem faksova

Detaljna instalaciona uputstva ćete naći u **Quick guide for Modem Options for Nokia 3650** na CD-ROM disku koji ste dobili sa telefonom.



Usaglašavanje – daljinska sinhronizacija



Napomena: Potrebno je da preuzmete program Sync sa Nokia veb sajta (www.nokia.com) i odete na Nokia 3650 Support stranicu.

Sync aplikacija Vam omogućava usaglašavanje sadržaja vašeg kalendara ili adresara sa različitim aplikacijama tog tipa na kompatibilnom računaru ili na Internetu. Sinhronizacija se odvija preko GSM data veze ili GPRS veze.

Aplikacija usaglašavanje za sinhronizaciju koristi SyncML tehnologiju. U vezi SyncML kompatibilnosti obratite se isporučioocu programa kalendara ili adresara sa kojim želite da usaglasite podatke u svom telefonu.

Kreiranje novog skupa usaglašavanja

- 1 Ako nije definisan nijedan skup aparat Vas pita da li želite da kreirate novi. Odaberite **Da**.
Da kreirate novi dodatni skup odaberite **Opcije** → *Novi skup usag.*. Odaberite da li želite da kao osnovu za novi skup koristite podrazumevane vrednosti ili da kopirate vrednosti nekog već postojećeg skupa.
- 2 Definišite sledeće:
Ime skupa usaglašav. - Dajte opisni naziv za skup usaglašavanja.

↩ Idite u **Meni** →
Komunikacije →
Usaglašavanje



Glosar: Skup usaglašavanja su podešavanja, parametri udaljenog servera. Ako je potrebno da izvršite usaglašavanja sa više servera ili aplikacija možete napraviti nekoliko skupova usaglašavanja.

Tip nosača / *Adresa domaćina* / *Port* / *HTTP verifikacija aut.* - Obratite se svom provajderu ili administratoru sistema za ispravne vrednosti.

Pristupna tačka - Odaberite pristupnu tačku koju želite koristiti za data vezu. Za detaljnije informacije pogledajte '[Podešavanje veze](#)', str. 30.

Korisničko ime - Vaše korisničko ime, identifikacija za server za usaglašavanje. Za vašu ispravnu identifikaciju obratite se provajderu ili administratoru sistema.

Lozinka - Upišite svoju lozinku. Za ispravnu vrednost obratite se provajderu ili administratoru sistema.

Kalendar - Odaberite *Da* ako želite da sinhronizujete, usaglasite podatke iz kalendara.



Udaljeni kalendar - Unesite ispravnu putanju do udaljenog kalendara na serveru. Mora biti definisano ako je za prethodnu stavku, *Kalendar*, postavljeno *Da*.

Adresar - Odaberite *Da* ako želite da sinhronizujete, usaglasite podatke iz adresara.

Udaljeni adresar - Unesite ispravnu putanju do udaljenog adresara na serveru. Mora biti definisano ako je za prethodnu stavku, *Adresar*, postavljeno *Da*.

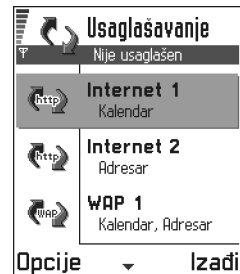
- 3 Pritisnite **Urađeno** da izabrano sačuvate.

Usaglašavanje podataka

U glavnom prikazu usaglašavanje, sinhronizacija, možete videti različite skupove. Vidite sl. 5, str. 137. Možete videti i koji protokol dati skup koristi:  http ili  WAP kao i koja vrsta podataka će biti usaglašavana. Kalendar, Adresar ili oba.

- 1 U glavnom prikazu dođite do nekog od skupova i odaberite **Opcije** → *Usaglasí*. U dnu ekrana se prikazuje status usaglašavanja. Da usaglašavanje prekinete dok je u toku pritisnite **Obustavi**.
- 2 Kada se usaglašavanje završi o tome ćete biti obavešteni.
 - Pošto se usaglašavanje završi pritisnite **Vidi dnev.** ili odaberite **Opcije** → *Vidi dnevnik* da otvorite datoteku dnevnika koja prikazuje status usaglašavanja (*Završeno* ili *Nezavršeno*) kao i koliko je stavki kalendara ili adresara dodato, ažurirano, obrisano ili odbačeno (neusaglašeno) u telefonskom aparatu odnosno na serveru.

Opcije u glavnom prikazu daljinska sinhronizacija: *Usaglasí*, *Novi skup usag.*, *Izmeni skup usag.*, *Obríši*, *Vidi dnevnik*, *Pomoć* i *Izađi*.



Sl. 5 Glavni prikaz daljinska sinhronizacija.

17. Defektaža

U slučaju problema sa vašim telefonom Club Nokia Careline servis pruža odgovore i uputstva putem telefona. Za više informacija o Club Nokia Careline servisu vidite Pozivnicu u Nokia Klub u ovom Ututstvu za korisnika ili posetite www.club.nokia.com.

Malo memorije

Kada se prikažu naredna obaveštenja znači da je malo memorije i da morate obrisati neke podatke: *Nedovoljno memorije. Obrisati neke podatke.* ili *Memorija skoro puna. Obrisati neke podatke.*

U tom slučaju pridržavajte se narednih uputstava:

- Da vidite koje vrste podataka imate i koliko memorije razne grupe podataka zauzimaju idite u **Menadžer** i odaberite **Opcije** → *Detalji memorije*.
- Da biste sprečili prepunjavanje memorije potrebno je da redovno brišete ili prebacujete na memorijsku karticu:
 - poruke iz foldera Primljeno, Nacrti i Poslato u Porukama,
 - preuzete e-mail poruke iz memorije telefona,
 - memorisane veb strane i
 - slike i fotografije u Slike.
- Ako želite da obrišete kontakt podatke, napomene iz kalendara, brojače vremena i troškova poziva, rezultate

igara ili bilo koje druge podatke idite u odgovarajuću aplikaciju i obrišite ih u njoj.

Pražnjenje memorije kalendara - Da jednovremeno obrišete više od jedne stavke idite u mesečni pregled i odaberite **Opcije** → *Obrisi stavku* → pa zatim ili

- *Do datuma* - da obrišete sve napomene kalendara koje se odnose na ranije datume. Unesite datum do kojeg želite da se napomene brišu, ili
- *Sve stavke* - da obrišete sve napomene.

Brisanje podataka iz dnevnika - Da trajno obrišete kompletne sadržaje dnevnika, Liste prethodnih poziva i izveštaje o dostavi poruka idite u Dnevnici i odaberite **Opcije** → *Obrisi dnevnik* ili idite u *Podešavanje* → *Trajanje dnevnika* → *Bez dnevnika*.

Različiti načini memorisanja podataka:

- pomoću PC Suite for Nokia 3650 prebacite rezervne kopije svih podataka u svoj računar; vidite str. [135](#),
- pošaljite slike u Club Nokia Photo Zone; vidite str. [59](#),
- pošaljite slike na svoju e-mail adresu pa ih zatim sačuvajte u svoj računar, ili
- pošaljite podatke preko IC ili Bluetooth veze na drugi uređaj.

Pitanja i odgovori

Displej telefona

- P: Zašto se na displeju pojavljuju izbledele ili svetle tačke, ili neke nedostaju kod svakog uključivanja telefona?
O: Ovo je prirodna karakteristika displeja sa aktivnom matricom. Displej vašeg telefona sadrži više kontrolnih elemenata za upravljanje pikselima. Može doći do pojave manjeg broja izbledelih, svetlih ili nedostajućih tačkica na ekranu.

Fotoaparat

- P: Zašto je slika tamna kad slikam Fotoaparatom i kasnije gledam sliku?
O: Vrednost kontrasta podešenog za displej utiče na izgled slike. Proverite kontrast i posvetlite ga. Idite u **Podešavanja** → **Podešavanja telefona** → **Ekran** → **Kontrast**.
- P: Zašto su slike "zamrljane"?
O: Proverite da li je otvor objektivna fotoaparata čist. Za čišćenje otvora objektivna pridržavajte se uputstava u delu **'Čuvanje i održavanje'**, str. [143](#).

Bluetooth

- P: Zašto ne mogu da raskinem Bluetooth vezu?
O: Ako se drugi uređaj uparuje sa vašim telefonom ali ne šalje podatke a vezu ostavi otvorenu, jedini način raskida veze jeste da kompletno deaktivirate Bluetooth funkciju. Idite u Bluetooth i odaberite opciju **Bluetooth** → **Isključeno**.
- P: Zašto ne mogu da pronađem prijateljev Bluetooth (osposobljeni) uređaj?
O: Proverite da li je Bluetooth aktiviran na oba uređaja.

Proverite da rastojanje između dva uređaja ne prelazi 10 metara ili da nema zidova ili drugih prepreka između njih. Proverite da drugi uređaj nije postavljena kao "Skriiven".

Multimedija poruke

- P: Šta da uradim kada mi telefon prijavljuje da ne može da primi multimedija poruku zato što je memorija puna?
O: Količina neophodne memorije se prikazuje u poruci o greški: **Nedovoljno memorije da se preuzme poruka. Obrisati neke podatke**. Da vidite koje vrste podataka imate i koliko memorije razne grupe podataka zauzimaju idite u **Menadžer** i odaberite **Opcije** → **Detalji memorije**. Pošto oslobodite memoriju centar za razmenu multimedija poruka automatski pokušava da ponovo pošalje poruku.
- P: Šta da radim kad telefon prikaže poruku: **Ne može se preuzeti multimedijalna poruka. Vezu koristi drugi program. ?**
O: Prekinite sve aktivne data veze. Multimedija poruka se ne može primati ako je za potrebe WAP ili e-mail servisa aktivna druga data veza koja koristi različitu adresu mrežnog prolaza (gejtveja).
- P: Kako mogu da raskinem vezu za prenos podataka (data vezu) kada telefon stalno iznova započinje data vezu?
Obaveštenja: **Preuzima se poruka** ili **Ponovo se pokušava preuzimanje poruke** se kratko prikazuju. Šta se dešava?
O: Telefon pokušava da preuzme multimedija poruku iz centra za multimedija poruke.
Proverite da li su parametri za multimedija poruke pravilno postavljeni i da li nema grešaka u brojevima ili adresama.

Idite u **Poruke** i odaberite **Opcije** → *Podešavanja* → *Multimedija poruka*.

Da prekinete telefon da uspostavlja data vezu imate sledeće mogućnosti: Idite u **Poruke** i odaberite **Opcije** → *Podešavanja* → *Multimedija poruka*, pa zatim:

- Odaberite *Prijemu poruke* → *Preuzmi kasnije* ako želite da centar za multimedija poruke sačuva poruku za kasnije preuzimanje, na primer, pošto proverite podešavanja. Posle ove izmene još uvek je neophodno da telefon pošalje obaveštenja mreži. Da kasnije tu poruku preuzmete, odaberite *Preuzmi odmah*.
- Odaberite *Po prijemu poruke* → *Odbaci poruku* - ako želite da odbacite sve dolazne multimedija poruke. Posle ove izmene neophodno je da telefon pošalje obaveštenje mreži i centar za multimedija poruke će obrisati sve multimedija poruke koje čekaju da Vam budu poslate.
- Odaberite *Prijem multimedija* → *Isključeno* - ako želite da ignorišete sve dolazne multimedija poruke. Posle ove izmene telefon neće uspostavljati nikakve veze sa mrežom radi multimedija poruka.

Slike

- P: Da li je format slike koju pokušavam da otvorim podržan?
O: Za dalje informacije vidite str. [57](#) o podržanim formatima slika.

Poruke

- P: Zašto ne mogu da odaberem neko ime?

O: Ako ne možete odabrati neku osobu/stavku iz kalendara znači u kontakt kartici ne postoji telefonski broj ili e-mail adresa. Unesite nedostajuće podatke u kontakt karticu u modulu Adresar.

Adresar

- P: Zašto nedostaju brojevi sedmica?
O: Ako ste podesili Kalendar tako da sedmica počinje drugim danom a ne ponedeljkom, onda se redni broj sedmice ne prikazuje.

Veb servisi

- P: *Nije definisana nijedna ispravna pristupna tačka. Definirati je u podeš. Servisa.*
O: Unesite odgovarajuće parametre pretraživača. Obratite se svom provajderu za uputstva. Vidite '[Podešavanje telefonskog aparata za pretraživanje](#)', str. [116](#).

Dnevnik

- P: Zašto se prikazuje prazan dnevnik?
O: Možda ste aktivirali filter, kriterijum, i nije zabeležena nijedna veza koja odgovara tom kriterijumu. Da vidite sve komunikacije odaberite **Opcije** → *Razdvoj* → *Sve veze*.

Komunikacije sa PC računarom



- P: Zašto imam problema u povezivanju telefona sa PC računarom?
O: Proverite da je paket PC Suite for Nokia 3650 instalisan i pokrenut na računaru. Vidite **Installation guide for PC Suite** na CD-ROMu u delu "Install". Za dodatne informacije o korišćenju paketa PC Suite for Nokia 3650 vidite PC suite **online help**.

Pristupni kodovi

- P: Koje su moje lozinke, šifre za zaključavanje, PIN i PUK kodovi?
O: Fabrički postavljena, podrazumevana, šifra blokade je **12345**. Ako zaboravite ili izgubite svoju šifru blokade obratite se prodavcu.
Ako zaboravite ili izgubite PIN ili PUK kod, ili ih uopšte niste dobili, obratite se svom operatoru komunikacione mreže.

Za informacije o lozinkama obratite se provajderima čije pristupne tačke koristite, na primer, komercijalnom Internet provajderu (ISP), provajderu veb servisa ili operatoru komunikacione mreže.

Aplikacija ne reaguje

- P: Kako da zatvorim aplikaciju koja ne reaguje?
O: Otvorite prozor za izbor aplikacija pritiskom i držanjem tastera . Zatim dodite do aplikacije i pritisnite  da je zatvorite.

18. Informacije o bateriji

Punjenje i pražnjenje

- Vaš telefonski aparat se napaja energijom iz akumulatorske baterije sa mogućnošću ponovnog punjenja.
- Imajte na umu da se potpune eksploatacione karakteristike nove baterije postižu tek posle dva ili tri kompletna ciklusa punjenja i pražnjenja!
- Baterija se može puniti i prazniti stotine puta ali će se na kraju istrošiti. Kada je radno vreme (vreme razgovora i vreme spremnosti za rad) znatno kraće od normalnog, vreme je da se kupi nova baterija.
- Koristite samo one baterije koje je odobrio proizvođač telefona i punite ih samo punjačima koje je isti odobrio. Iskopčajte punjač kada se ne koristi. Ne ostavljajte bateriju priključenu na punjač duže od jedne sedmice, jer joj prekomerno punjenje može skratiti vek trajanja. Ako se i ne koristi, potpuno puna baterija će se vremenom sama isprazniti.
- Ekstremni temperaturni uslovi mogu uticati na sposobnost punjenja Vaše baterije.
- Upotrebljavajte bateriju samo za ono za šta je namenjena.
- Nikada ne upotrebljavajte punjač ili bateriju koji su oštećeni ili dotrajali.
- Ne izlažite bateriju kratkom spoju. Slučajan kratak spoj može da nastane ako neki metalni predmet (novčić, spajalica ili hemijska olovka) prouzrokuje direktno spajanje + i - izvoda baterije (metalne trake na bateriji), na primer, kada nosite rezervnu bateriju u džepu ili tašnici. Kratkim spajanjem izvoda može se oštetiti baterija ili predmet kojim se spaja.
- Ostavljanje baterije na toplim ili hladnim mestima, kao što je zatvoreni automobil u letnjim ili zimskim uslovima, smanjuje kapacitet i vek trajanja baterije. Pokušavajte da uvek bateriju držite na temperaturi između 15°C i 25°C. Telefon sa zagrejanom ili hladnom baterijom može privremeno da ne radi, čak i kada je baterija potpuno napunjena. Eksploatacione karakteristike baterija su posebno ograničene pri temperaturama znatno ispod tačke mržnjenja.
- Ne bacajte baterije u vatru!
- Baterije odlažite u skladu sa lokalnim propisima (n.pr. reciklaža). Ne odlažite ih kao kućni otpad.
- Bateriju vadite samo kada je telefon isključen.

19. Čuvanje i održavanje

Vaš telefon je proizvod visokog kvaliteta konstrukcije i izrade i njime treba postupati pažljivo. Dole dati saveti će Vam pomoći da ispunite obaveze koje su date u garanciji i da uživate u ovom proizvodu dugi niz godina.

- Držite telefonski aparat i sve njegove delove i pribor van dohvata dece.
- Održavajte ga suvim. Atmosferske padavine i vlaga, kao i sve vrste tečnosti ili vlage mogu sadržati minerale koji prouzrokuju koroziju elektronskih kola.
- Ne upotrebljavajte telefon, niti ga držite na prašnjavim i prljavim mestima. Njegovi pokretni delovi se mogu oštetiti.
- Nemojte držati telefon na mestima sa visokom temperaturom. Visoke temperature mogu da skrate vek trajanja elektronskih uređaja, da oštete baterije i da deformišu ili istope neke plastične materijale.
- Nemojte držati telefon na mestima sa niskom temperaturom. Kada se telefon zagreje (do svoje normalne temperature), u unutrašnjosti se može pojaviti vlaga koja može da ošteti štampane ploče sa elektronskim kolima.
- Ne pokušavajte da otvorite telefon. Nestručno rukovanje ga može oštetiti.
- Čuvajte telefon od padova, potresa ili udaraca. Grubo rukovanje može da prouzrokuje lomljenje unutrašnjih štampanih ploča sa elektronskim kolima.
- Za čišćenje telefona nemojte da upotrebljavate jake hemikalije, rastvarače za čišćenje, ili jake deterđente.
- Ne bojte telefon. Boja može blokirati pokretne delove aparata i omesti pravilan rad.
- Za čišćenje objektiva koristite meku, čistu i suhu krpu.
- Koristite samo isporučenu antenu ili odobrenu zamenu. Neodobrene antene, modifikacije ili priključci mogu oštetiti telefon i predstavljati kršenje propisa kojima se regulišu radio uređaji.

Sve gornje sugestije se u istoj meri odnose na telefonski aparat, punjač i sav pribor. Ukoliko neki od njih ne funkcioniše ispravno odnesite ga u najbliži kvalifikovani servis. Osoblje servisa će Vam pomoći i, ukoliko je potrebno, obaviti servisiranje.

20. Važne informacije u vezi bezbednosti

Bezbednost saobraćaja

Ne koristite mobilni telefon dok vozite motorno vozilo. Uvek osigurajte telefon u njegovom držaču; ne stavljajte telefon na putničko sedište ili na mesta sa kojih u slučaju sudara ili iznenadnog kočenja može da sklizne.

Zapamtite, bezdenost saobraćaja je uvek na prvom mestu!

Radno okruženje

Imajte na umu da treba da se pridržavate svih posebnih propisa koji važe u svakoj oblasti i da isključite svoj telefon uvek kada je zabranjena njegova upotreba, ili kada ona može da prouzrokuje smetnje ili opasnost.

Koristite telefon samo u njegovim normalnim radnim položajima.

Da biste sačuvali usklađenost sa propisima o izloženosti RF zračenju, koristite samo dodatnu opremu odobrenu od strane NOKIA. Kada je telefon uključen i nosi se prislonjen uz telo, uvek koristite torbice/futrole odobrene od strane NOKIA.

Delovi telefonskog aparata imaju magnetna svojstva. Telefonski aparat privlači metale pa osobe sa slušnim aparatima ne treba da ga drže na uvu na kojem je slušni aparat. Telefon uvek držite u držaču pošto slušalica može da

privuče metalne materijale. Ne stavljajte kreditne kartice ili druge medije sa magnetnim zapisom u blizinu telefona pošto se na njima upisani podaci mogu tako izbrisati.

Elektronski uređaji

Većina savremene elektronske opreme je zaštićena od radiofrekventnih signala. Ipak, izvesna elektronska oprema može da bude nezaštićena od radiofrekventnih signala Vašeg mobilnog telefona.

Pejsmejkeri Proizvođači pejsmejкера preporučuju minimalno rastojanje od 20 cm (6 inči) između mobilnog telefona i pejsmejкера kako bi se izbegle moguće smetnje kod rada pejsmejкера. Ove preporuke se poklapaju sa nezavisnim istraživanjima i preporukama Wireless Technology Research. Osobe sa pejsmejkerima:

- Kada je telefon uključen treba uvek da ga drže na rastojanju većem od 20 cm (6 inči) od svog pejsmejкера;
- Ne bi trebalo da nose telefon u džepu na grudima;
- Treba da koriste uvo na suprotnoj strani od pejsmejкера kako bi mogućnost stvaranja smetnji svele na minimum.
- Ukoliko imate bilo kakav razlog da posumnjate da dolazi do smetnji, odmah isključite svoj telefon.

Slušni aparati Neki digitalni mobilni telefoni mogu da stvaraju smetnje izvesnim slušnim aparatima. U slučaju takvih smetnji, konsultujte se sa svojim provajderom.

Ostali medicinski uređaji Rad bilo kojih radiopredajnih uređaja, uključujući i celularne telefone, može da stvara smetnje u funkcionisanju neadekvatno zaštićenih medicinskih uređaja. Konsultujte lekara ili proizvođača medicinskih uređaja da biste utvrdili da li su uređaji adekvatno zaštićeni od spoljne energije radiofrekventnih talasa, ili ukoliko imate neka druga pitanja. Isključite svoj telefon u zdravstvenim ustanovama kada u njima istaknuta pravila nalažu da to učinite. Bolnice ili zdravstvene ustanove možda koriste opremu koja može da bude osetljiva na spoljnu energiju radiofrekventnih talasa.

Motorna vozila Radiofrekventni signali mogu da utiču na nepropisno instalisane ili neadekvatno zaštićene elektronske sisteme u motornim vozilima (na pr. elektronski sistemi za ubrizgavanje goriva, elektronski sistemi za zaštitu od proklizavanja (zaštitu od blokiranja), elektronski sistemi za regulaciju brzine, sistemi sa vazдушnim jastukom). Za to se u vezi Vašeg vozila informišite kod proizvođača ili njegovog predstavnika. Takođe konsultujte i proizvođača druge opreme koja je dodatno instalisana u Vašem motornom vozilu.

Istaknuti natpisi Isključite svoj telefon u svakom objektu gde to zahtevaju istaknuti natpisi.

Potencijalno eksplozivne atmosfere

Isključite svoj telefon kada se nalazite u nekoj sredini sa potencijalno opasnom atmosferom i pridržavajte se svih znakova i uputstava. Varnice u takvim sredinama mogu da

prourokuju eksploziju ili požar što može dovesti do telesnih povreda ili čak i smrti.

Korisnicima se savetuje da isključe telefon kada se nalaze na mestima za točenje goriva (pumpnoj stanici). Korisnici se upozoravaju da treba da se pridržavaju ograničenja u pogledu upotrebe radio opreme u skladištima goriva (skladište goriva i distributivni centri), hemijskim postrojenjima ili na mestima gde se vrši miniranje.

Sredine sa potencijalno eksplozivnom atmosferom su često, ali ne uvek jasno obeležene. To su najčešće potpalublja čamaca, mesta za transport ili skladištenje hemikalija, motorna vozila sa pogonom na tečni (propan-butan) plin, zone u kojima vazduh sadrži hemikalije ili čestice, na primer žita, prašinu ili metalni prah, kao i sve druge sredine u kojima se obično preporučuje da isključite motor automobila.

Motorna vozila

Samo kvalifikovano osoblje bi trebalo da servisira telefon ili da ga instalira u motorno vozilo. Pogrešno instalisanje ili servisiranje može da budu opasno i da poništi sve garancije za aparat.

Proveravajte redovno da li je celokupna oprema mobilnog telefona u Vašem vozilu propisno montirana i da li pravilno funkcioniše.

Ne držite niti nosite zapaljive tečnosti, gasove ili eksplozivne materije na istom mestu gde držite telefon, njegove delove ili pribor.

Kod motornih vozila koja su opremljena vazдушnim jastukom, imajte u vidu da se vazdušni jastuk naduvava velikom silom. Ne postavljajte nikakve predmete, uključujući i fiksne i

prenosne bežične uređaje, u prostor iznad vazdušnih jastuka, niti u zonu naduvavanja vazdušnog jastuka. Ukoliko je oprema mobilnog telefona za automobil nepropisno instalirana a vazdušni jastuk se naduva može doći do ozbiljnih povreda.

Upotreba Vašeg telefona u vazduhu je zabranjena. Isključite svoj telefon pre ulaska u avion. Upotreba mobilnih telefona u avionu može da predstavlja opasnost za funkcionisanje aviona, da dovede do prekida bežične telefonske mreže, i da bude protivzakonita.

Nepoštovanje ovih uputstava može da dovede do privremenog obustavljanja ili uskraćivanja korišćenja telefonskih usluga, ili do preduzimanja sudskog postupka, ili do oba.

Hitni poziv





Važno: Ovaj telefon kao i svaki bežični telefon radi koristeći radio signale, bežične i zemaljske mreže kao i funkcije koje programira sam korisnik. Iz tog razloga uspostavljanje veze u svim uslovima se ne može garantovati. Zato se ne biste nikada trebalo oslanjati samo na mobilni telefon za uspostavljanje važnih komunikacija (na pr., pozivi za hitnu medicinsku pomoć).

Hitni pozivi možda nisu mogući na svim mrežama mobilne telefonije ili pri korišćenju neke usluge mreže i/ili neke mogućnosti telefona. Proverite to kod lokalnog provajdera.

Slanje hitnih poziva:

- 1 Uključite telefon ukoliko nije uključen. Proverite da li je jačina signala adekvatna.

Neke mreže zahtevaju da je važeća SIM kartica pravilno uložena u telefon.

- 2 Pritisnite  potreban broj puta (na primer da biste prekinuli vezu, izašli iz menija i sl.) da obrišete sadržaj ekrana i aparat aktivirate za telefoniranje.
- 3 Unesite broj službe pomoći za svoju trenutnu lokaciju (na pr. 112 ili neki drugi zvanični broj službe pomoći). Brojevi službe pomoći su različiti za različite lokacije.
- 4 Pritisnite taster .

Ako su aktivirane određene funkcije, možda ćete prvo morati da ih isključite pre nego što budete mogli da uputite poziv službi pomoći. Konsultujte ovo Uputstvo i Vašeg lokalnog provajdera usluga celularne mreže.

Kada šaljete poziv službi pomoći, obratite pažnju na to da date sve neophodne informacije što je moguće tačnije. Upamtite da je Vaš mobilni telefon možda jedino sredstvo komunikacije na mestu događaja nesrećnog slučaja; ne prekidajte vezu sve dok Vam se ne dozvoli da to učinite.

Informacije o sertifikaciji (SAR)

OVAJ MOBILNI TELEFON ZADOVOLJAVA ZAHTEV EKSPOZICIJE RADIO TALASIMA

Vaš bežični telefonski aparat je radio predajnik i prijemnik. On je projektovan i proizveden tako da ne prelazi granične vrednosti zračenja za ekspozicije energiji radiofrekventnih talasa koje preporučuju međunarodne smernice (ICNIRP). Te granične vrednosti su deo sveobuhvatnih smernica i one određuju dopuštene nivoe energije radiofrekventnih talasa za opštu populaciju. Ove smernice su razvile nezavisne naučne organizacije putem periodičnih i detaljnih procena naučnih studija. Ove smernice sadrže i značajnu sigurnosnu rezervu

koja je namenjena da osigura bezbednost svih osoba bez obzira na starosnu dob ili zdravstveno stanje.

Standard za ekspoziciju za mobilne telefone koristi jedinicu mere poznatu kao Stepen specifične absorpcije, ili SAR (Specific Absorption Rate). SAR granična vrednost naznačena u tim međunarodnim smernicama iznosi 2,0 W/kg*. Testovi za određivanje SAR vrednosti sprovode se za standardne radne položaje sa telefonskim aparatom koji emituje na svojoj najvećoj atestiranoj snazi u svim ispitivanim frekventnim opsezima. Mada je SAR vrednost ustanovljena za najveći atestirani nivo snage, stvarna SAR vrednost telefonskog aparata u radu može biti značajno ispod te maksimalne vrednosti. Ovo je stoga što je aparat projektovan da radi na više nivoa snage kako bi koristio samo onoliku snagu koja je potrebna da dospe do mreže. Generalno, što ste bliže baznoj stanici, snaga predaje telefonskog aparata je niža.

Najviša SAR vrednost za ovaj model telefonskog aparata testirano za držanje na uvu je 0,72 W/kg. Mada mogu postojati razlike u SAR vrednostima za različite telefone i različite položaje, sve one zadovoljavaju odgovarajuće međunarodne smernice za ekspoziciju radiofrekventnim talasima.

* SAR granična vrednost za mobilne telefone u javnoj upotrebi iznosi 2,0 W/kg. u proseku raspoređeno na deset grama telesnog tkiva. Smernice sadrže i značajnu sigurnosnu rezervu radi dodatne zaštite ljudi kao i na račun kompenzacije mogućih odstupanja u izmerenim vrednostima. SAR vrednosti mogu biti različite u zavisnosti od nacionalnih zahteva za izveštavanjem kao i od frekventnog opsega komunikacione mreže. Podatke o SAR vrednostima u drugim regionima možete naći u sklopu informacija o proizvodu na adresi www.nokia.com.

Indeks

A

Adapter za slušni aparat

Aktiviranje 43

Aktiviranje interfonskog zvučnika 15

Alatke

Vidite poglavlje *Instalacioni program – instalisanje aplikacija i softvera*

Animacije 56

Aplikacije 123

Deinstalisanje Java aplikacije 125

Instalisanje Java aplikacije 124

Otvaranje Java aplikacije 125

Podešavanje Java aplikacije 125

Audio datoteke

Vidite *Medija datoteke*

Automatski odgovor 42

B

Baferovanje

Terminološko objašnjenje 65

Beležnica 110

Bezbednost

Podešavanja 37

Pristupni kodovi 37

Sertifikati bezbednosti 39

Birani brojevi 21

Biranje glasom 47

Bluetooth 129

Fabrički postavljena lozinka 131

Ikonice uređaja 132

Indikatori statusa veze 132

Jedinstvena adresa uređaja 130

Lozinka, terminološko objašnjenje 131

Nadimci uparenih uređaja 133

Podešavanja 130

Poništavanje uparivanja 132

Primanje podataka 133

Raskidanje veze 134

Slanje podataka 131

Uparivanje 131

Zahtevi za povezivanje 131

Zahtevi za uparivanje 131

Brisanje

Dnevnik 24

Kontakt kartice 45

Lista prethodnih poziva 21

Merači cene poziva 23

Stavke kalendara 101

Brzo biranje 49

Pozivanje 17

C

CD-ROM 135

Cene

Paketirani podaci 32

D

Daljinska sinhronizacija 136

Data veza visokog protoka, terminološko objašnjenje 31

Datum, podešavanja 36

Defektaža 138

Diktafon 111

Diktafon, snimanje zvuka 111

Dnevnik

Brisanje sadržaja 24

Filtriranje 24

Podešavanja 24

Prethodni pozivi 21

DNS, Servis imena domena, terminološko objašnjenje 35

DRM 120

DTMF tonovi, terminološko objašnjenje 19

E

Editor servisnih zahteva 90

E-mail 78

Brisanje 88

Čuvanje priloga 87

Oflajn 85

Onlajn 84

Otvaranje 86
Podešavanja 93
Preuzimanje iz pošte 25
Prilozi 87
Udaljeno poštansko sanduče (e-mail server) 84

F

Fiksno biranje 38
Folderi, formiranje, preuređivanje stavki
po folderima 13

Formati datoteka

JAD i JAR 126
Podržani 87
SIS datoteka 126

Fotoaparati

Memorijska kartica 55
Podešavanja 53
Tipovi slika 53
Zauzimanje memorije 54

Fotografije

Pregled 56
Slikanje 52

G

GIF animacije 56
Govorna pošta 17
Preusmeravanje poziva na govornu
poštu 20
Promena broja 17

Govorne poruke

GPRS

Vidite *Paketirani podaci*

H

Hendsfri

Vidite *Interfonski zvučnik*

Hitni poziv

HSCSD

Vidite *Data veza visokog protoka*

I

Imenik

Vidite *Adresar*

Indikatori

Veze za prenos podataka 10

Indikatori veze

Bluetooth 132
Infracrvena 135
Veze za prenos podataka 10

Info poruke

Info servis

Informacije o bateriji

Infracrvena

Instalisanje softvera

Interfonski zvučnik

Aktiviranje 15
Isključivanje 15

Internet pristupne tačke (IAP)

Vidite *Pristupne tačke*

Intuitivni način unosa teksta

Isključivanje 72
Saveti 71

IP adresa, terminološko objašnjenje

ISDN, terminološko objašnjenje

Isecanje

Tekst 73

ISP

Vidite *Internet provajder*

Izmene

Kontakt kartice 45
Stavke kalendara 100
Tekst 70

Izveštaji

Izveštaji o dostavi

J

JAD i JAR datoteke

Java

Vidite *Aplikacije*.

Jezik

pisanja 26

JPEG, terminološko objašnjenje

K

Kalendar

Alarm 103
Daljinska sinhronizacija 137
Istovremeno brisanje više stavki
138

Podešavanja 103

Polja stavke kalendara 101

Pregledi 102

Prekidanje alarma 104

Simboli 102

Slanje stavki 104

Kalkulator 106
Keš, terminološko objašnjenje 121
 Pražnjenje 121
Klips
 Vidite *Video rekorder*
Kompozitor 106
 Podešavanje jačine zvuka 107
 Podešavanje tempa 107
 Preslušavanje tonova, melodija 107
 Promena stila izvođenja 107
Konferencijske veze 17
Kontakt grupe 50
 Dodavanje tonova zvona 49
 Jednovremeno dodavanje većeg broja članova 51
 Uklanjanje članova 51
Kontakt kartice
 Brisanje nadimaka 49
 Daljinska sinhronizacija 137
 Dedela brojeva za brzo biranje 49
 Dodavanje tonova zvona 49
 Dodela nadimaka 47
 Dodeljivanje primarnih brojeva i adresa 46
 Memorisanje DTMF sekvenci 20
 Nadimci 47
 Preslušavanje nadimaka 49
 Promena nadimaka 49
 Ubacivanje slika 45
 Uklanjanje tonova zvona 50

Kontrola jačine zvuka 14
 U toku veze 16
Konverzije 108
 Dodavanje kurseva 109
 Konverzija mernih jedinica 109
 Konverzija valuta 109
 Preimenovanje valuta 109
Konverzije mernih jedinica 108
Kopiranje
 Imena između SIM kartice i memorije telefona 44
 Tekst 73

Kreiranje
 Kontakt kartice 44

L

Lista poziva
 Vidite *Dnevnik*
Lista prethodnih poziva 21
 Birani brojevi 21
 Brisanje lista poziva 21
 Cene poziva 22
 Impulsi poziva 22
 Ograničenje cene poziva 22
 Primljeni pozivi 21
 Propušteni pozivi 21
 Trajanje poziva 22
Lozinka
 Memorijska kartica 113

M

Malo memorije

Defektaža 138
 Pregled utroška memorije 114, 128
Marker, terminološko objašnjenje 117
Medija datoteke
 Reprodukovanje 63
 Terminološko objašnjenje 63
Memorijska kartica 111
 Formatizovati 113
 Fotoaparat 55
 Lozinka 113
 Otključavanje 114
 Rekonstruisanje 113
 Rezervna kopija 113
 Utrošak 114
 Video klipsovi 111
Meni 10
 Reorganizovanje glavnog Menija 11
 Taster meni 10
Minijature
 U kontakt karticu 45
Mirovanje
 Vidite *Pasivni režim rada*
Modem
 Korišćenje telefona kao modema 136
Moji folderi 83
Multimedija poruke 75
 Kreiranje 76

Pregled 81
Reprodukcija zvučnih zapisa 81

Muzičke datoteke

Vidite *Medija datoteke*

N

Načini rada 97

Podešavanja 97
Preimenovanje 98

Nadimci 47

Brisanje 49
Dodela 47
Pozivanje 48
Preslušavanje 49
Promena 49
Terminološko objašnjenje 44

O

Oboveze 105

Odbijanje poziva 18

Odgovaranje na poziv 18
Automatsko 42

Oflajn 85

Ograničavanje poziva 41

Ograničenje cene poziva

Određio provajder 22
Poništavanje brojača 23

Ograničenje za cene poziva 22

Omiljeno 99

Dodavanje prečice 99

Onlajn 84

Onlajn pomoć 12

Opšta podešavanja 26

P

Paketirani podaci 31

Merač podataka 24
Merač veze 24
Plaćanje 32
Podešavanja 36
Terminološko objašnjenje 31

Parametri veze 30

Pasivni režim rada 8

Indikatori 9
Podešavanja 27

PC računar

Uspostavljanje veze 135

PC Suite za Nokiu 3650 135

PIN kod 37

Deblokada 37

Pisanje 70

Intuitivni način unosa teksta 70
Intuitivni unos teksta, isključivanje 72
Tradicionalni način unosa teksta 70

Plaćanje veze za paketni prenos

podataka 32

Podešavanja 26

Aplikacije (Java™) 125
Bezbednost 37
Bluetooth 130
Datum i vreme 36
Displej 28

Dnevnik 24

E-mail 93

Fiksno biranje 38

Fotoaparati 53

Info servis 95

Kalendar 103

PIN kod 37

Podešavanja uređaja 26

Poruke 90

Poruke, folder Poslato 95

Preusmeravanje poziva 20

Pribor 42

Pristupni kodovi 37

RealOne Player™ 66

Sat 110

Sertifikati 39

Servisne poruke 95

SMS poruke 90

Šifra blokade 37

Veza 30

Video rekorder 62

Zabrana poziva 41

Zvuci 97

Podešavanja displeja 28

Polje za pretraživanje 14

Ponovi 110

Poruke

Čuvanje vinjeta grafičkih poruka 60

Glavni prikaz 67

Grafičke poruke 75

- Izveštaji o dostavi 68
- Moji folderi 83
- Multimedija poruke 75
- Parametri foldera Poslato 95
- Pisanje e-mail poruke 78
- Pisanje teksta 70
- Podešavanja 90
- Poruke na SIM kartici 89
- Primljeno 79
- SMS poruke 74
- Za slanje 88
- Poštansko sanduče** 84
 - Raskidanje veze 86
- Pozivanje** 16
- Pozivi**
 - Birani 21
 - Brzo biranje 17
 - Impulsi 22
 - Konferencijske veze 17
 - Koristeći telefonski imenik Adresara 16
 - Međunarodni 16
 - Odbijanje 18
 - Odgovaranje 18
 - Ograničenje cene 22
 - Opcije u toku veze 19
 - Podešavanja 28
 - Podešavanja preusmeravanja 20
 - Preusmeravanje 18
 - Primljeni 21

- Propušteni 21
- Spajanje 19
- Trajanje 22
- Pravljenje video snimka** 61
- Pražnjenje memorije**
 - Podaci iz dnevnika 138
 - Stavke kalendara 138
- Prečice**
 - u Omiljeno 99
 - u Slike 57
- Pregled**
 - GIF animacije 56
 - Slike 56
- Prekidanje**
 - Alarm kalendara 104
 - Sat sa alarmom 110
- Prelazak sa jedne aplikacije na drugu** 11
- Preслушavanje poruka** 17
- Pretraživač**
 - Ikone 117
 - Pražnjenje memorije 121
 - Uspostavljanje veze 116
 - Veb pristupne tačke, vidite *Pristupne tačke*
 - WAP strane 115
 - XHTML strane 115
 - Završetak veze 121
- Pretraživanje** 118
- Preuređivanje**
 - Meni 11

- Preusmeravanje poziva** 18
- Pribor**
 - Podešavanja 42
- Prikaz informacije o čeliji** 42
- Prilozi**
 - Pregled 87
 - Preuzimanje 87
- Primanje**
 - Podaci preko IC 134
 - Podataka preko Bluetooth 133
 - Tonovi zvona, logo operatera i podešavanja; vidi smart poruke*
- Primljeni pozivi** 21
- Pristupne tačke** 30
 - Parametri, napredni 35
 - Podešavanja 33
- Pristupne tačke, terminološko objašnjenje** 30
- Pristupni kodovi** 37
- Propušteni pozivi** 21
- Provajder veza za prenos podataka, terminološko objašnjenje** 30
- R**
 - Raskidanje veze**
 - Bluetooth 134
 - RealOne Player™** 63
 - Kontrola jačine zvuka 65
 - Medija vodič 65
 - Strimovanje 64
 - Rezolucija, terminološko objašnjenje** 54

Režimi slika 53

S

Sat 110

Alarm 110

Podešavanja 110

Sat sa alarmom 110

Ponovi 110

Sertifikati 39

Podešavanja prihvatanja 41

Servisna poruka

Podešavanja 95

Servisne poruke 83

SIM kartica

Imena i brojevi 25

Kopiranje imena i brojeva 44

Poruke 89

Pregled sadržaja SIM kartice 24

Simboli za

Stavke kalendara 102

Sinhronizacija

Vidite *Daljinska sinhronizacija*.

SIS datoteka 126

Skrin sejver

Podešavanja 28

Slanje

Kontakt kartice, Vizitkarte 50

Medija datoteke 65

Podaci preko IC 134

Podataka preko Bluetooth 131

Stavke kalendara 104

Video klipsovi 62, 65

Slikanje 52

Slike 55

Folder Grafičke poruke 60

Formati 57

Prečice sa tastature pri pregledu
slika 57

Pregled podataka slike 57

Premeštanje fokusa 57

Preuređivanje 58

Prijem iz digitalnog fotoaparata 55

Pun ekran 56

Rotiranje 57

Zauzimanje memorije 54

Zumiranje 56

Slušalice 15

Smart poruke

Primanje 82

Slanje 74

SMS poruke 74

Pisanje i slanje 74

SMS servisni centar

Dodavanje 91

Snimanje nadimaka 47

Softver

Instalisanje 127

Prenos .SIS datoteke u telefon 127

Uklanjanje 128

Spajanje poziva 19

Strimovanje

Terminološko objašnjenje 64

SyncML

Vidite *Daljinska sinhronizacija*.

Š

Šifra blokade 37

T

Tekstualne poruke

Vidite *SMS poruke*

Tekstualni obrasci 83

Tonovi zvona 97

Dodavanje ličnog tona zvona 49

Isključivanje mikrofona 18

Podešavanja 97

Primanje u okviru smart poruke 82

Tonske datoteke

Vidite *Medija datoteke*

Tradicionalni način unosa teksta 70

U

Udaljeno poštansko sandučje (e-mail
server) 84

Raskidanje veze 86

Uklanjanje softvera 128

Umetanje

Tekst 73

Unos teksta 70

Uparivanje, terminološko objašnjenje
131

Upravljanje digitalnim autorskim
pravima (Digital rights

management) 120
USSD instrukcije 90
V
Važne informacije u vezi bezbednosti
 Bezbednost saobraćaja 144
 Čuvanje i održavanje 143
 Elektronski uređaji 144
 Hitni poziv 146
 Motorna vozila 145
 Potencijalno eksplozivne atmosfere
 145
 Radno okruženje 144
vCard format 50
Veze sa računaram 135
Veze za prenos podataka
 Indikatori 10
 Podešavanja 30
Video klipsovi
 Vidite *Medija datoteke*
Video plejer
 Vidite *RealOne Player*
Video recorder 61
 Memorijska kartica 62
 Memorisanje video klipsova 62
 Podešavanja 62
 Slanje video klipsova 62
 Video klipsovi 62
Video reprodukcija 62, 63
Vizitkarta, terminološko objašnjenje 50
 Slanje 50

Vreme, podešavanja 36
W
WAP strane
 Pretraživač 115
X
XHTML pretraživač 115
XHTML strane
 Pretraživač 115
XHTML, terminološko objašnjenje 115
Z
Za slanje 88
Zabrana poziva 41
Zajednička memorija 15
Zumiranje 56
Zvuci 97
 Uklanjanje ličnog tona zvona 50